

Торачди
логонедда

А. Я. Малярчук

ВИПРАВЛЕННЯ ВАД МОВЛЕННЯ

Свистячі звуки
С, З, Ц, ДЗ

 Видовництво
literra

А. Я. Малярчук

ВИПРАВЛЕННЯ ВАД МОВЛЕННЯ

Система звуків **С, З, Ц, ДЗ**

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Рекомендовано

Міністерством освіти і науки України

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(лист № 1/11-3459 від 08.08.2003 р.)

Малярчук А. Я.

М21 **Виправлення вад мовлення : свистячі звуки С, З, Ц, ДЗ :
навчальний посібник / А. Я. Малярчук. – К. : Літера ЛТД, 2009. –
104 с. : іл.**

ISBN 978-966-2032-53-6

Пропонований дидактичний матеріал — це посібник для виправлення вад мовлення. Він може бути використаний у роботі з дітьми, мовленнєві недоліки котрих виявляються як у порушенні вимовляння окремих звуків, так і в порушенні фонематичної системи та лексико-граматичної будови мовлення.

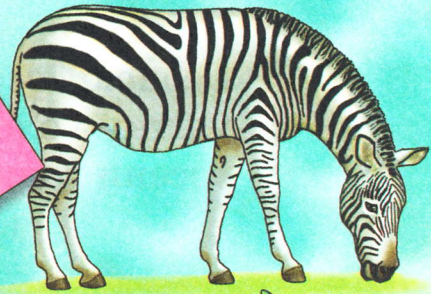
Рекомендовано вчителям-логопедам, вчителям і вихователям шкіл та дитячих садків. Стане у пригоді батькам для самостійної роботи над розвитком мовлення у дітей.

ББК 74.3

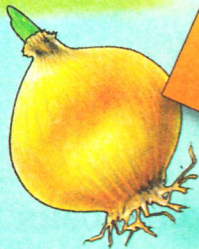
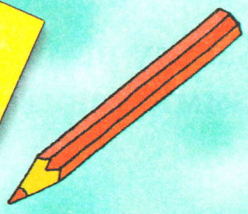
ISBN 978-966-2032-53-6

© А. Я. Малярчук, 2009
© «Літера ЛТД», 2009

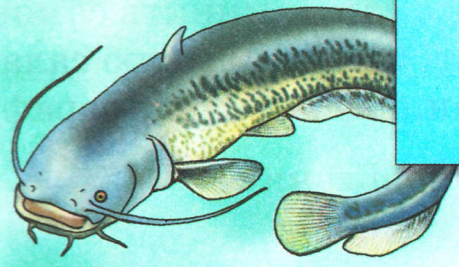
3

C

?

У посібнику наведено завдання на зміну речення з особовими займенниками. Зразок виконання таких завдань подається на початку кожного розділу.

У всіх розділах дитині запропоновано полічити те, що зображено на кожному малюнку. Ціль цього завдання: спонукати її кілька разів вимовити слово. Не все, зображене на малюнках, можна полічити, наприклад слово «синій», цифри або предмети, що подані у множині. У цьому разі дорослий пропонує дитині полічити будь-який предмет синього кольору, а для предметів у множині використати узагальнююче слово або полічити їх у однині.

Наведені завдання не охоплюють усіх можливих видів роботи з малюнками, але і не обмежують творчого підходу логопеда, вихователя та вчителя, батьків.

Зрозуміло, що не кожній дитині можна і потрібно пропонувати всі завдання. Залежно від віку, розвитку мовлення та особливостей дитини дорослий на свій розсуд використовує запропоновані в посібнику завдання.

Бажаю шановним логопедам, вчителям, вихователям і батькам творчого натхнення та успіхів у корекції мовленнєвих недоліків дітей.

Автор

3. «Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

Мета: закріплення вимовляння окремого звуку, збагачення словникового запасу, розвиток уваги, пам'яті, самоконтролю.

Дорослий пропонує дітям подивитися на малюнки, що розміщені на одній сторінці посібника, і запам'ятати їх. Закриває сторінку. Діти по пам'яті називають малюнки.

Виграє той, хто більше правильно назве малюнків.

4. «Додати до слова назву малюнка».

Мета: закріплення вимовляння окремого звуку, збагачення словникового запасу, розвиток уміння узгоджувати слова в роді, числі.

Дорослий пропонує дітям послухати слово-означення й назвати відповідний малюнок.

Виграє той, хто зробить менше помилок.

5. «Доповнити речення назвою малюнка».

Мета: закріплення вимови окремого звуку, збагачення словникового запасу, розвиток уміння узгоджувати слова в роді, числі.

Дорослий читає речення, а діти доповнюють його назвою малюнка.

Виграє той, хто зробить менше помилок.

6. «Жартівливі відповіді».

Мета: закріплення вимовляння окремих звуків, вироблення практичних навичок відмінювання слів, побудови речень, розвиток логічного мислення.

Відповіді на поставлені запитання не завжди збігаються з життєвою ситуацією. Дорослий звертає на це увагу дітей, спонукаючи їх активно думати: «Чи буває таке?» Наприклад, на запитання «На чому ви хотіли б мандрувати?» дитина відповідає: «Я хотів би мандрувати на синиці». Дорослий: «Чи буває таке?» Дитина: «Ні, такого не буває або буває тільки в казках».

Виграє той, хто зробить найменше помилок у відповідях на запитання.

4. Розглядаючи сюжетні малюнки, знайдіть слова із заданим звуком, потім з парними звуками. Запишіть їх у стовпчик під відповідною літерою, підкресліть у них букви, що вивчаються. Складіть з цими словами речення, логічно пов'яжіть їх одне з одним, щоб вийшло оповідання (усно чи письмово).

5. Виберіть із скоромовок, віршів та оповідань слова із заданим звуком та запишіть їх у стовпчик під відповідною буквою.

6. Придумайте та запишіть слова із заданим звуком або звуками, щоб ці слова склалися з 3, 4, 5, 6, 7 букв або з 2, 3, 4 складів, підкреслюючи потрібні букви.

7. На сторінках посібника (попередньо опрацьованих) знайдіть та назвіть слова чоловічого (потім жіночого та середнього) роду. Використайте ці слова в грі «Жартівливі відповіді», звертаючи увагу на закінчення слів — назв малюнків. Запишіть відповідь, підкреслюючи закінчення слів — назв малюнків.

Бажано виконувати й інші види вправ.

Опис ігор і різних завдань

1. «Відгадайте, який малюнок я загадала».

Мета: закріплення вимовляння окремого звука та збагачення словникового запасу.

Дорослий загадує один із малюнків, розміщених на сторінці посібника, а діти по черзі називають малюнки. Хто відгадав, одержує фішку. Потім дорослий загадує назву іншого малюнка. Виграє той, хто збере найбільше фішок.

2. «Відгадайте, який малюнок я заховала».

Мета: закріплення вимовляння окремого звука, збагачення словникового запасу, розвиток пам'яті, уваги, самоконтролю.

Дорослий пропонує дітям запам'ятати назви малюнків, розміщених на одній сторінці посібника, і просить їх заплющити очі. Накриває аркушем 1—3 малюнки. Діти розплющують очі й по черзі називають малюнок або малюнки, які сховали, та місце, в якому кожний з них розташований. Дитина, яка правильно відповіла, одержує фішку. Виграє той, хто збере найбільше фішок.

сполученнях: у відкритому складі, на початку слова, в середині слова, у закритому складі, у сполученні з приголосними тощо).

Матеріал розташовано таким чином: праворуч розміщено малюнки, ліворуч — завдання до цих малюнків.

Головною метою завдань є закріплення вимовляння окремих звуків, розвиток фонематичного сприймання, аналізу та уявлення, збагачення словникового запасу через уточнення значення слів, тлумачення мовних зворотів (у загадках, віршах, скоромовках, приказках і т. ін.). Опрацьовуючи одні й ті самі слова в різних завданнях, діти запам'ятовують їх, збагачують свої знання про них. Розвиток граматичної структури мови забезпечується шляхом зміни речень та словосполучень за зразком, відповідей на запитання, переказів, складання оповідань, підбору слів-прикметників з узгодженням їх у роді та числі.

Ці завдання одночасно розвивають у дітей увагу, пам'ять, самоконтроль, логічне мислення, любов до рідної мови. Крім того, фіксуючи увагу на окремому звукові (букві), дорослий спонукає дитину до розвитку фонематичної системи, кінестетичних відчуттів.

Діти дошкільного віку всі завдання виконують усно, і тому письмові завдання для них не передбачено. Але для дітей шкільного віку їх слід використовувати.

Приклади письмових завдань до малюнків

1. Прочитайте підпис під малюнком, запам'ятайте його написання та запишіть по пам'яті. Перевірте написання. Підкресліть літеру, що вивчається (наприклад, с). Потім складіть речення за малюнками, кращі речення запишіть, підкреслюючи слово із заданим звуком.

2. Випишіть у два стовпчики слова з парними звуками [с, з], [с, с']. Підкресліть с однією рисочкою, з — двома. Придумайте речення з цими словами та запишіть їх.

3. Підберіть слова-означення з потрібним звуком до малюнків, запишіть їх парами, підкреслюючи задану букву. Наприклад, до слова «сад» — «густий сад», до слова «коса» — «гостра коса» тощо.

Дайте дитині в руки малюнок,
і вона заговорить.

К. Д. Ушинський

Більшість дітей дошкільного і молодшого шкільного віку мають правильне мовлення. Однак серед дітей, які вступають до школи, а також серед учнів початкових класів трапляються такі, які мають різні мовленнєві вади. Деякі з цих вад можуть впливати на навчання дітей в школі.

Якщо у дитини порушено, наприклад, тільки вимовляння звуків (фонетичне порушення мовлення), це не заважає її навчанню. Але у разі порушення звуковимови і неправильного розрізняння звуків та їх сполучень на слух (порушення фонематичного слуху, тобто фонетико-фонематичне порушення мовлення), у дитини виникають труднощі в оволодінні читанням та письмом. Крім недостатньо розвиненого фонетико-фонематичного мовлення, у дитини може ще спостерігатися недостатньо розвинена лексико-граматична будова мовлення (загальне недорозвинення мовлення), що так само впливає на її навчання. Такі діти насамперед потребують логопедичної допомоги і надавати її бажано у спеціальних логопедичних закладах або логопедичному пункті з 4—5 років (а дітям з порушенням звуковимови — з 5 років).

Правильна та вчасна організація логопедичної роботи є запорукою усунення мовленнєвих недоліків, що, в свою чергу, впливає на підвищення успішності учнів. Цей посібник може бути використаний як логопедами, так і вихователями, педагогами та батьками. Проте перш ніж батькам починати виправлення порушень мовлення, слід звернутися до логопеда.

У посібнику наведено велику кількість малюнків, добраних у певній послідовності (звук, що вивчається, перебуває в різних

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити перший звук у назвах малюнків. Показати велику й малу букву **С с** (писану й друковану). Скласти з розрізної азбуки і прочитати склади **са, со**.

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала».

4. Про які малюнки ці загадки?

Серед води вогонь палає,
вода його не заливає.
(вар, мо, са)

Весною веселить,
улітку холодить,
восени годує.
(д, с, а)

Улітку відпочивають,
узимку вантажі катають.
(ни, са)

Яскраві зірочки
розсипались по небу.
(лют, са)

5. Повторити чистомовки та скоромовки.

Сар, сар, сар — кипить самовар.
Сат, сат, сат — я люблю салат.
Сан, сан, сан — у мене сарафан.

У Сані нові сани.
У Соні самовар.
У Софії салат.

6. Доповнити речення назвою малюнка.

Семен купив нові

Соні купили новий

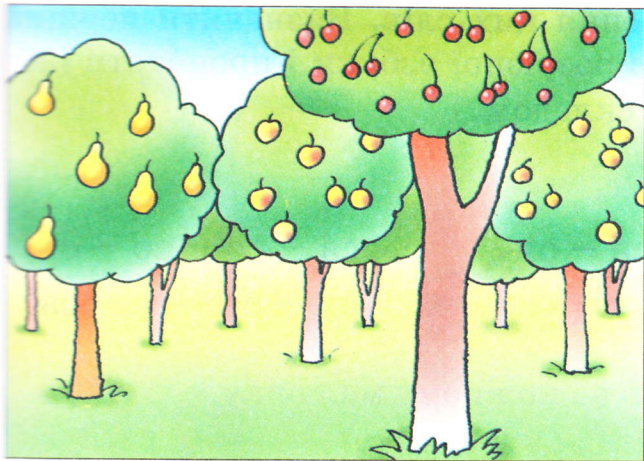
Сара гуляла у

З грядки зірвали зелений

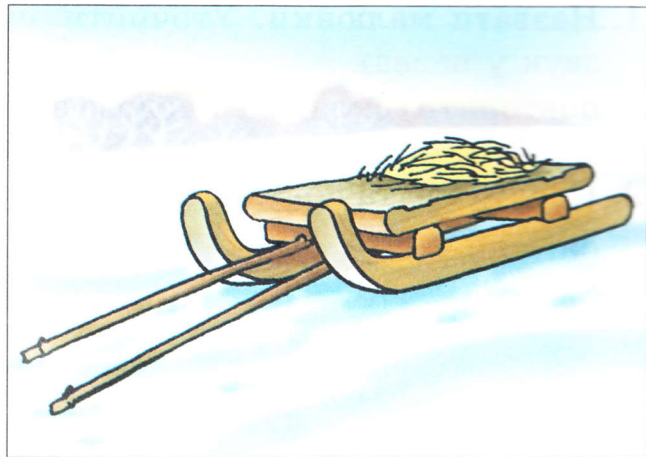
Біля будинку росте

На святі ми спостерігали

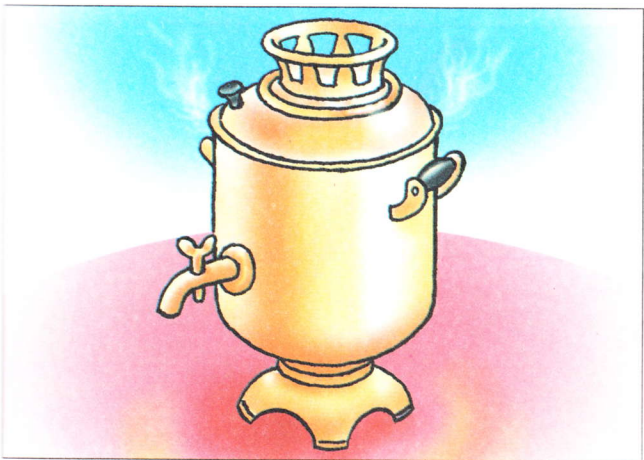
7. Гра «Жартівливі відповіді». Чому ви віддаєте перевагу?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

сад

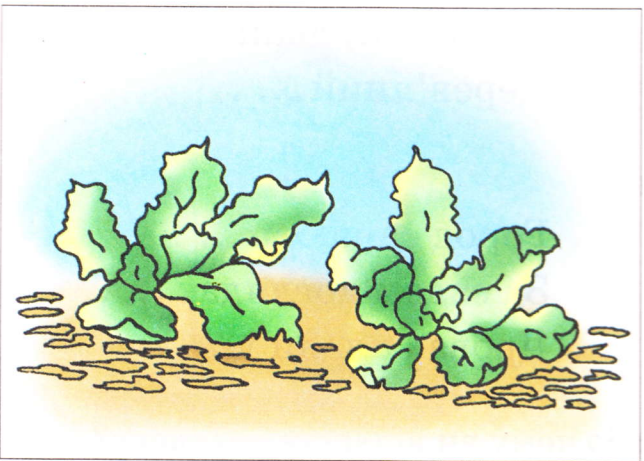
сани

самовар

сарафан

салат

салют

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити перший звук у назвах малюнків. Скласти з розрізної азбуки і прочитати (або повторити) склад **са** та слова з цим складом.

2. Послухати та повторити склади.

са – са – се – си	су – са – са – си	са – со – со – су
си – са – со – си	со – су – су – се	си – се – се – са

3. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

4. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала».

5. Повторити чистомовки.

Сик, сик, сик — у саду садівник.

Сат, сат, сат — їде самокат.

Сар, сар, сар — іде санітар.

Сáлії, сáлії, сáлії — нові сандалії.

Сай, сай, сай — біля саду сарай.

Сапá, сапá, сапá — у Соні сапа.

6. Додати до слів (слова) назву малюнка.

Новий залізний

Гостра залізна

Працьовитий

Уважний, дбайливий

Нові червоні

Дерев'яний

7. Доповнити речення назвою малюнка.

Олені подарували нові

Город сапають

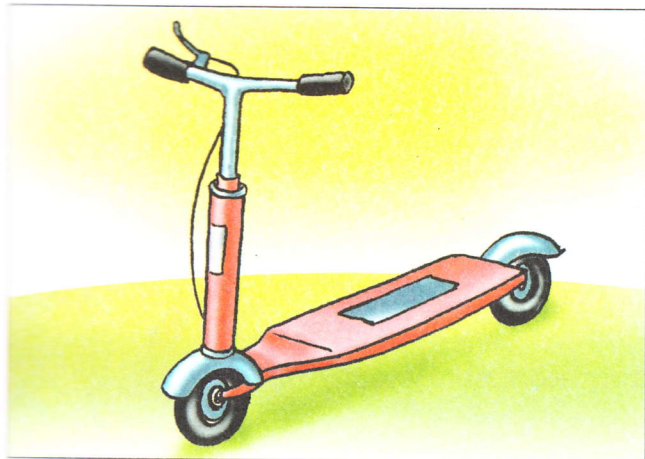
Хворим допомагає

За садом доглядає

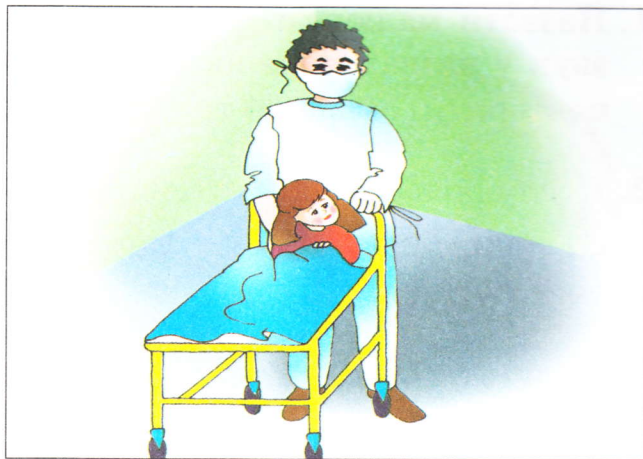
Тато купив сину

Дрова склали у

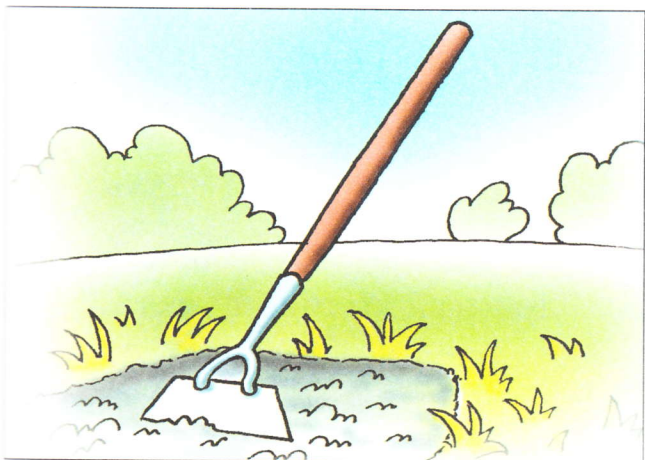
8. Гра «Жартівливі відповіді». Кому або чому ви віддаєте перевагу?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

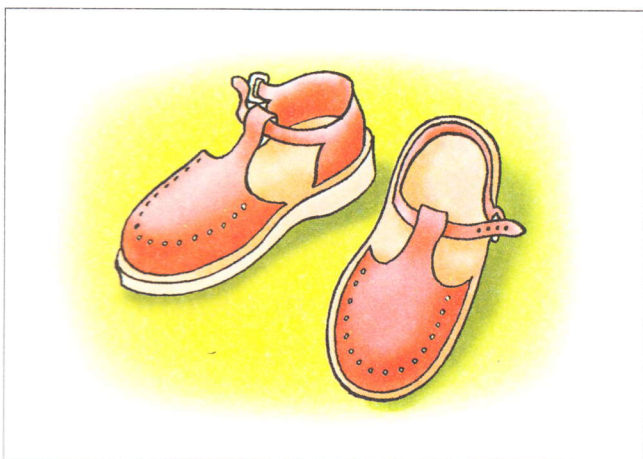
самокат

санітар

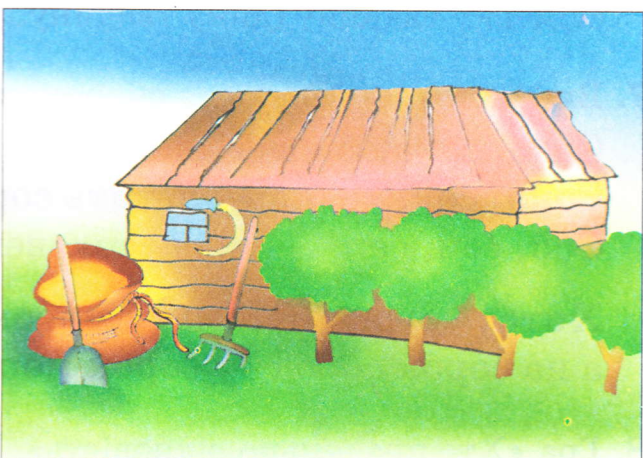
сапа

сандалії

садівник

сарай

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити перший звук у назвах малюнків. Скласти з розрізної азбуки і прочитати (або повторити) склад **со** та слова з цим складом.

2. Послухати та повторити склади.

со – со – су – се

си – си – со – су

со – се – се – са

се – су – со – со

се – су – су – се

са – со – са – со

3. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

4. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

5. Про які малюнки ці загадки?

Удень спочиває, а вночі літає,
має круглі очі, бачить серед ночі.
(ва, со)

Сам вечірньої години
заховався в кущ калини
та на дуду голосну
грає пісню чарівну.
(ло, со, вей)

На дні, де мулу багато,
лежить колода вусата.
(м, о, с)

6. Назвати одним словом все, що зображено на малюнках. Назвати свійську тварину (дику тварину, рибу, птахів).

7. Вивчити чистомовки та скоромовки.

Са́ка, са́ка, са́ка — іде собака.

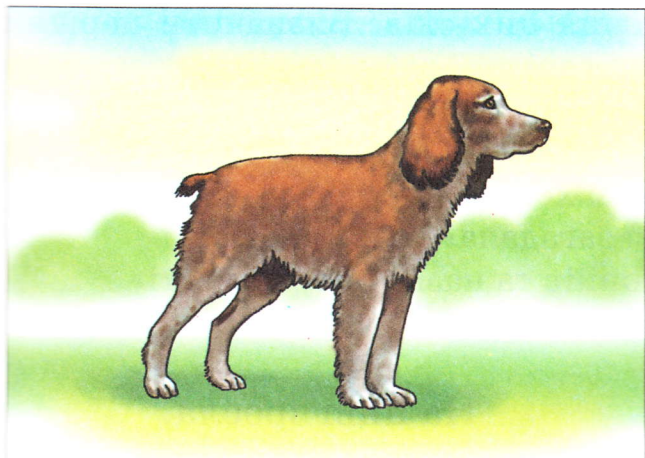
Со́ка, со́ка, со́ка — летить сорока.

Сей, сей, сей — співає соловей.

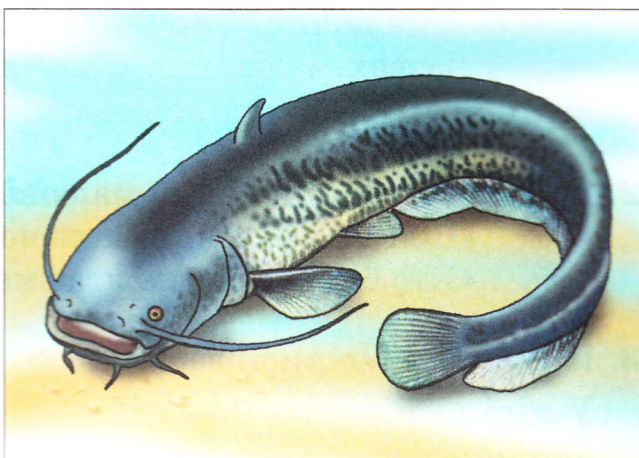
Хитру сороку спіймати морока,
а на сорок сорок — сорок морок.

Семен несе сумку
з ананасами.

8. Гра «Хто правильно відповість». Кого ви бачите на малюнку?
Дати відповідь, використовуючи тільки назву кожного з малюнків.

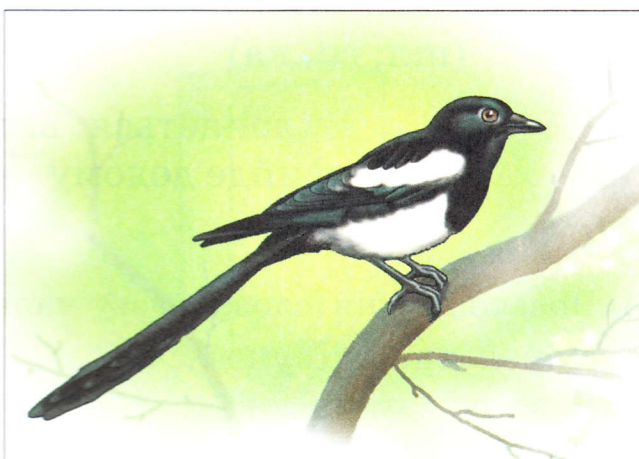
собака

сом

соболь

сорока

соловей

сова

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити перший звук у назвах малюнків. Скласти з розрізної азбуки і прочитати (або повторити) склади **са, со** та слова з цими складами.

2. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

3. Про які малюнки ці загадки?

У лісі вирізана,
гладенько витесана,
співає-заливається.

Як називається?

(піл, со, ка)

На ниві зросла,
зернята віддала,
сама в скирту лягла.

(ло, со, ма)

Вклоняється, вклоняється,
прийде додому — простягається.

(ра, со, ки)

4. Додати до слів (слова) назву малюнка.

Дерев'яна співуча

Біла розсипчаста

Золотиста

Гостра залізна

Смачна солодка

Струнка спритна

5. Доповнити речення назвою малюнка.

Сукню одягла

У скирті золотиста

Хлопчик грає на

Дрова рубають

У тісто всипали

Я їв смачну

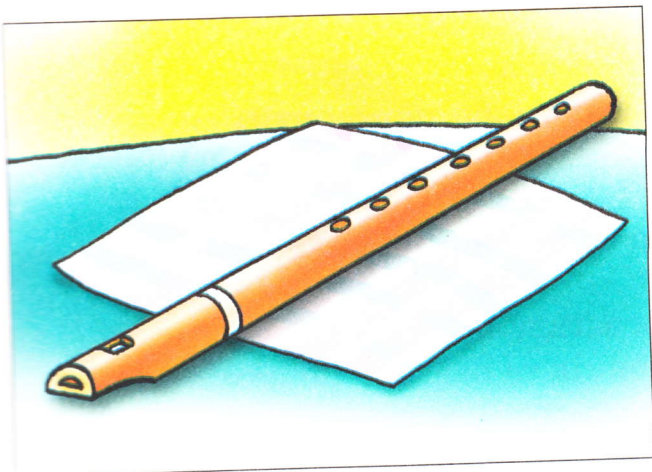
6. Пояснити і вивчити приказки.

Хто себе остерігає, той клопоту не має.

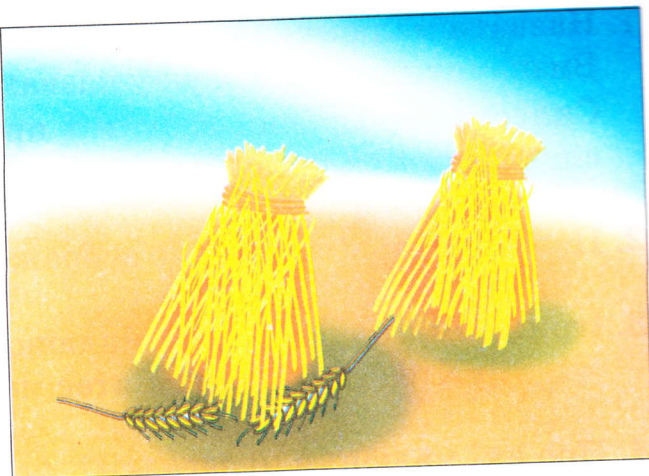
Гостре слово коле сердечко.

Не пхай свого носа до чужого проса.

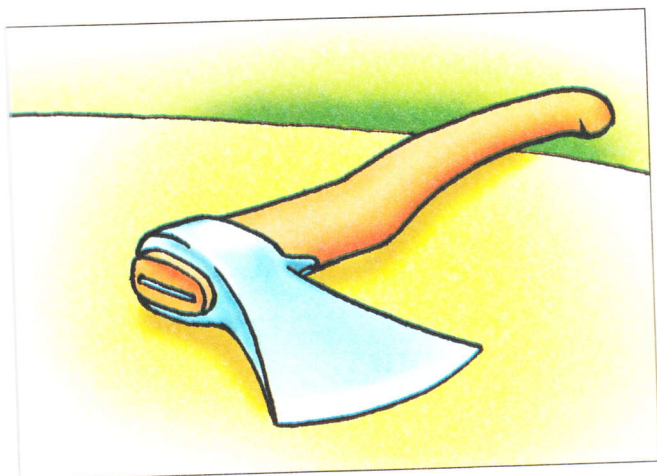
7. Гра «Хто правильно відповість». Що або кого ви бачите на малюнку?
Дати відповідь, використовуючи тільки назву кожного з малюнків.

сопілка

солома

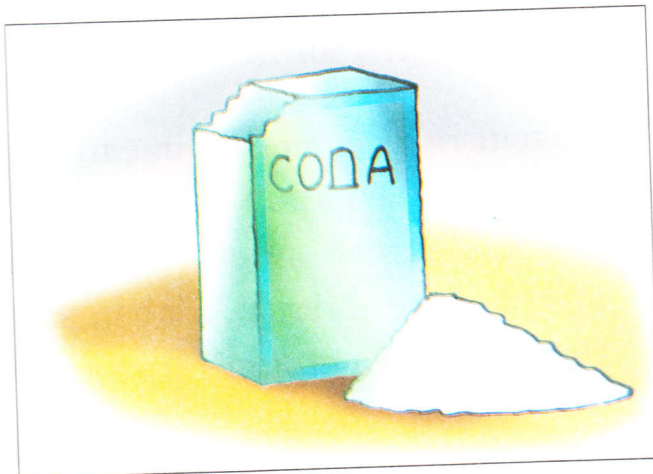
сокира

солонка

Со́ня

сода

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів.
Визначити перший звук у назвах малюнків.
Скласти з розрізної азбуки і прочитати (або повторити) склад су та слова з цим складом.

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

4. Про які малюнки ці загадки?

Крил не має,
а навколо Землі
і Місяця літає.
(ник, су, пут)

Зламали на дереві гілку,
від неї залишився тільки ...
(у, с, к)

5. Додати до слів (слова) назву малюнка.

Сухий великий
Нова красива
Смачні хрумки

Смажений
Гарна шовкова
Штучний

6. Доповнити речення назвою малюнка.

На Каті шовкова
У Маші нова
Сова сидить на

Навколо Землі літає
Соня зварила юшку з
Чай пили з цукром та з

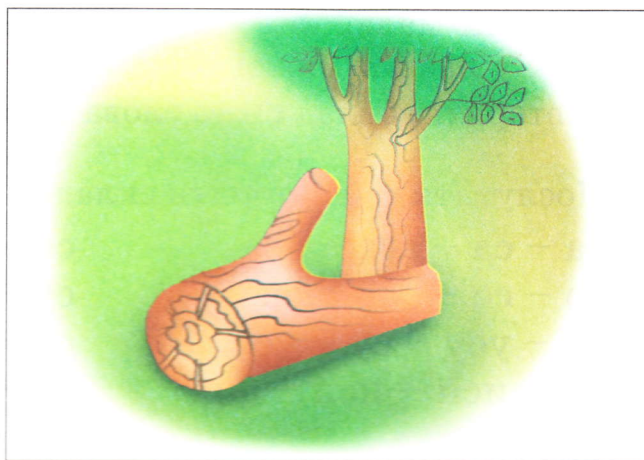
7. Пояснити та вивчити прислів'я.

Спершу треба розсудити, а тоді робити.
Поспішити — людей насмішити.
Готуй сани влітку, а воза взимку.
Був би сад, а солов'ї прилетять.

8. Гра «Жартівливі відповіді». Чого або кого немає у вас?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

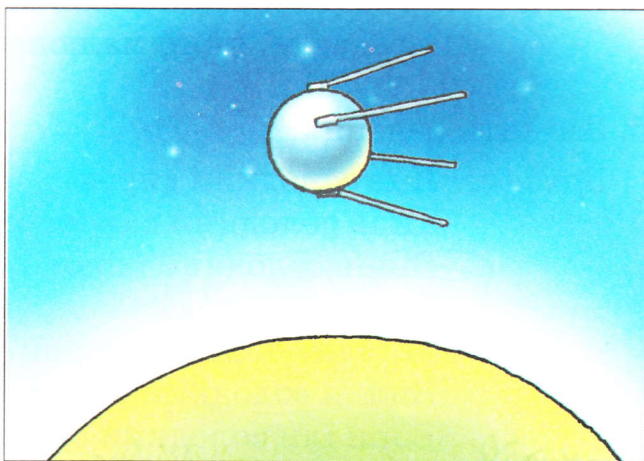
сумка

сук

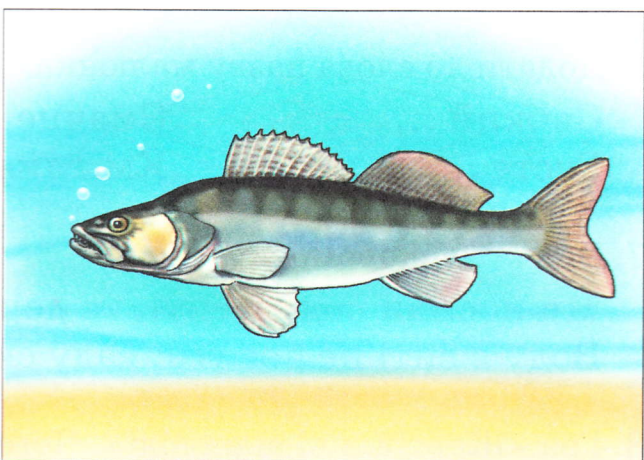
сухарі

спутник

сукня

судак

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити перший звук у назвах малюнків. Скласти з розрізної азбуки і прочитати (або повторити) склад **си** та слова з цим складом.

2. Послухати та повторити склади.

са – са – аса – аса	со – асо – усо – исо
со – со – осо – осо	су – асу – усу – ису
су – усу – су – усу	си – аси – уси – оси
си – иси – иси – си	са – аса – уса – оса

3. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

4. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала».

5. Змінити речення.

Зразок: Я їв солодкий сирок.
Ти їв солодкий сирок.
Він їв солодкий сирок.
Вона їла солодкий сирок.
Ми їли солодкий сирок.
Ви їли солодкий сирок.
Вони їли солодкий сирок.

Я купив сито.

Я придбав синю сукню.

Я люблю сир.

Я купив сину ситро.

6. Додати до слова назву малюнка.

Свіжий

Смачне

Солодкий

Густе

Кмітливий

Трикутник

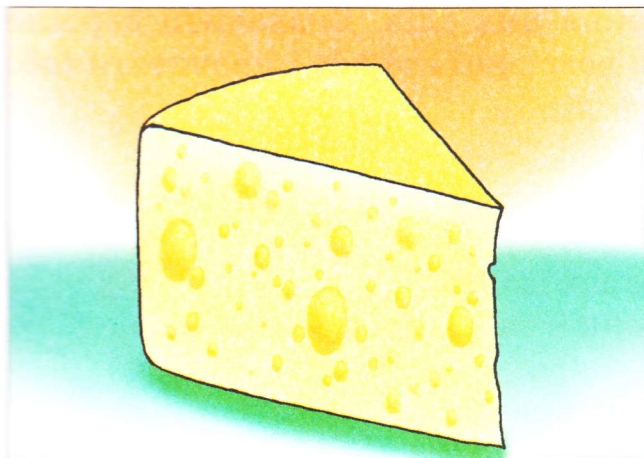
7. Вивчити скоромовку.

Ми носили воду в ситі, та дерева не політі.

Воду в ситі не носити, саду ситом не полоти.

8. Гра «Жартівливі відповіді». Чого або кого немає у вас?

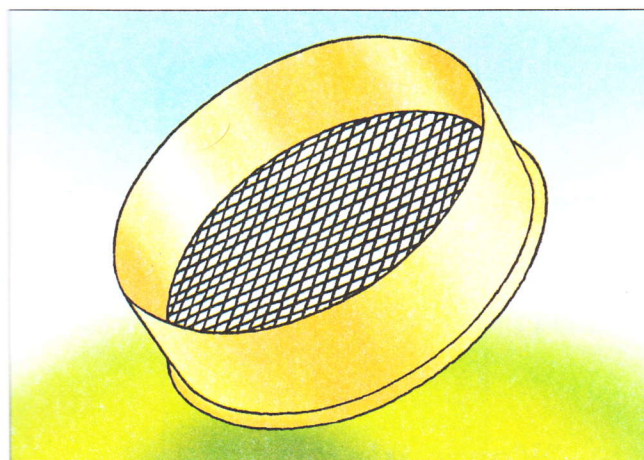
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

сир

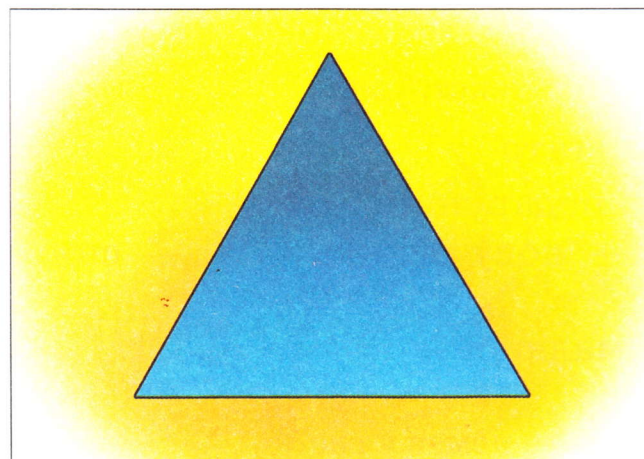
син

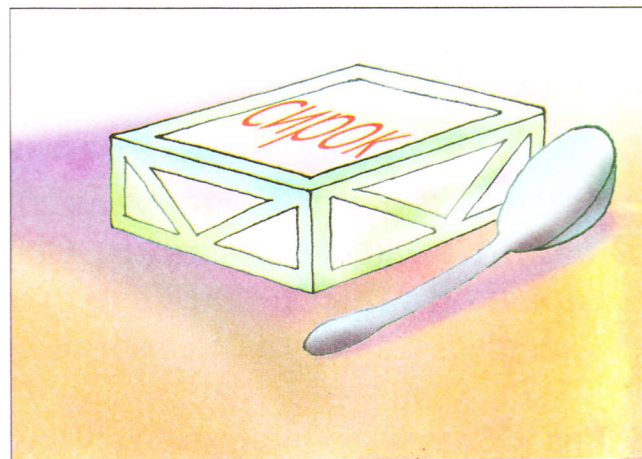
сито

ситро

синій

сирок

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити перший звук у назвах малюнків. Скласти з розрізної азбуки і прочитати (або повторити) склад **се** та слова з цим складом.

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

4. Змінити речення (**ти, він, вона, ми, ви, вони**).

Я поїхав до села.

Я поклав документи у сейф.

Я їв солону севрюгу.

Я купив серп.

Я поклав серветку у сервант.

5. Повторити чистомовки.

Со, со, со — біля дороги село.

Сётка, сётка, сётка — біла серветка.

Сúга, сúга, сúга — плаває севрюга.

Сант, сант, сант — у кімнаті сервант.

6. Додати до слів назву малюнка.

Смачна варена

Жовта м'яка

Велике красиве

Новий гострий

Важкий залізний

Новий дерев'яний

7. Послухати (або прочитати) та переказати текст.

Дбайливий тато

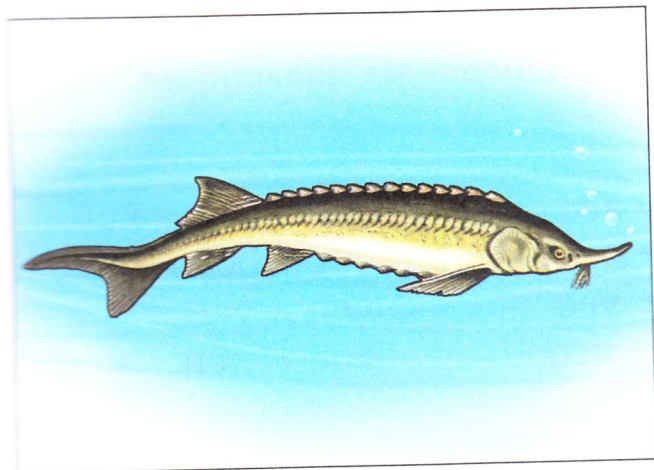
На свято тато подарував дітям подарунки.

Сані подарував санки, Софії — нову сукню, Соні — синій сарафан. Мамі подарував сумку.

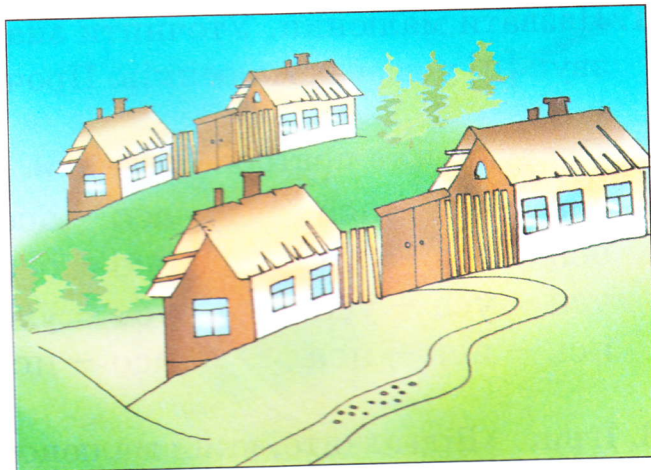
А діти подарували татові свої малюнки.

8. Гра «Жартівливі відповіді». Чого або кого немає у вас?

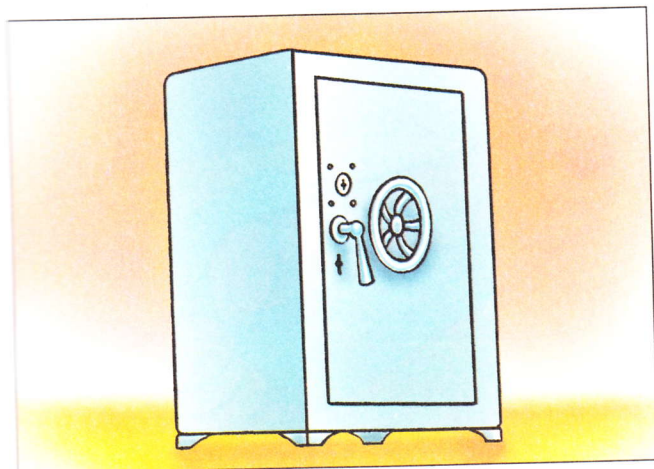
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

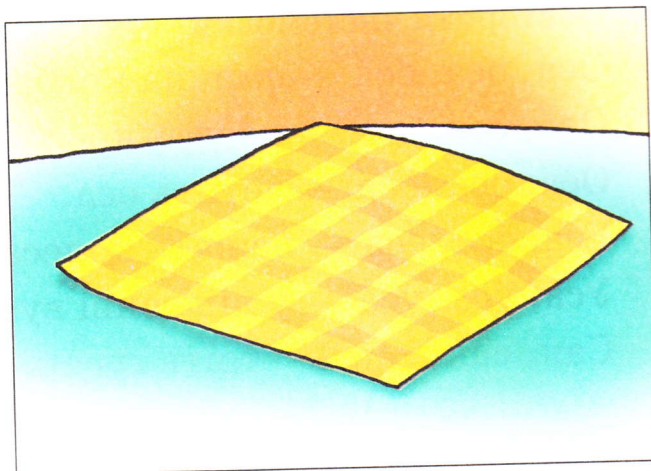
севрюга

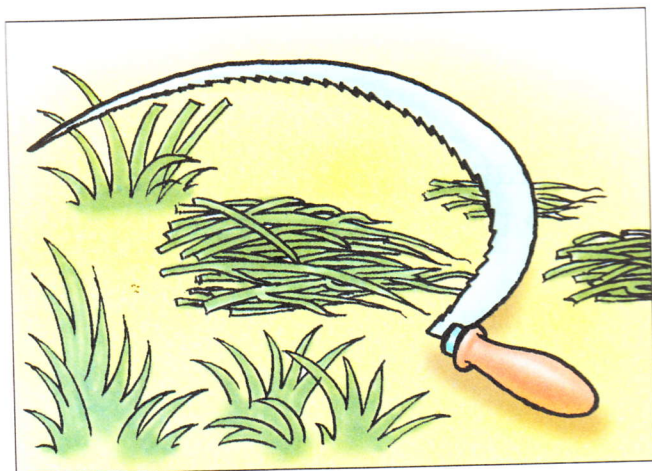
село

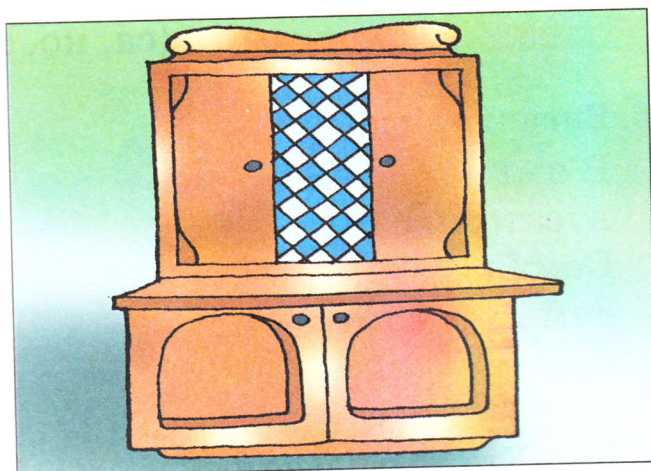
сейф

серветка

серп

сервант

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [с] у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками.

2. Послухати та повторити склади.

аса – аса – аса	асо – асо – асо	асу – асу – асу
оса – оса – оса	осо – осо – осо	осу – осу – осу
уса – уса – уса	усо – усо – усо	уси – уси – уси
иса – иса – иса	исо – исо – исо	иси – иси – иси

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала».

4. Повторити чистомовки.

Оса́, оса́, оса́ — смачна ковбаса.

Оса́, оса́, оса́ — косить коса.

Оса́, оса́, оса́ — летить оса.

Е́са, е́са, е́са — лежать колеса.

У́са, у́са, у́са — у діда сиві вуса.

Сак, сак, сак — стоїть гусак.

5. Про які малюнки ці загадки?

Біжать чотири брати
і один одного не можуть догнати.
(са, ко, ле)

У воді купався,
а сухим зостався.
(сак, гу)

6. Вивчити вірші.

В ямі не спиться
вусатому сому.
Сому вусатому
сумно самому.

Г. Бойко

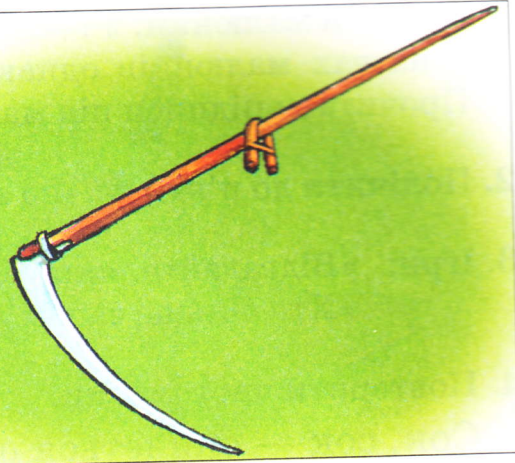
Старий-старий дід Усай
годує онуку Саньку:
— На, кусай, кусай, кусай
сайку, сайку, сайку!

За А. Шабаявим

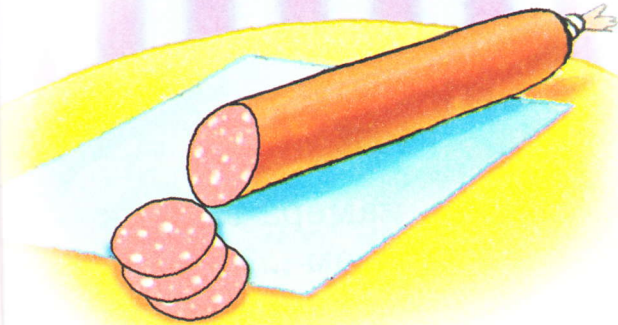
7. Ігра «Хто правильно відповість». Що або кого ви бачите на малюнку?
Дати відповідь, використовуючи тільки назву кожного з малюнків.

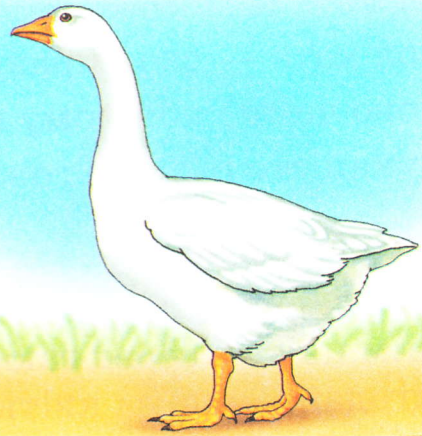
оса

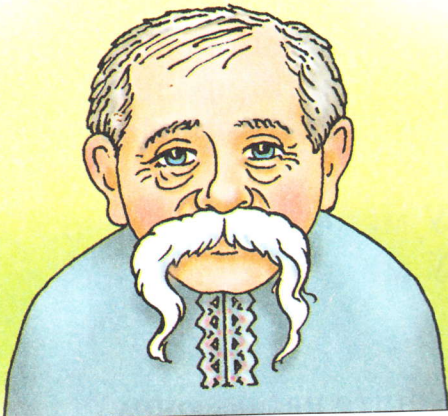
коса

ковбаса

гусак

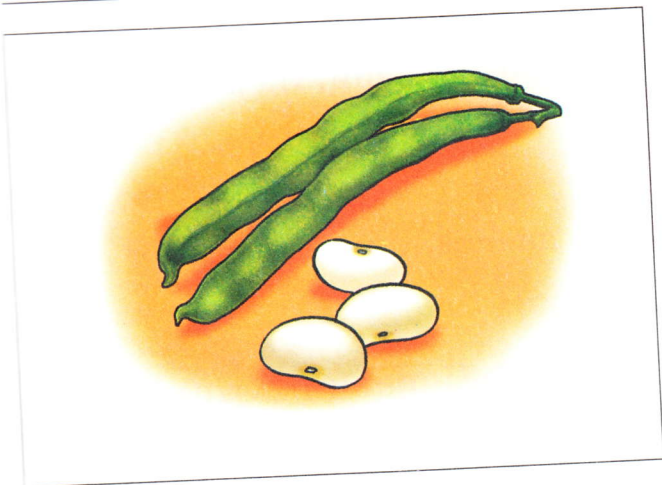
вуса

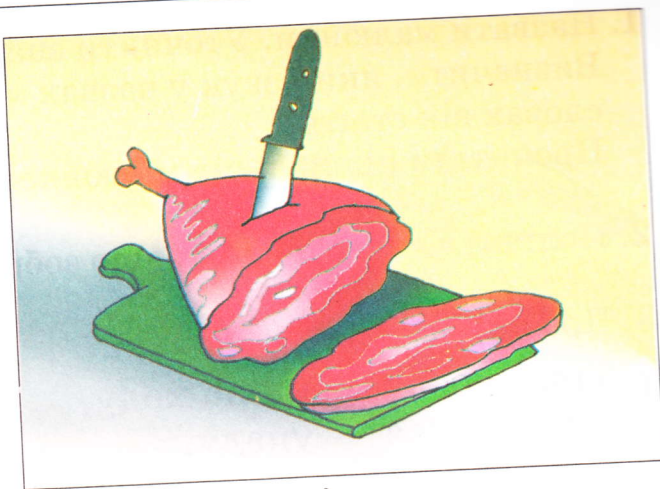
колеса

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

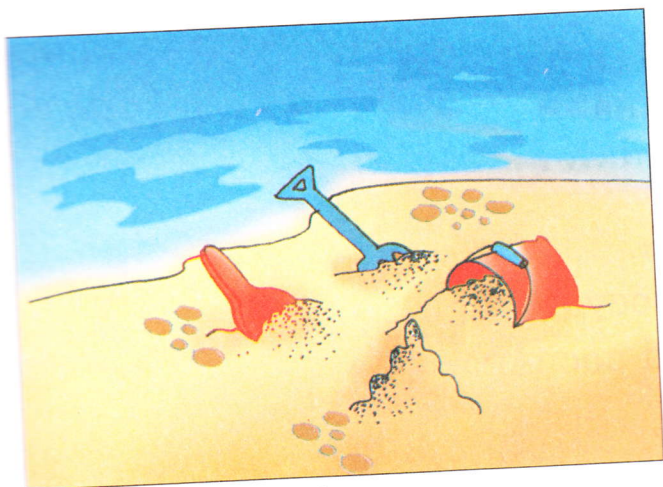
1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук у назвах малюнків однаковий. На якому місці в словах він стоїть? Прочитати підписи під малюнками.
2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.
3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».
4. Повторити чистомовки.
Сок, сок — сиплеться пісок. Асо, асо — ми купили м'ясо.
Соля, соля — біла квасоля. Олесо, олесо — нове колесо.
5. Пояснити та вивчити прислів'я й приказки.
Своя хата — своя правда.
Слово чемне кожному приємне.
Слухай сто разів, а говори раз.
6. Про які малюнки ці загадки?
Я найперша зацвітаю
синім цвітом серед гаю.
Відгадайте, що за квітка,
бо мене не стане влітку.
(лі, про, сок)
Шина, камера та диск —
це все разом
(ле, со, ко)
7. Змінити речення.
Зразок: У мене синій пролісок. У тебе синій пролісок.
У нього синій пролісок. У неї синій пролісок.
У нас синій пролісок. У вас синій пролісок.
У них синій пролісок.
У мене спіла квасоля. У мене нове колесо.
У мене гостра м'ясорубка. У мене пісне м'ясо.
У мене пісок у совку.
8. Гра «Хто правильно відповість». Що ви бачите на малюнку?
Дати відповідь, використовуючи тільки назву кожного з малюнків.

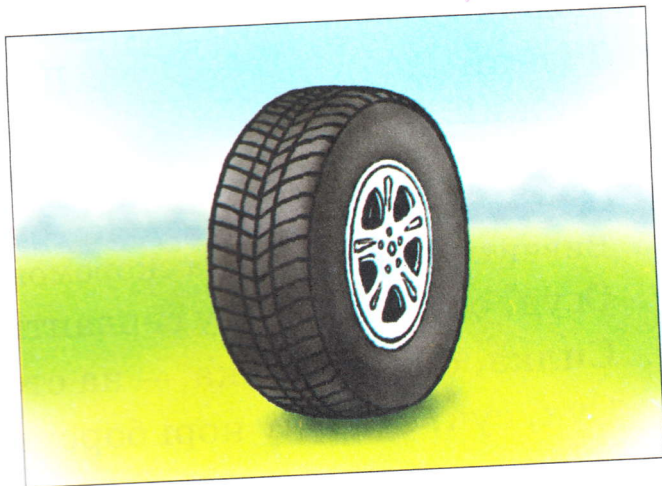
квасоля

м'ясо

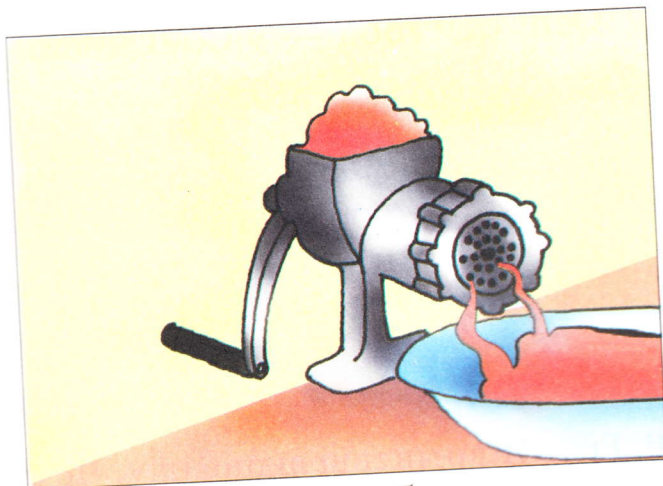
пісок

колесо

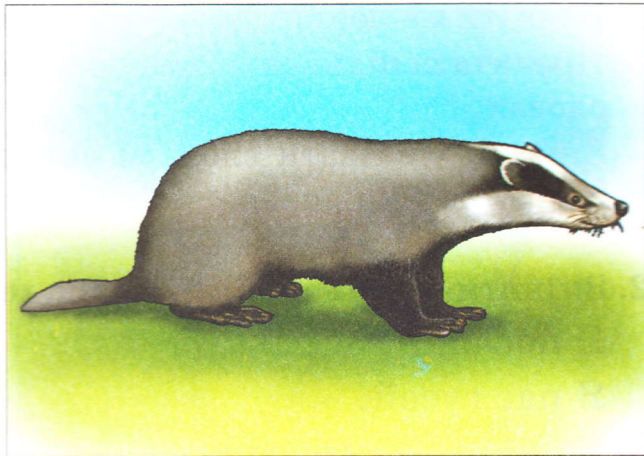
пролісок

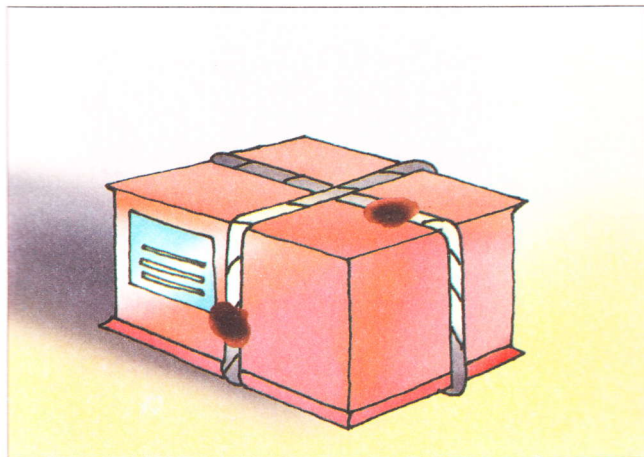
м'ясорубка

посуд

борсук

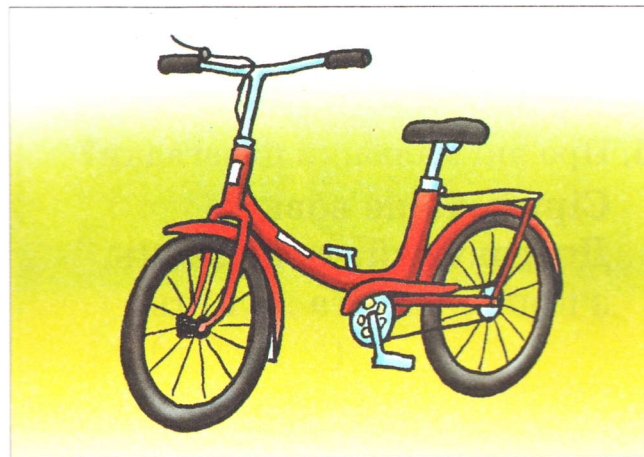
посилка

оси

коси

велосипед

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів.

Прочитати підписи під малюнками. Визначити, де стоїть звук [с] у цих словах.

Згадати і назвати слова зі звуком [с] на початку (потім у середині) слова. Хто більше?

2. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).

Я посадив васильки.

Я пас гусей.

Я сидів на каруселі.

Я їв консерви.

Я купив у касира квиток.

3. Вивчити вірші.

На городі густо
виросла капуста:
сто листків, сто хустин
у рясних капустин.

І. Кульська

Тихесенький вечір
на землю спадає,
і сонце сідає
в темнесенький гай.

В. Самійленко

4. Доповнити речення назвою малюнка.

На дитячому майданчику є

На лузі ми зірвали квіти

Квитки до театру продає

На лузі пасуться

Віз тягне

Ми купили овочеві

5. Про які малюнки ці загадки?

Сірий, та не вовк.

Довговухий, та не заєць,

з копитами, та не кінь.

(с, е, л, о)

Біла, як сніг, надута, як міх,

лопатами ходить,

а рогом їсть.

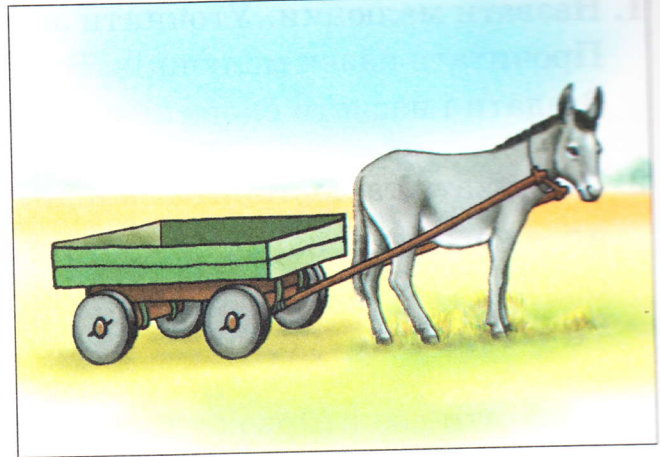
(ка, гус)

6. Гра «Жартівливі відповіді». Чим або ким ви милуєтеся?

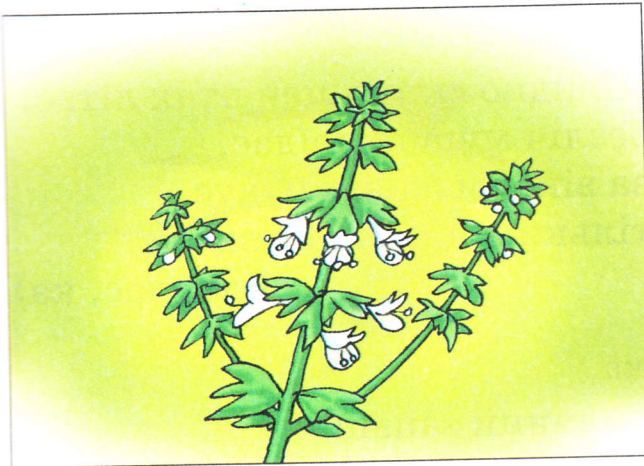
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

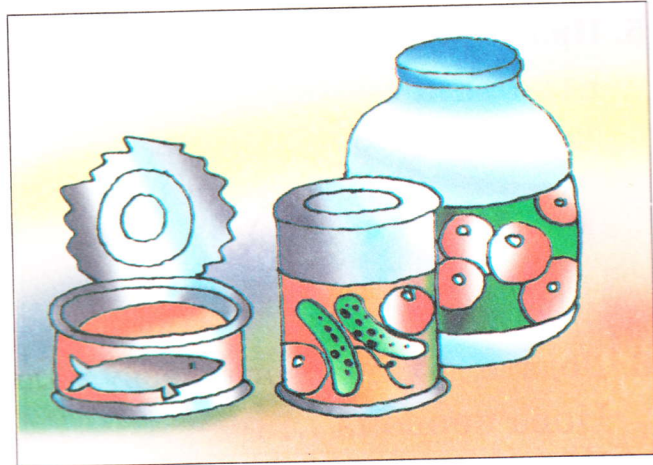
карусель

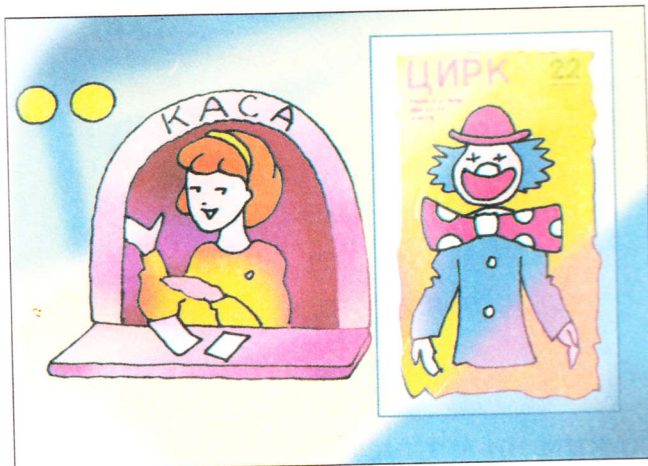
осел

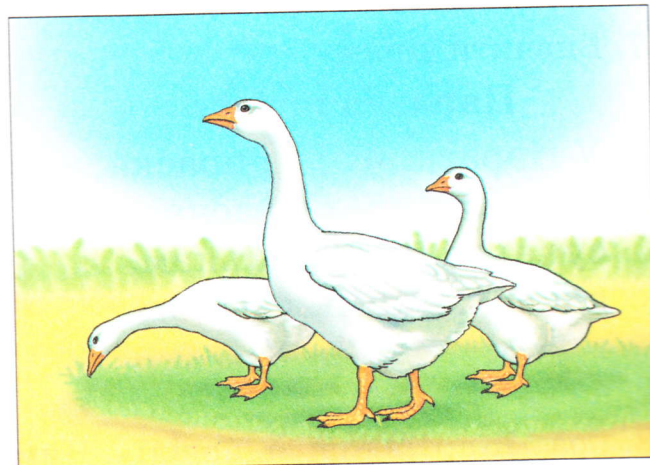
васильки

консерви

касир

гуси

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів.

Прочитати назви малюнків. Визначити, де стоїть звук [с] у цих словах. Згадати і назвати слова зі звуком [с] у середині слова. Хто більше?

2. Послухати та повторити склади.

ас – са – ас – са	ис – си – си – ис
ос – со – со – ос	ис – ас – ус – ос
ус – су – су – ус	ос – со – со – ос

3. Полічити до чотирьох те, що зображено на кожному малюнку.

4. Гра «Відгадайте, який малюнок я заховала».

5. Про які малюнки ці загадки?

Біля тіла вушка,
замість голови кришка.
(ля, тру, кас)

Швидко скрізь цей птах літає,
безліч мушок поїдає,
за вікном гніздо будує,
тільки в нас він не зимує.
(тів, лас, ка)

6. Додати до слів (слова) назву малюнка.

Нова червона

Швидкокрила

Молоді маленькі

Смачний запашний

Просторий світлий

Необхідний туристу

7. Вивчити вірші.

Параска прасує

У Параски гарна праска,
попрасує все Параска:
сукні синії — лялькам,
а нові хустинки — нам.

І. Кульська

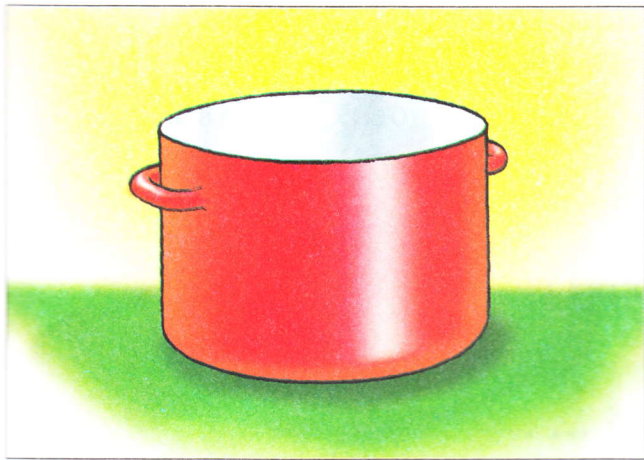
Лосеня

Снігу в полі, снігу в лісі
скрізь насипала зима.
Ані їсти, ані пити
лосеняткові нема.

Д. Мегелик

8. Гра «Жартівливі відповіді». Чим або ким ви милуєтеся?

Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

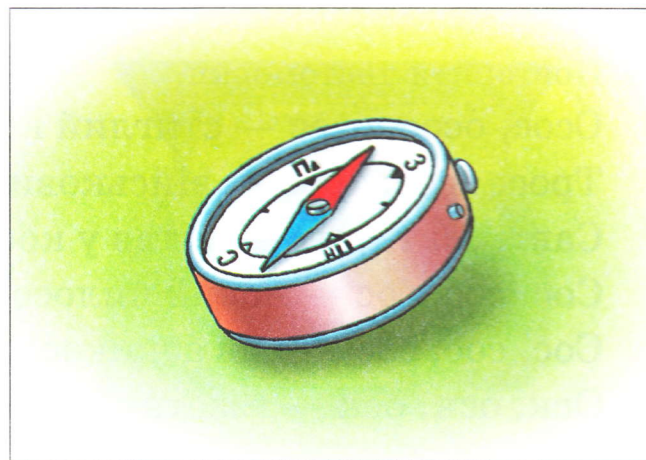
кастрюля

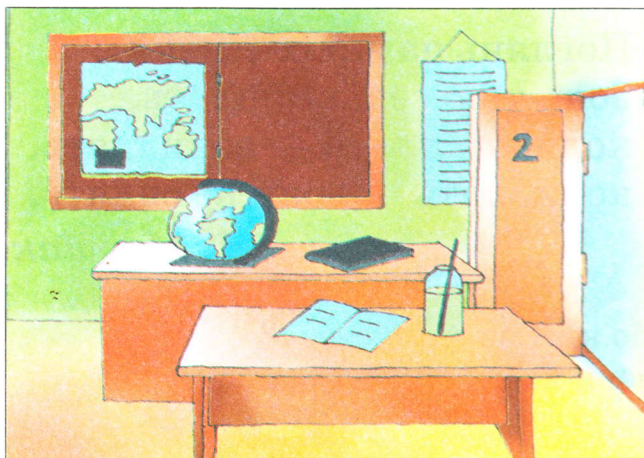
маслюки

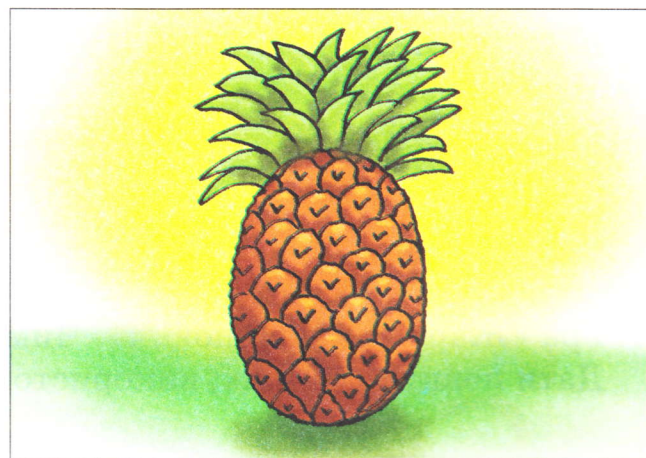
ластівка

компас

клас

ананас

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Прочитати підписи під малюнками. Визначити, де стоїть звук [с] у цих словах. Згадати та назвати слова зі звуком [с] у кінці слова. Хто більше?

2. Полічити до чотирьох те, що зображено на кожному малюнку.

3. Гра «Хто більше запам'ятає малюнків і назве їх по пам'яті».

4. Додати до слова назву малюнка.

Стиглий Золотистий

Новий Газетний

Сміливий Мужній

5. Повторити чистомовки.

Óсос, óсос, óсос — стиглий колос.

Трос, трос, трос — військовий матрос.

Савт, савт, савт — літав у космос космонавт.

Сос, сос, сос — новий пилосос.

Сос, сос, сос — я їв абрикос.

Оск, оск, оск — газетний кіоск.

6. Вивчити скоромовку та вірш.

На столику — сайка,
під столиком — лайка*.

Чи буде лайка
їсти ту сайку?

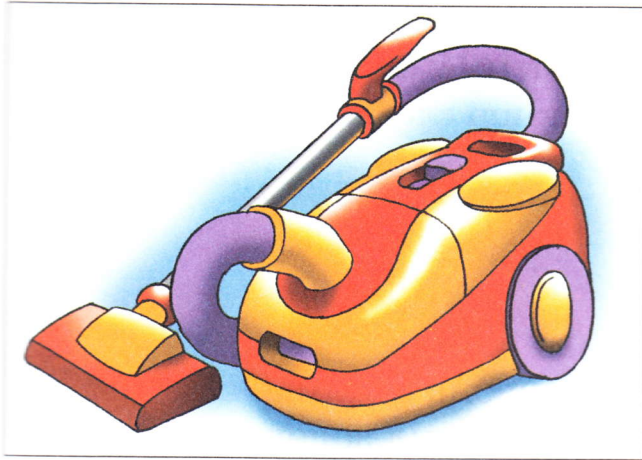
Совенята

Поглянь на сірих совенят:
вони тихесенько сидять,
коли не сплять — вони їдять,
коли їдять — вони не сплять.

С. Маршак

7. Гра «Жартівливі відповіді». Чим або ким ви милуєтесь?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

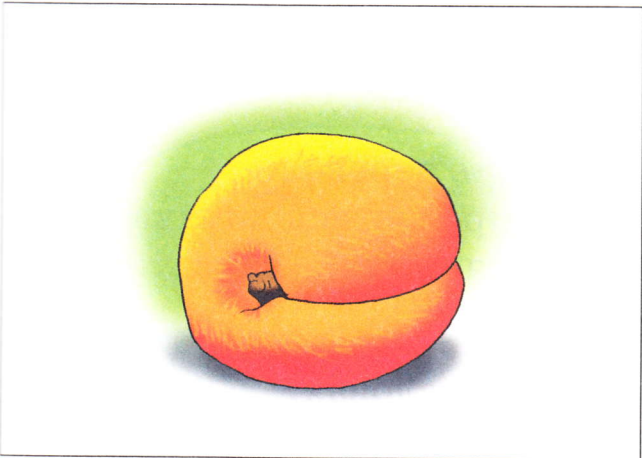
* Лайка — порода мисливських та сторожових собак.

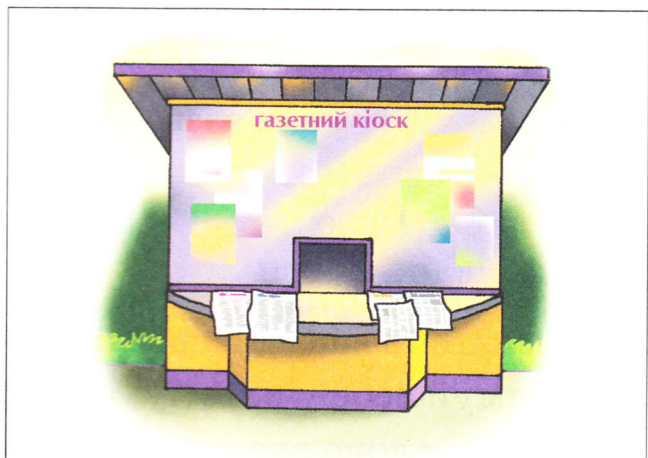
ПИЛОСОС

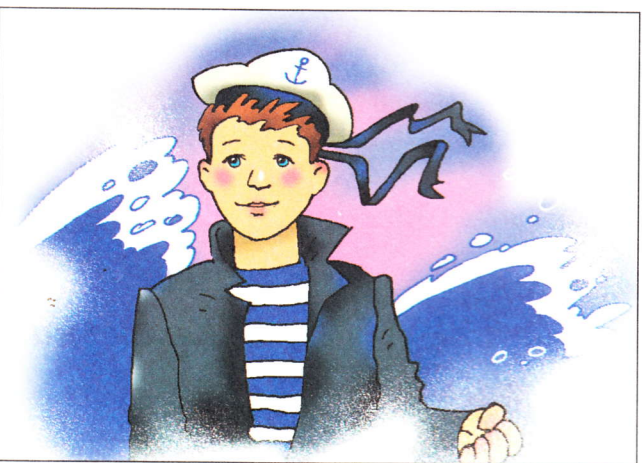
КОЛОС

абрикос

кіоск

матрос

КОСМОНАВТ

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Прочитати підписи під малюнками. Визначити, де стоїть звук [с] у цих словах. Згадати та назвати слова зі звуком [с] із 3, 4, 5, 6, 7 звуків. Хто більше?

2. Послухати та повторити склади.

ска – ско – ска	сте – сти – ста	сла – сле – слу
ску – ска – ску	сту – сто – сте	сле – сло – сли

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Хто запам'ятає більше малюнків та назве їх по пам'яті».

4. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).

Я виростила айстру.	Я випив склянку соку.
Я купив сковорідку.	Я малював ступку.
Я стояв біля самоскида.	Я керував екскаватором.

5. Пояснити і вивчити прислів'я.

Стругав, стругав та й перестругав.
Робота спільна — як пісня весела.
Який Сава — така й слава.
Коротко і ясно — тому і прекрасно.
Добре діло роби сміло.

6. Вивчити вірш.

Сопілка

Ой у полі, у овсі
співа перепілка,
а на горі, на високій
виграє сопілка.

Синьоокеє хлоп'ятко
ягняток пасе,
голос славної сопілки
по лісу несе.

І. Кривошея

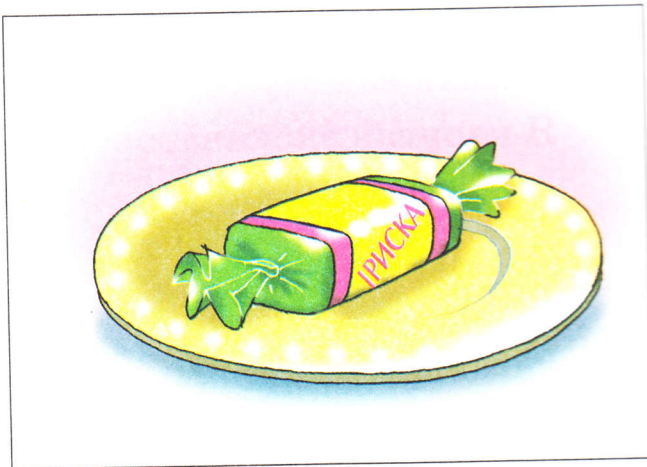
7. Гра «Жартівливі відповіді». На (в) чому ви хотіли б мандрувати?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного малюнка.

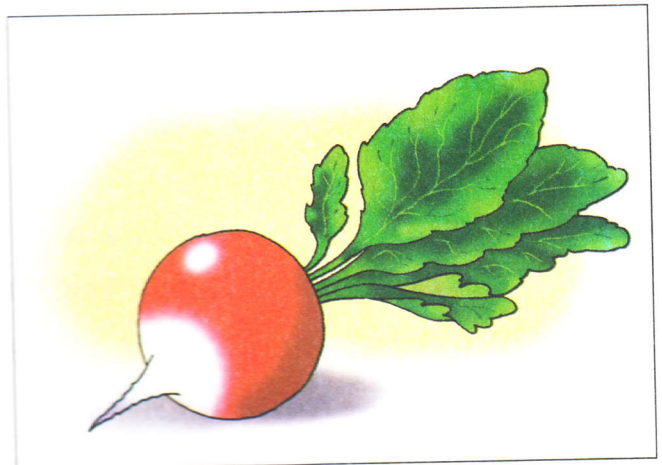
рис

колиска

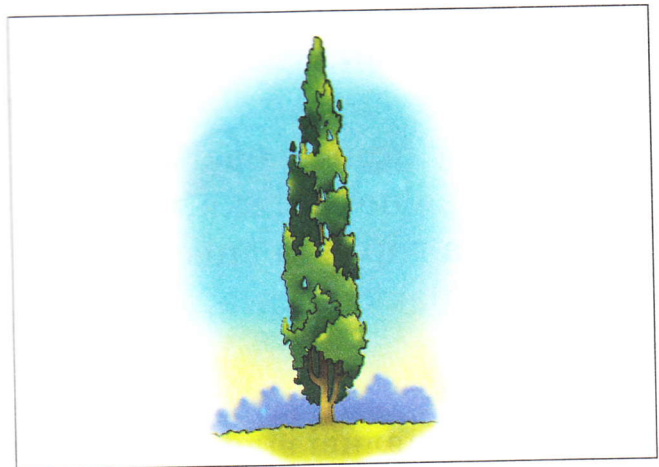
іриска

редиска

овес

кипарис

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Прочитати підписи під малюнками. Визначити, де стоїть звук [с] у цих словах. Згадати та назвати слова зі звуком [с] у кінці слова. Хто більше?

2. Про які малюнки ці загадки?

Є рослина в нас така,
що від неї кінь скака.

(в, е, с, о)

Мишка червона з білим хвостом
в нірці сидить під зеленим листом.

(ка, ре, дис)

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала».

4. Доповнити речення назвою малюнка.

У воді росте

У Криму росте дерево

У городі росте

У магазині продається дитяча

Кінь любить їсти

Діти люблять ласувати

5. Пояснити та вивчити прислів'я й приказки.

Стримуй себе у всьому, а найбільше — у словах.

Спершу слово зваж, а потім скажи.

Слово, як стріла, вилетить не спіймаєш.

Ласкаве слово — спокою запорука.

6. Вивчити вірші.

Гусенята й гуска

У ставку гуськом стоять
гусенята й гуска.

Гусенята плюскотять,
гуска носом плюска.

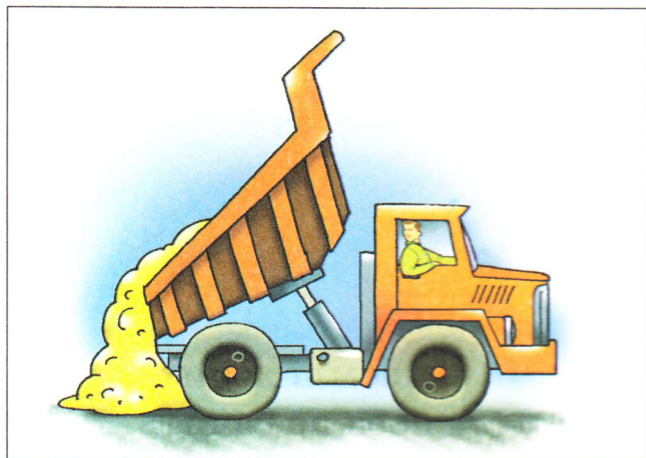
Г. Бойко

Радіє все,
співає все —
весна іде,
тепло несе.

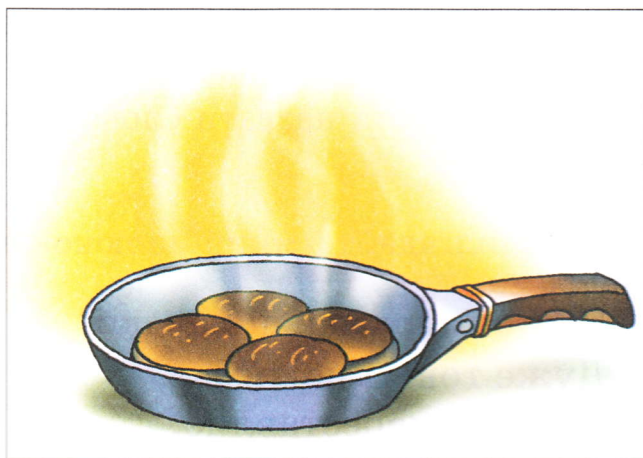
І. Кульська

7. Гра «Жартівливі відповіді». Чим ви милуєтеся?

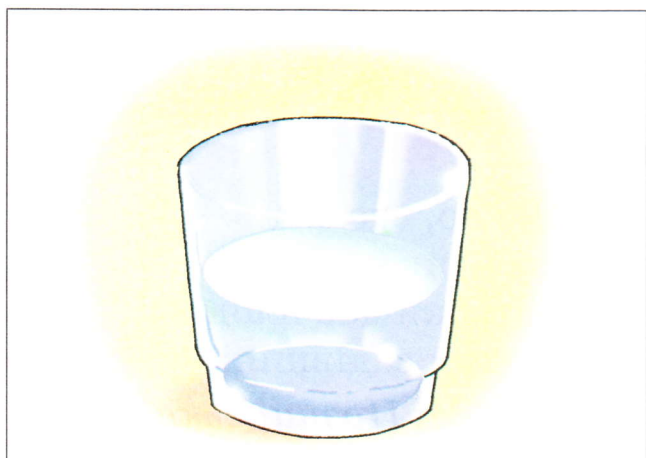
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

самоскид

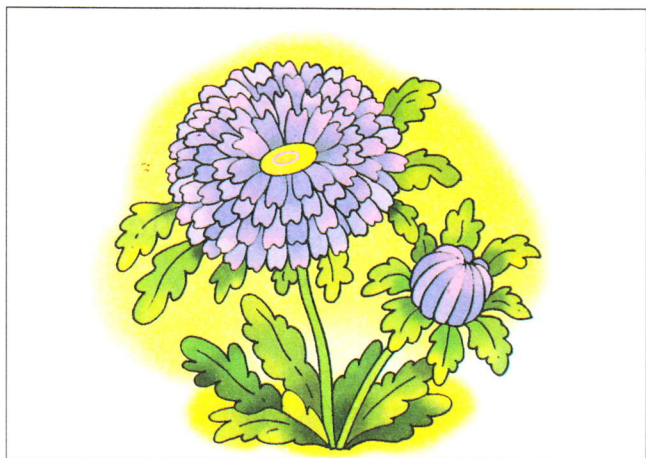
сковорода

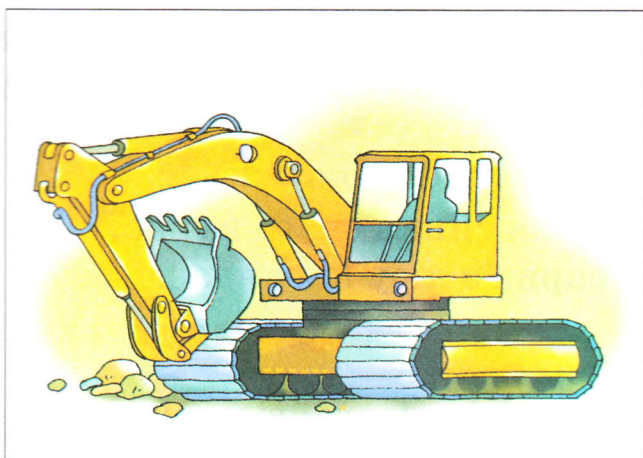
склянка

ступка

айстра

екскаватор

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Прочитати підписи під малюнками. Визначити, де стоїть звук [с] у назвах малюнків. Придумати та назвати слова зі звуком [с] із 3, 4, 5, 6, 7 звуків. Хто більше?

2. Гра «Відгадайте, який малюнок я загадала».

3. Про які малюнки ці загадки?

Дуже товсті ноги має,
ледве їх переставляє.
Сам високий він на зріст,
замість рота в нього хвіст.
(с, н, о, л)

По землі ходить,
а неба не бачить.
(ня, сви)

4. Вивчити вірш.

Старий садівник

Садить садівник
молодий садок,
сивий садівник —
він уже дідок.

Певно, сто садів
посадив за вік...
Скільки дав плодів
людям садівник!

М. Познанська

5. Переказати текст.

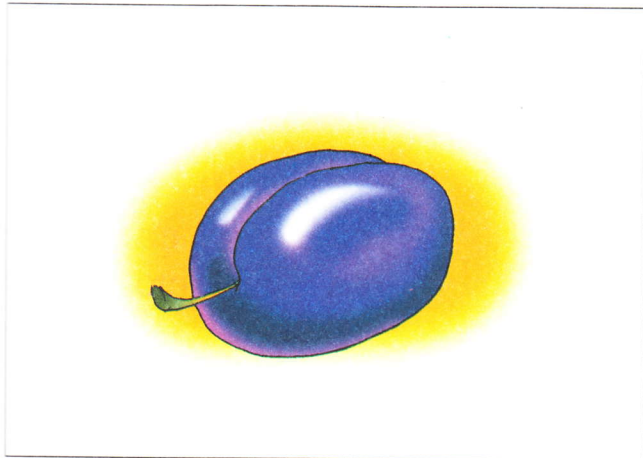
Сава сидить біля ставка. Біля ставка ростуть сосни, поруч посіяний овес. На соснах сидять сови та сороки. У ставку плавають гуси. Сава пасе коней. Вони їдять овес.

6. Вивчити скоромовки.

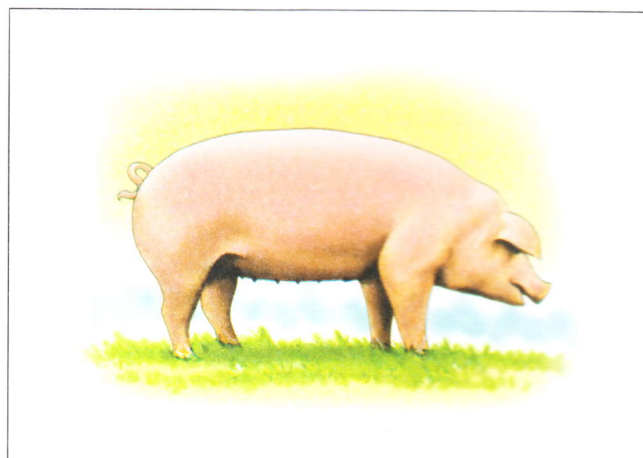
Слон синка свого купає,
сарна з лісу виглядає.
О. Олесь

Укусила пса в самий ніс оса,
хотілось псу з'їсти осу.

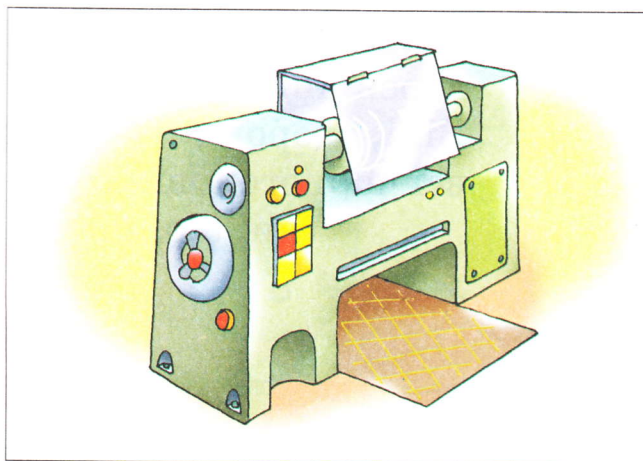
7. Гра «Жартівливі відповіді». На (в) кому або чому ви хотіли б мандрувати? Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

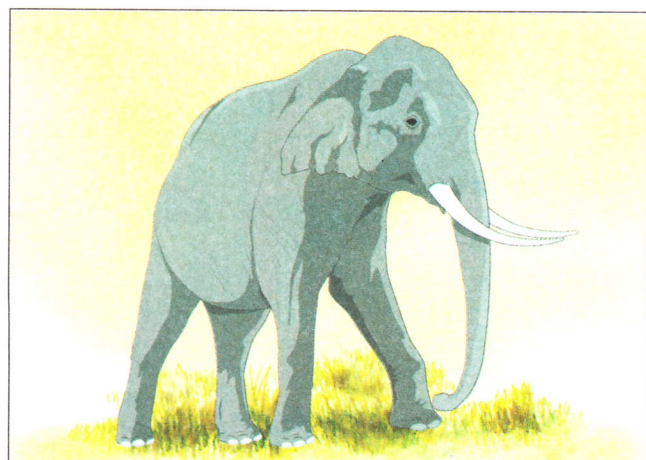
слива

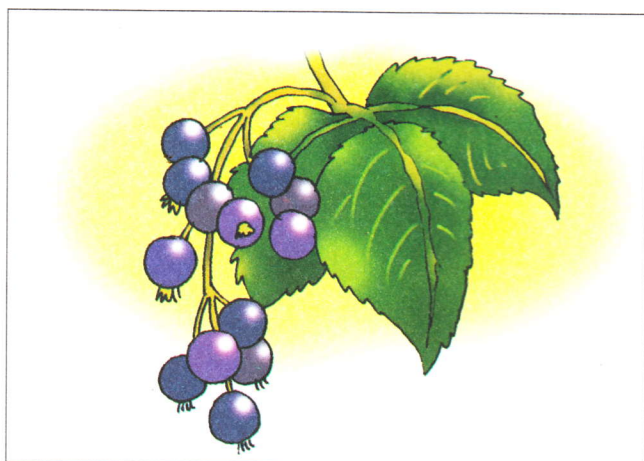
свиня

верстат

слон

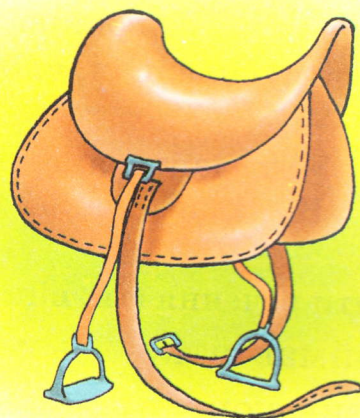
смородина

скакалка

7

сім

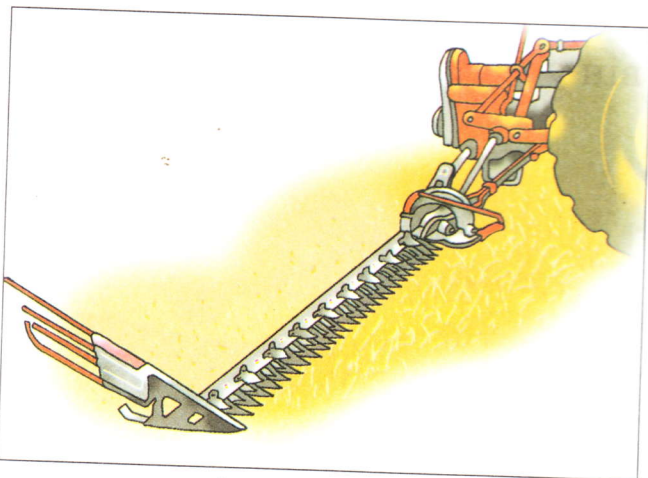
сі́дло

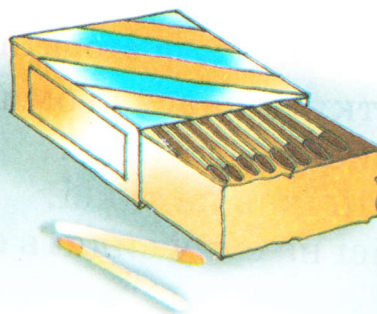
сі́ль

сі́к

сіно́косарка

сі́рники

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, у назвах яких малюнків перший звук [с']. Скласти з розрізної азбуки склад **сі** та слова з цим складом. Прочитати підписи під малюнками.

2. Послухати та повторити склади.

сі – сі – сі

сю – сю – сю

сі – сю – ся

ся – ся – ся

сьо – сьо – сьо

ся – сі – сю

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

4. Про які малюнки ці загадки?

У воді росте,
у воді ховається,
а кинь у воду —
злякається.

(і, с, л, ь)

Лежать у порядку
дерев'яні малятка.
Білі, здорові,
всі чорноголові.

(ни, сір, ки)

По полю повзе,
траву гризе.

(но, сі, ко, ка, сар)

5. Додати до слова (слів) назву малюнка.

Шкіряне

Друкована

Біла розсипчаста

Смачний

Залізна

Дерев'яні сухі

6. Вивчити вірш.

Осипаються клени,
листя з дуба летить...
Лиш ялина зелена
гордовито стоїть.

Г. Бойко

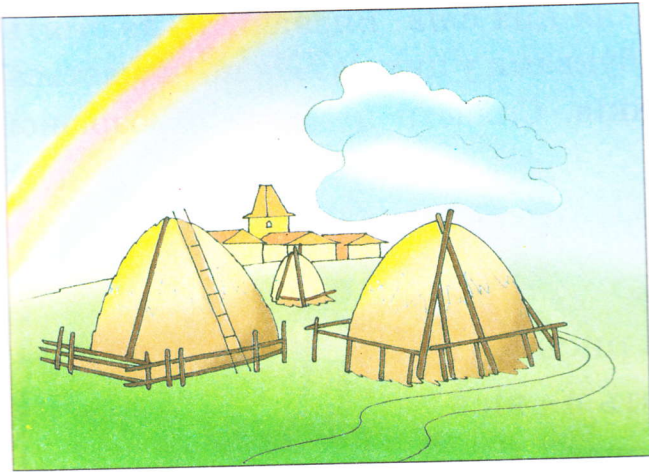
7. Гра «Хто правильно відповість». Що ви бачите на малюнку?

Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

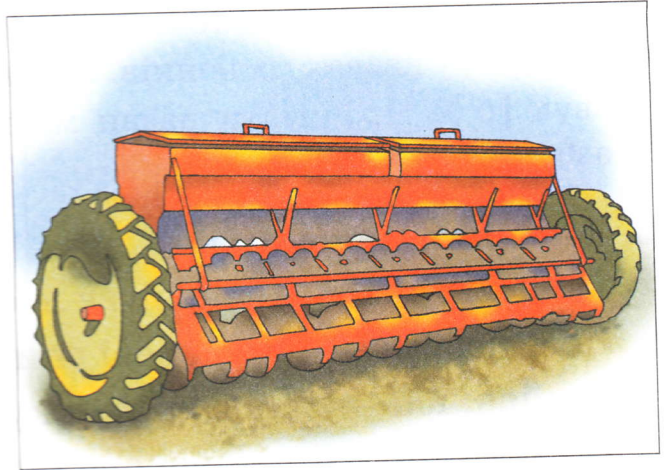
СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити перший звук у назвах малюнків. Скласти з розрізної азбуки і прочитати (або повторити) склади **сі, сьо, сю, ся** та слова з ними.
2. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала».
3. Змінити речення (**ти, він, вона, ми, ви, вони**).
Я спіймав сіткою сьомгу. Я складав сіно в скирту.
Я носив сюртук. Я ловив рибу сіткою.
Я люблю свою сім'ю. Я сів біля сівалки.
4. Додати до слова назву малюнка.
Суше Солона Густа
Потужна Сірий Дружна
5. Повторити чистомовки та скоромовки.
Сюк, сюк, сюк — висить сюртук.
С'алка, с'алка, с'алка — сіє сівалка.

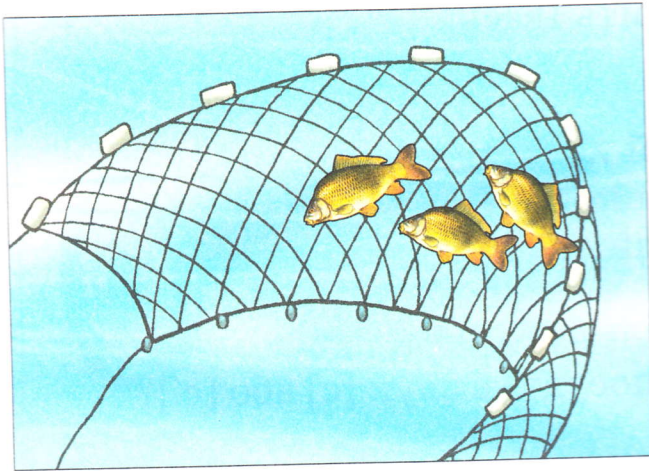
Русі вуса у вівса, вуса — вся краса вівса.
На столі стоїть сільниця, у сільниці солонна сіль.
Купила Марусі намисто бабуся.
Сир з молоком не вітається, бо він у маслечку катається.
6. Прочитати або повторити речення.
У сітку попався сьомий карась.
Дивись — ось лось.
Мусій їхав на таксі.
У лісі на суку сидить сіра сова.
7. Гра «Хто правильно відповість». Що або кого ви бачите на малюнку?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

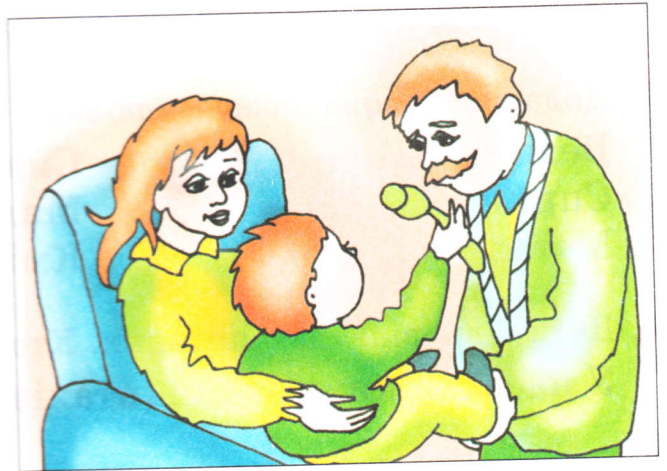
сіно

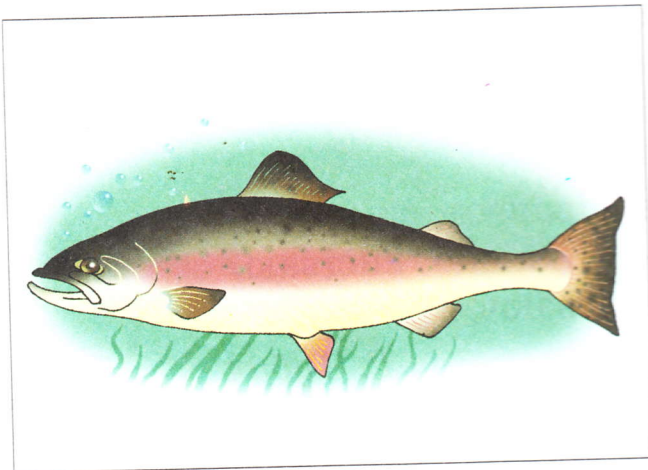
сівалка

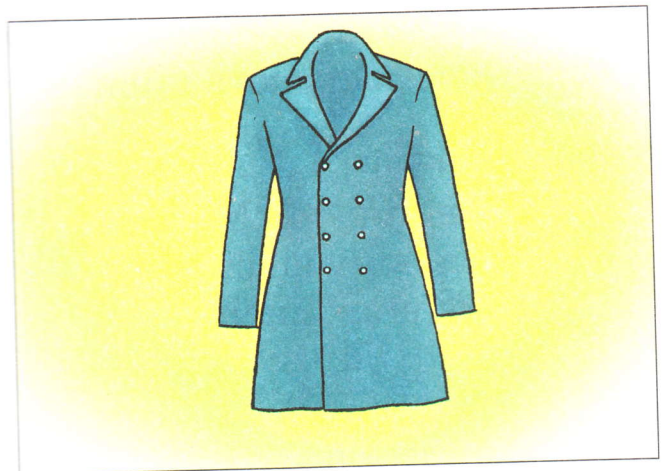
сітка

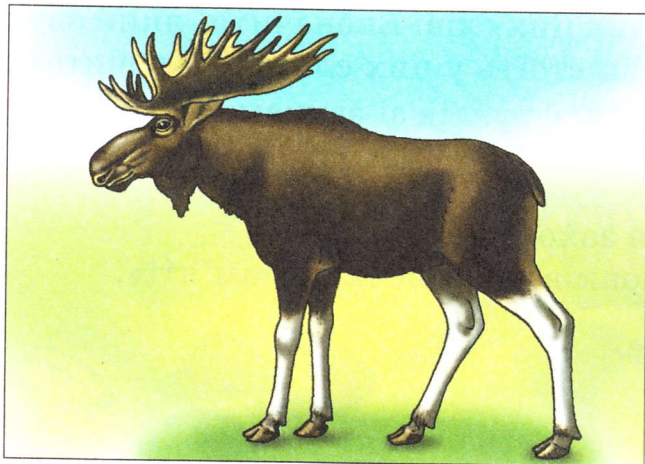
сім'я

сьомга

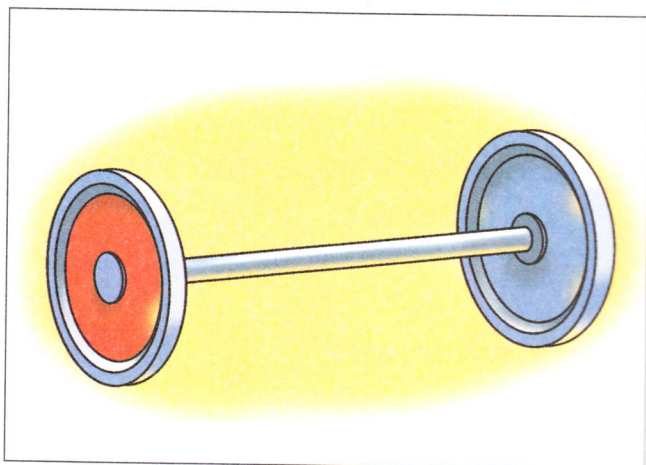
сьюртук

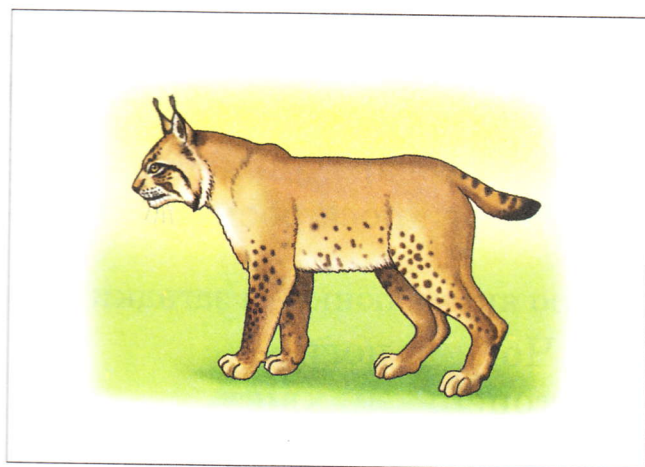
лось

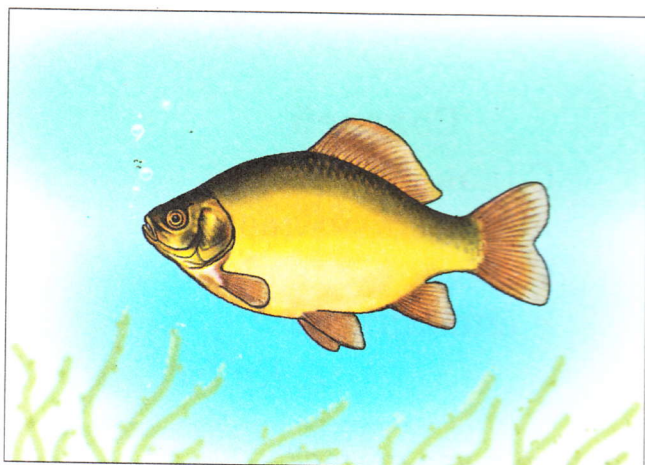
Івась

вісь

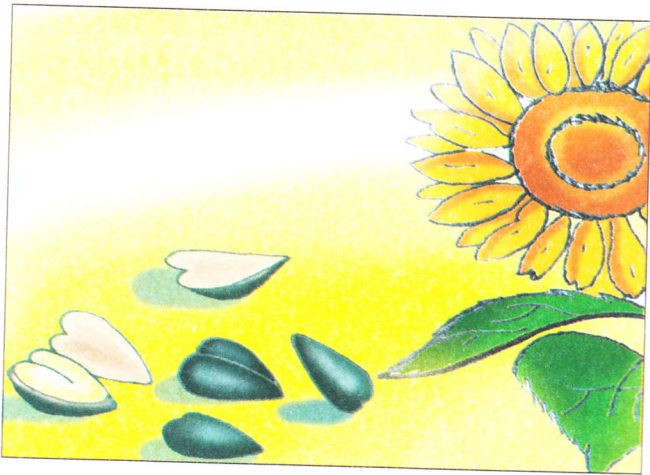
рись

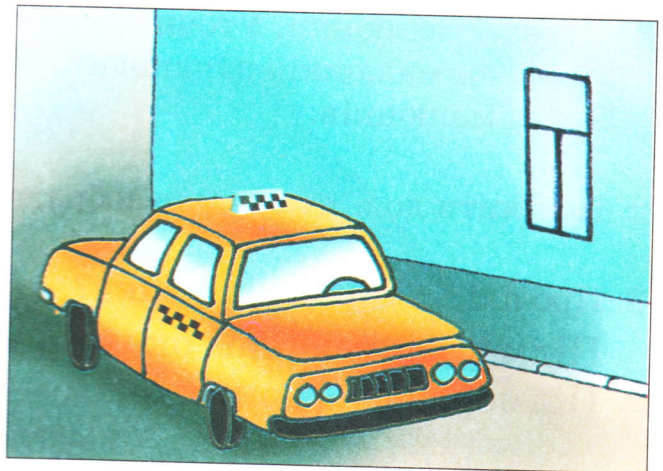
карась

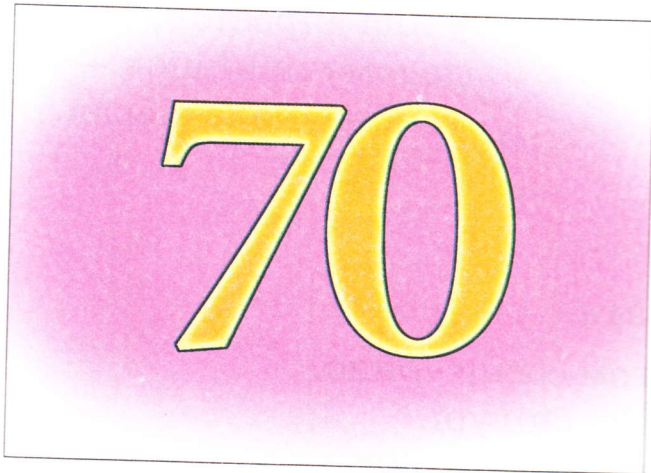
дідусь

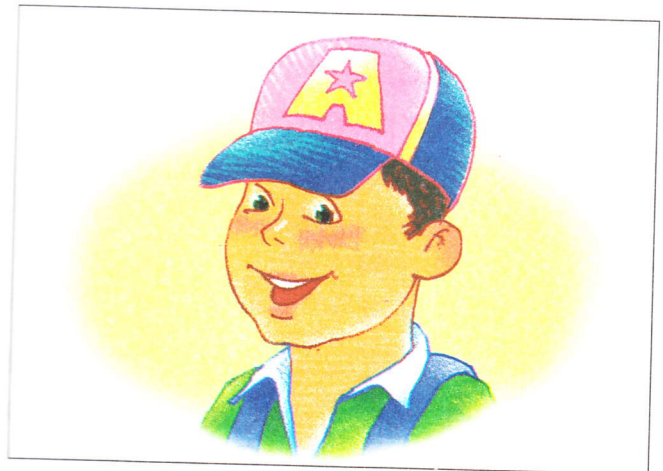
насіння

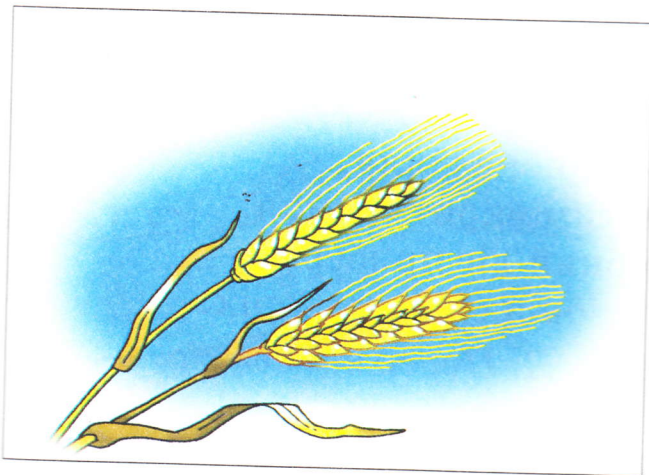
таксі

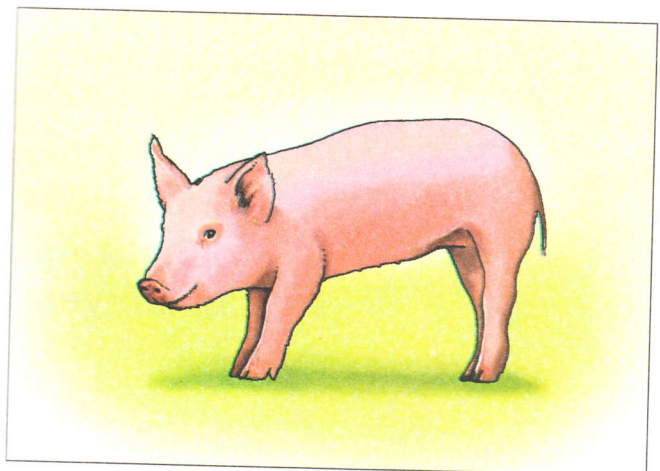
сімдесят

Вася

КОЛОСЯ

порося

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук у назвах малюнків однаковий. Де він стоїть у цих словах? Прочитати назви малюнків. Згадати назви овочів, фруктів зі звуками [с, с']. Хто більше?

2. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

3. Повторити чистомовки та скоромовку.

Сі, сі, сі — їде таксі.

Ся, ся, ся — маленьке поросля.

Сіння, сіння, сіння — у мене насіння.

Їсся, їсся, їсся — спіле колосся.

Сят, сят, сят — років сімдесят.

Їсся, їсся, їсся — кмітливий Вася.

Босий косар сіно косить,
босі ноги роса росить.

Вересень вересом
осінь вітає.

4. Про які малюнки ці загадки?

Чотири ноги,
тоненький хвіст,
великі вуха,
а шиї немає.
(ся, ро, по)

У вусатих
крамничках
сховалися
зернята.
(лос, ся, ко)

5. Вивчити вірші.

Колосся

Вусате колосся
росинок напилося.
Струмить роса
по вусах світлорусих.

Г. Бойко

Соловей

Соловей, соловей
прилетів до дверей.
Сядь до мене на поріг,
я спекла тобі пиріг.

І. Кульська

6. Гра «Жартівливі відповіді». Кого або чого у вас немає?

Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук у назвах малюнків однаковий. Де він стоїть у цих словах? Прочитати назви малюнків.

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Про які малюнки ці загадки?

Підморгне зеленим оком — ми йдемо.

Підморгне червоним оком — стоїмо.

(тло, сві, фор)

Всі в блакитнім піджаку,
в рожевій сорочці,
в нас зимою по садку
гуляють, як гості.

(гу, рі, сні)

У лісі народився,
у лісі виростав,
додому прийшов —
усіх навколо зібрав.

(с, л, т, і)

4. Вивчити вірші.

Санчата

Стоять під снігом сосни сонно.
Сидять на соснах снігурі.
Санчата на ставок з розгону
скотились весело з гори.

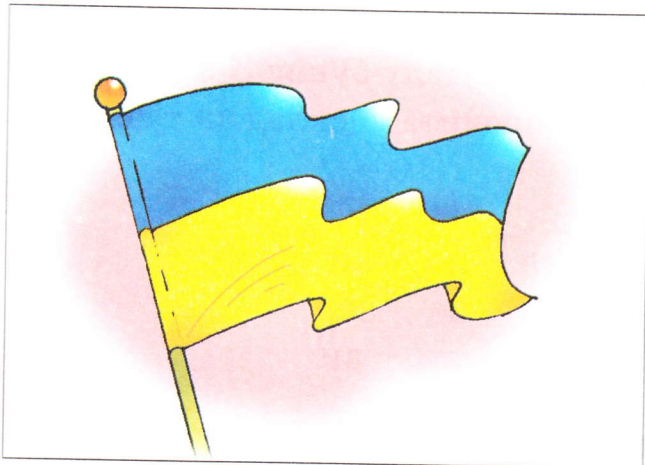
Н. Забіла

Срібні дерева

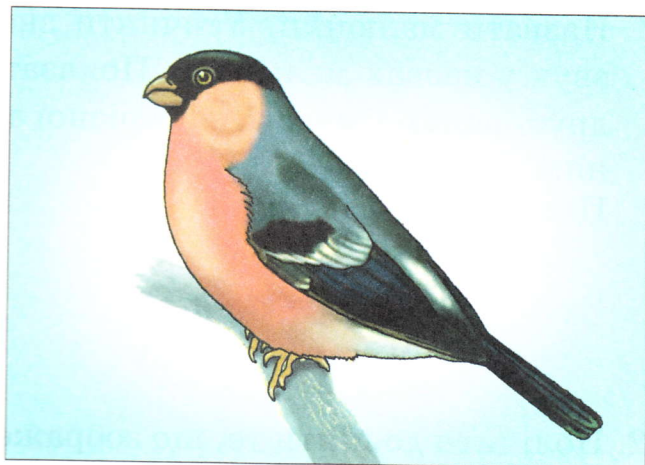
Срібні дерева — срібне гілля.
Сріблом пухнастим вкрита земля.
Срібний-пресрібний ліс приберіг
для яблуньки срібної срібний горіх.

Л. Первомайський

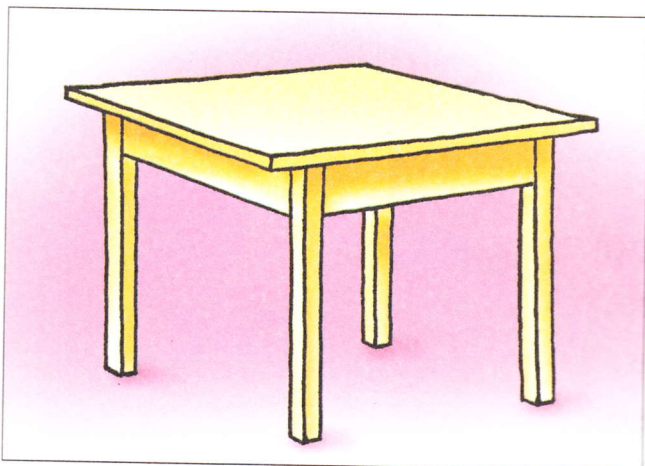
5. Гра «Жартівливі відповіді». Кого або чого у вас немає?
Відповісти, використовуючи тільки назву кожного з малюнків.

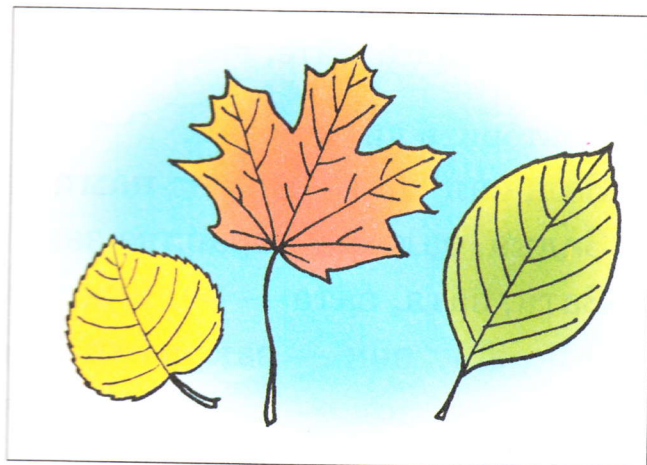
СТЯГ

СНІГУР

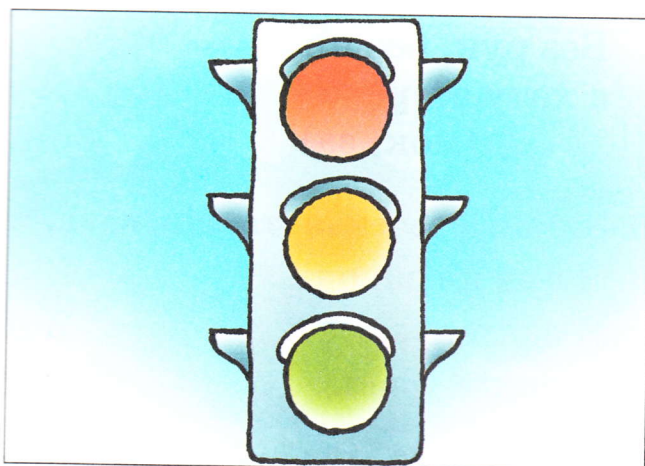
СТІЛ

ЛИСТЯ

СТЮАРДЕСА

СВІТЛОФОР

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити перший звук у назвах малюнків. Показати велику й малу букву **З з** (писану й друковану). Скласти з розрізної азбуки і прочитати склад **за** та слова з ним.

Повторити склади:

за – за – за

зо – зо – зо

зу – зу – зу

за – зо – зи

зе – зе – зе

зи – зи – зи

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Ігри: «Хто більше запам'ятає малюнків і назве їх по пам'яті»,
«Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала».

4. Повторити чистомовки.

Зал, зал, зал — перед нами зал.

За́дка, за́дка — красива закладка.

За́та, за́та, за́та — велика загата.

Зок, зок, зок — закритий замок.

Зод, зод, зод — за парканом завод.

Ві́за, ві́за, ві́за — театральна завіса.

5. Про який малюнок ці загадки?

Без рук, без ніг,
а хату стереже.

(мок, за)

Не гавкає, не кусає,
але і в хату не пускає.

(мок, за)

6. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).

Я був на заводі.

Я закрив замок.

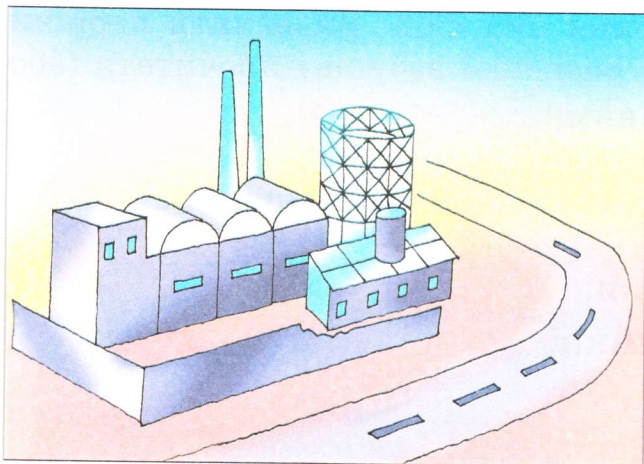
Я сидів у залі.

Я відкривав завісу.

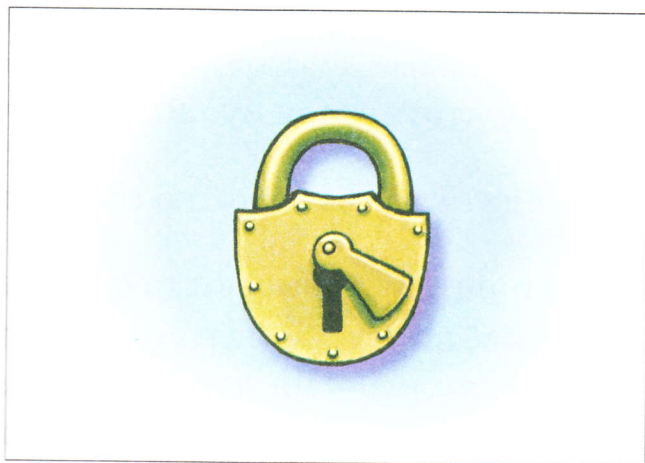
Я поклав закладку в книгу.

Я був на загаті біля млина.

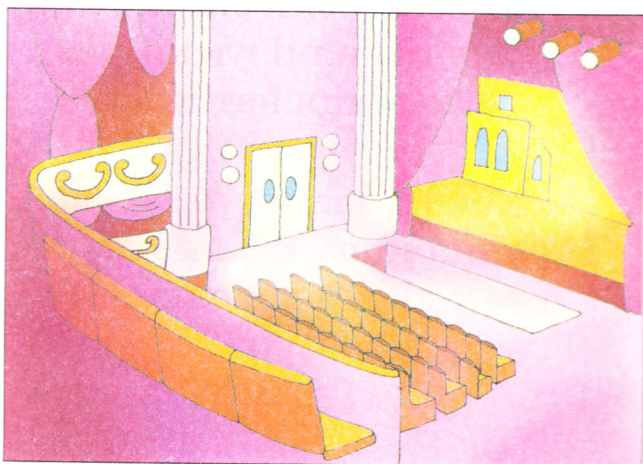
7. Гра «Жартівливі відповіді». Кому або чому ви віддаєте перевагу?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

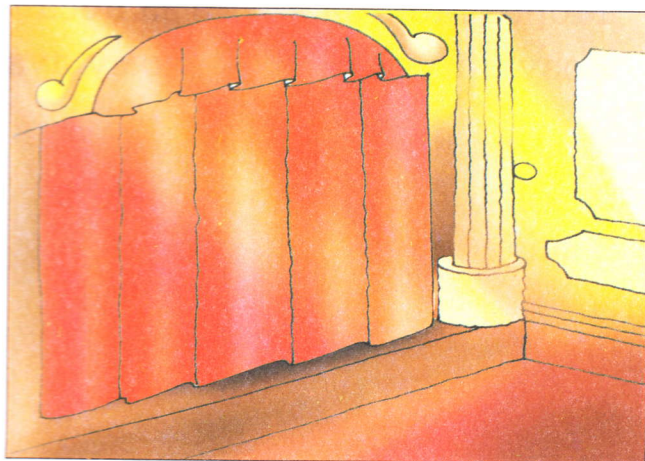
завод

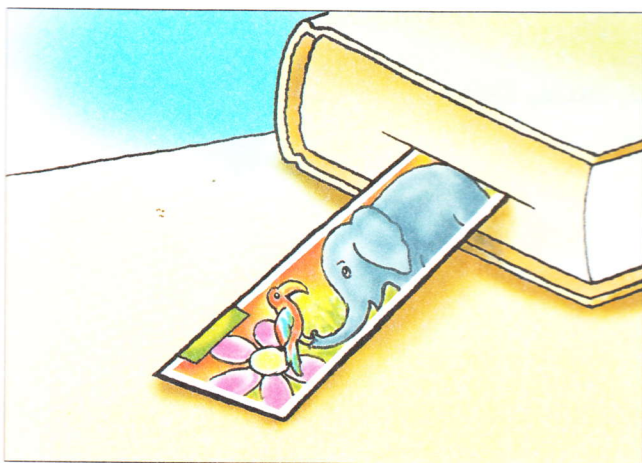
замок

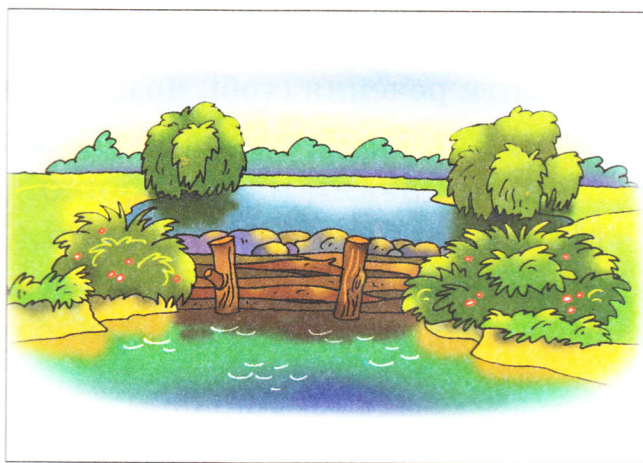
зал

завіса

закладка

загата

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити перший звук у назвах малюнків. Скласти з розрізної азбуки і прочитати (або повторити) склади **зу**, **зо** та слова з ними.

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Повторити чистомовки та скоромовки.

Зінка, зінка — автобусна зупинка.

Зуля, зуля — на дереві зозуля.

Зарк, зарк — підемо в зоопарк.

Зойкнула Зоя, бо зламала зуб.

Мороз Мороза водив за носа.

Зозулі кували в зеленому лузі.

У березовім лісі
березовий сік
у глиняні глеки
по вінця натік.

4. Про які малюнки ці загадки?

У хлівці два ряди баранців,
і всі біленькі.

(би, зу)

Хоч гнізда свого не має,
яйця іншим підкидає
та у лісі, в холодку,
все кує: «Ку-ку! Ку-ку!»
(ля, зо, зу)

5. Додати до слова назву малюнка.

Могутній

Червона

Остання

Сіра

Білі

Великий

6. Змінити речення (тобі, йому, їй, нам, вам, їм).

Мені показали зубра у зоопарку.

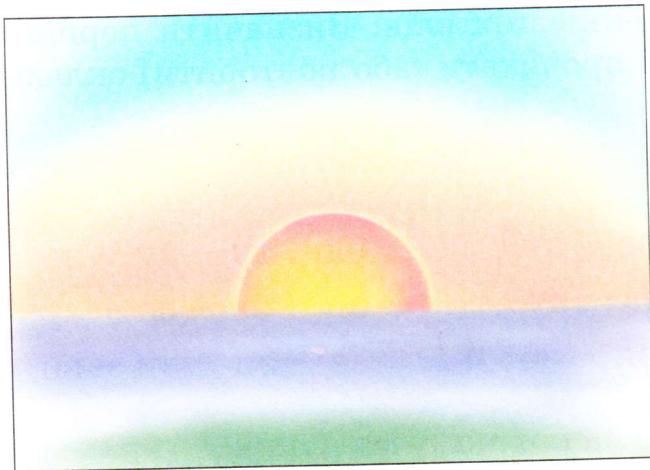
Мені показали на небі зорю.

Мені подобаються білі зуби.

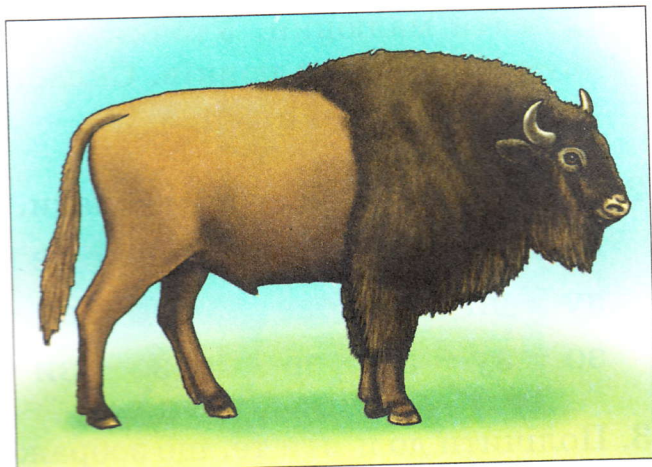
Мені показали нову зупинку.

Мені подобається, як кує зозуля.

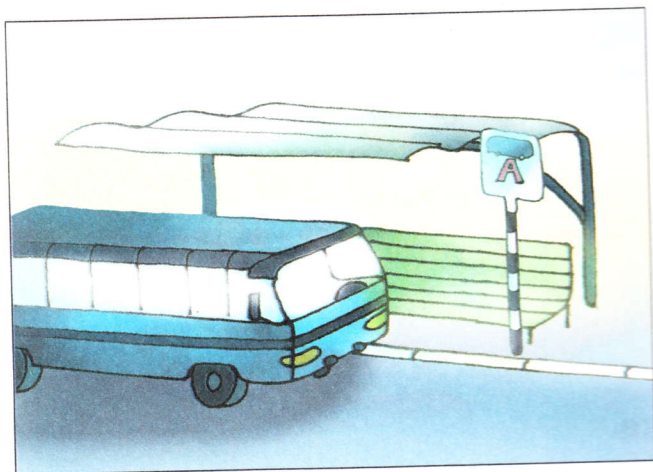
7. Гра «Жартівливі відповіді». На (в) кому або чому ви хотіли б мандрувати? Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

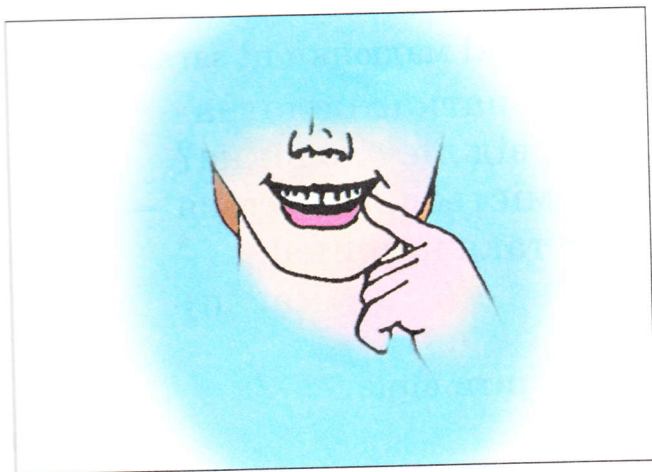
зоря

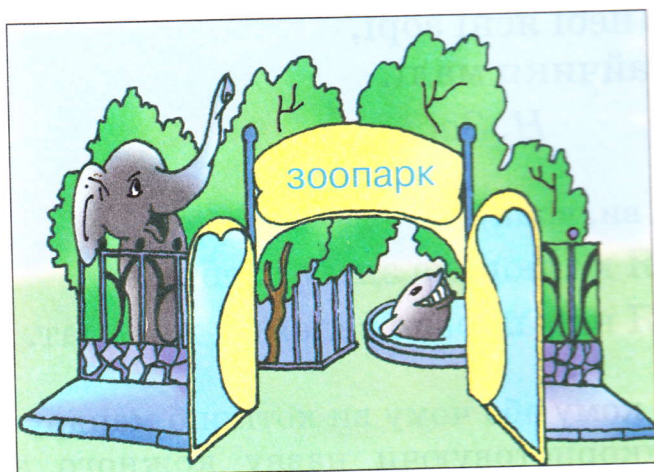
зубр

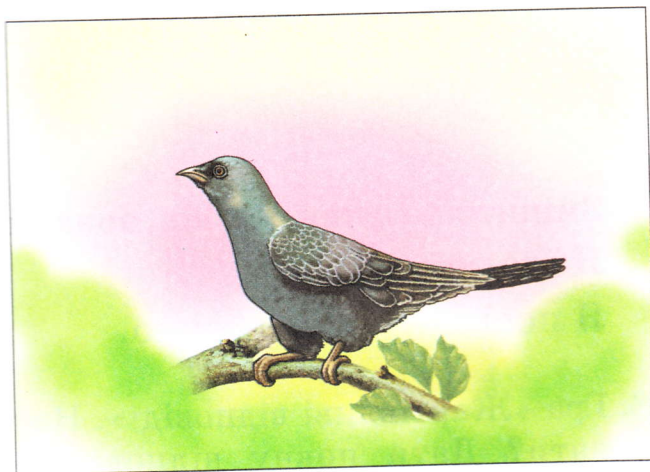
зупинка

зуби

зоопарк

зозуля

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити перший звук у назвах малюнків. Скласти і прочитати (або повторити) склади **зе, зи** та слова з ними.

2. Послухати та повторити склади.

за – за – зо – зу	зи – зе – зе – зу	за – зу – зу – зо
зу – зи – зи – зе	зе – за – за – зу	зи – за – за – зу
зо – зу – зу – зе	зо – зи – зи – зе	зе – зи – зи – зо

3. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

4. Гра «Хто запам'ятає більше малюнків та назве їх по пам'яті».

5. Про які малюнки ці загадки?

Хто наткав полотна
аж від лісу до вікна?
І сміється, задається —
от така ширина!

(ма, зи)

Я красива,
я струнка,
і смугасту сукню
я вдягла.

(ра, зеб)

6. Вивчити вірш.

Зима

Зима морозяна надворі,
замети білі на землі.
Зоріють в небі ясні зорі,
заснули зайчики малі.

Н. Забіла

7. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).

Я їла зефір.

Я малювала зиму і зебру.

Я посіяв у землю зерно.

Я намалював зелений квадрат.

8. Гра «Жартівливі відповіді». На (в) кому або чому ви хотіли б мандрувати? Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [з] у назвах малюнків. Прочитати назви малюнків.

2. Полічити до чотирьох те, що зображено на кожному малюнку.

3. Повторити чистомовки.

За, за, за — он іде коза.

Зан, зан, зан — літає фазан.

За, за, за — літня гроза.

Рéза, рéза, рéза — росте береза.

Зані́, зані́ — нові ковзани.

За, за, за — плететься лоза.

4. Про які малюнки ці загадки?

Біла кора, тоненькі віти.

Що це? — відгадайте, діти.

(ре, бе, за)

Не дід, а з бородою,

не віл, а з рогами,

не корова, а доїться.

(за, ко)

Ллється річка — ми лежимо,

лід на річці — ми біжимо.

(за, ков, ни)

З рогами, а не бик і не корова.

Кору здирає, а кошиків не плете.

(за, ко)

5. Додати до слова (слів) назву малюнка.

Рогата

Красивий

Білокора кучерява

Залізні

Гнучка

Сильна

6. Доповнити речення назвою малюнка.

На лузі пасеться рогата

На березі річки росте

Тато подарував сину

Виноград росте на

На дереві сидить красивий

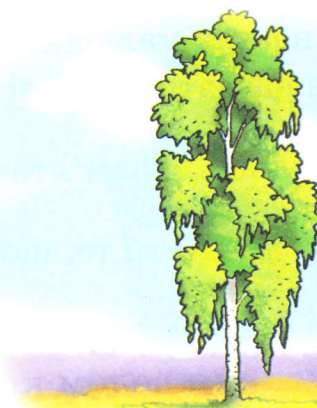
Перед дощем гриміла

7. Гра «Жартівливі відповіді». Чим або ким ви милуєтеся?

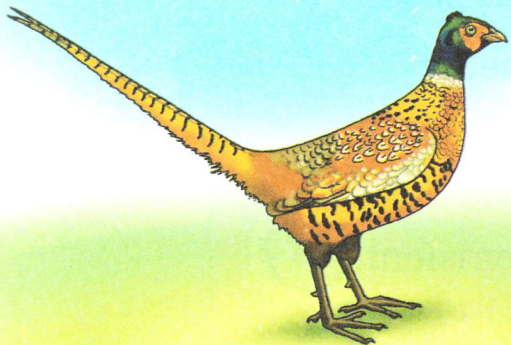
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

коза

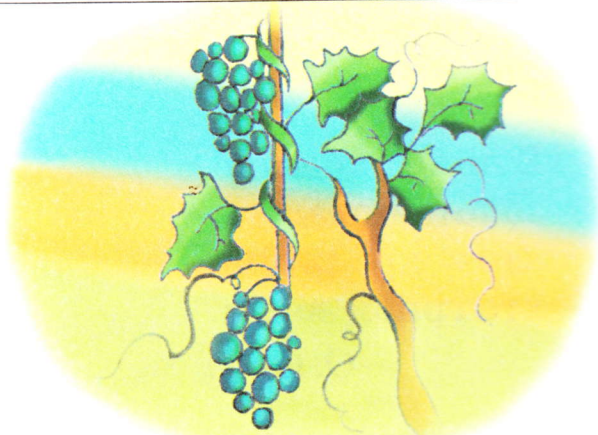
береза

фазан

ковзани

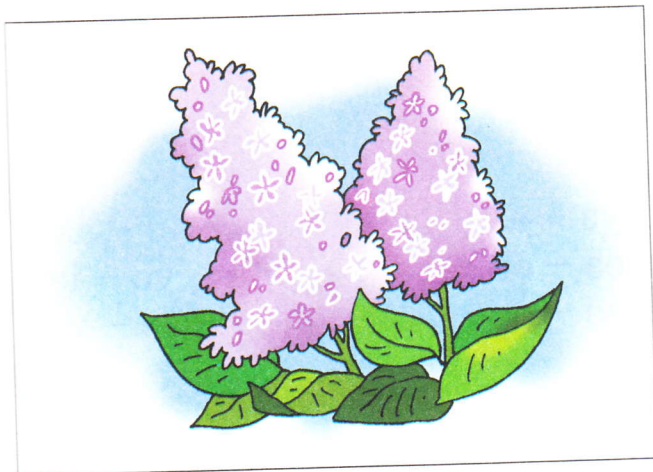
лоза

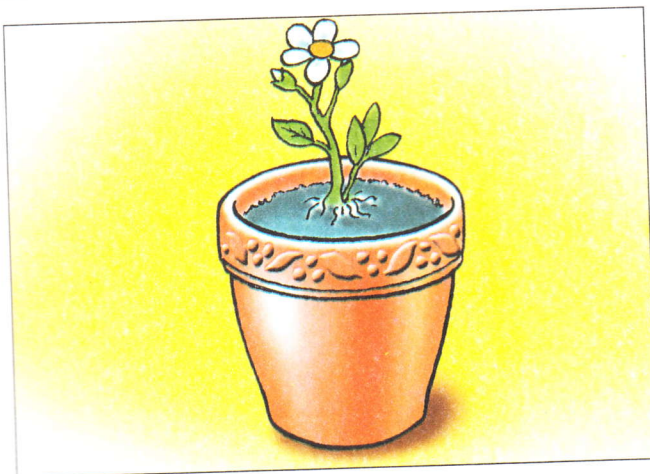
гроза

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

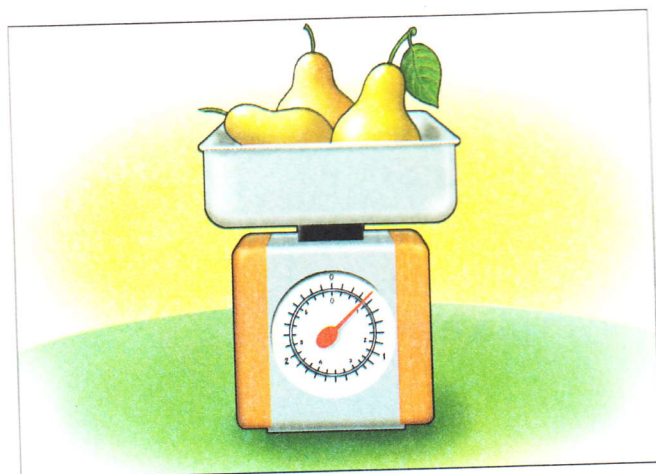
1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [з] у назвах малюнків. Прочитати назви малюнків. Згадати та назвати слова зі звуком [з]. Хто більше?
2. Гра «Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».
3. Порахувати до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.
4. Повторити чистомовки та скоромовки.
Зу, зу, зу — ми ведем козу. Зи, зи, зи — сіна підвези.
Озик, озик — їде возик. Зил, зил, зил — кислий кизил.
Зик, зик, зик — не показуй язик.
Зок, зок, зок — ліловий бузок.
Зон, зон, зон — на підвіконні вазон.
Ліза йде, кизил у возику везе.
Зорина і Назар зварили узвар.
5. Про який малюнок ця загадка?
Завжди в роті, а не проковтнеш.
(з, и, к, я)
6. Додати до слів (слова) назву малюнка.
Красивий запашний
Кислий червоний
Новий чотириколісний
Довгий червоний
Механічні правильні
Квітковий
7. Вивчити вірші.
Із в'язком соломи
подався я у сад
і яблуньку знайому
закутав геть до п'ят.
А. Качан
В лісі тихо-тихо,
золота пора:
хто збира горіхи,
хто гриби збира.
О. Орач
8. Гра «Жартівливі відповіді». Чому ви віддаєте перевагу?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

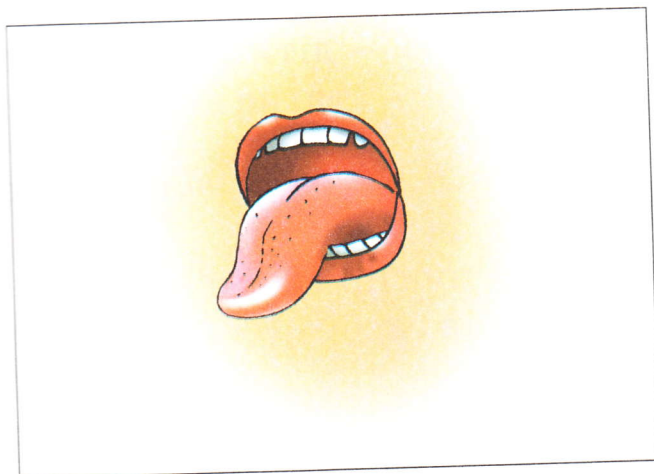
бузок

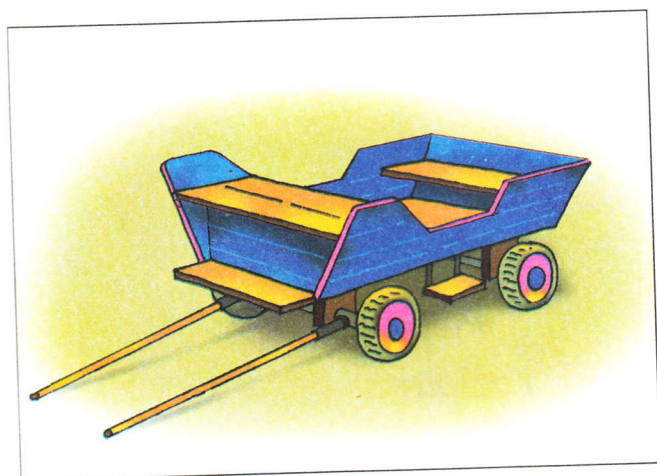
вазон

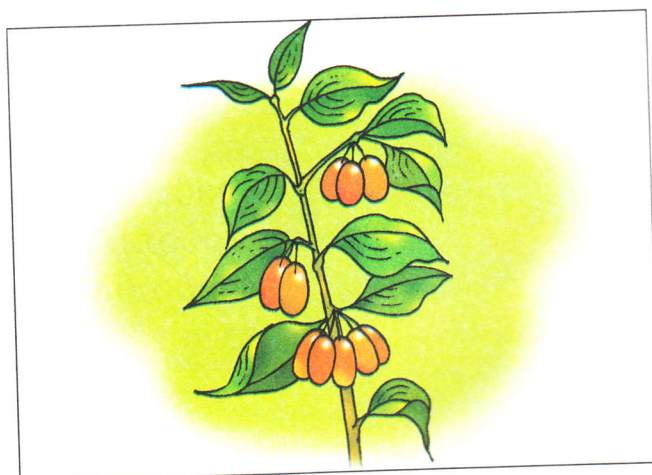
терези

язик

возик

кизил

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [з] у назвах малюнків. Прочитати назви малюнків. Згадати та назвати слова зі звуком [з]. Хто більше?

Послухати та повторити склади:

аз – аз – аз	уз – уз – уз	уз – аз – із	ез – із – аз
оз – оз – оз	ез – ез – ез	ез – оз – из	из – уз – із
из – из – из	із – із – із	аз – оз – уз	оз – аз – уз

2. Повторити чистомовки.

Аз, аз, аз — одягніть протигаз.

Уз, уз, уз — виріс великий гарбуз.

Із, із, із — кінь тягне віз.

Из, из, из — діти збирали хмиз.

Оз, оз, оз — тягне вагони електровоз.

3. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).

Я збирав хмиз.

Я малював тепловоз.

Я одягнув протигаз.

Я заліз на віз.

Я зірвав гарбуз.

Я зустрів електровоз.

4. Про який малюнок ця загадка?

Повна хата горобців,
та нікуди вилетіти.

(буз, гар)

5. Вивчити вірш.

Верболіз

Возом віз

верболіз.

Верболіз

не довіз.

Не довіз,

з воза зліз:

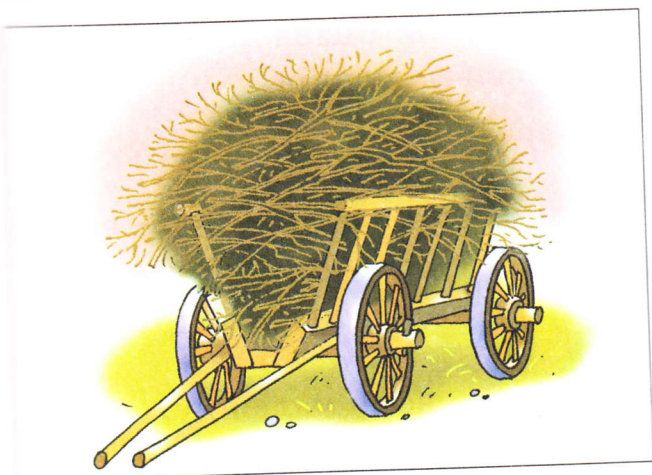
верболіз

б'є до сліз!

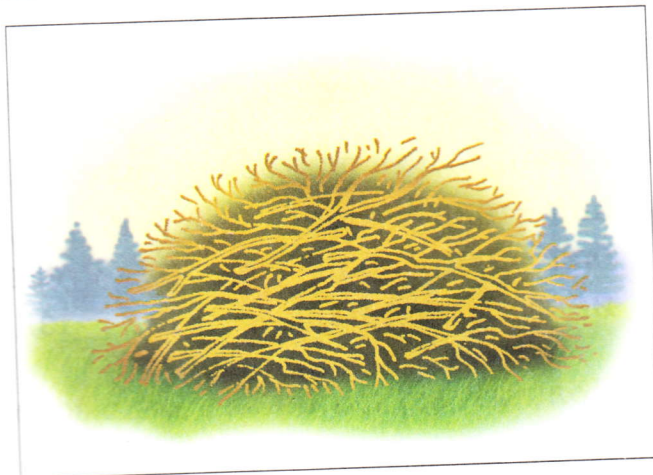
Г. Бойко

6. Гра «Жартівливі відповіді». Чому ви віддаєте перевагу?

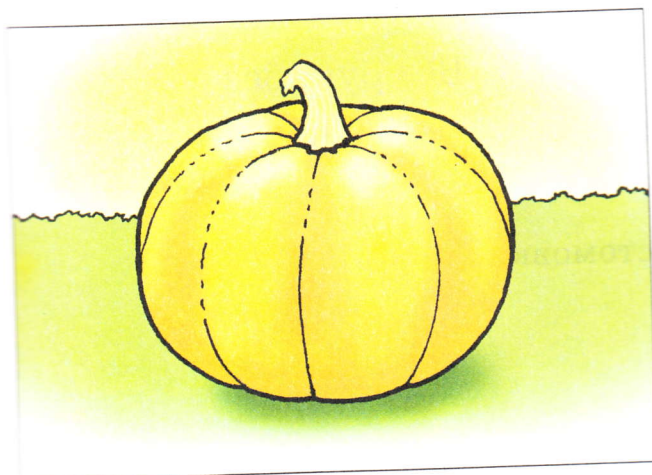
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

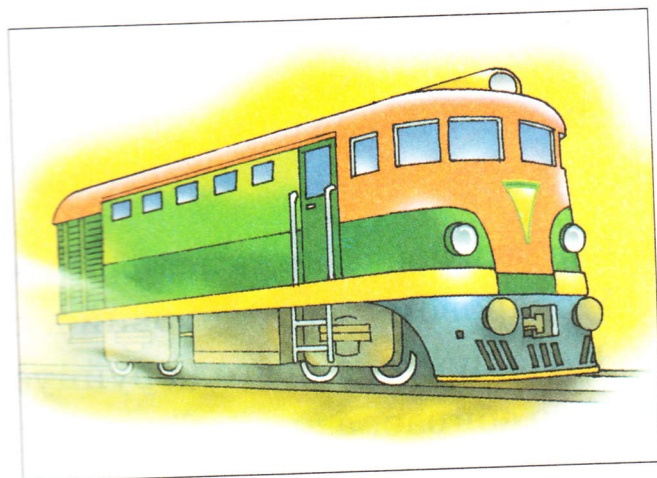
віз

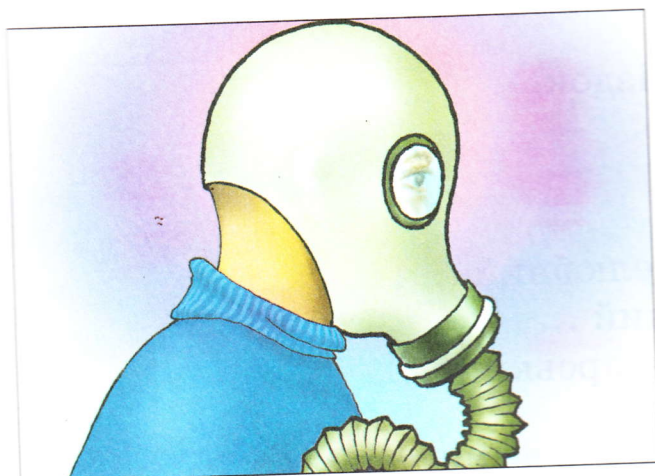
хмиз

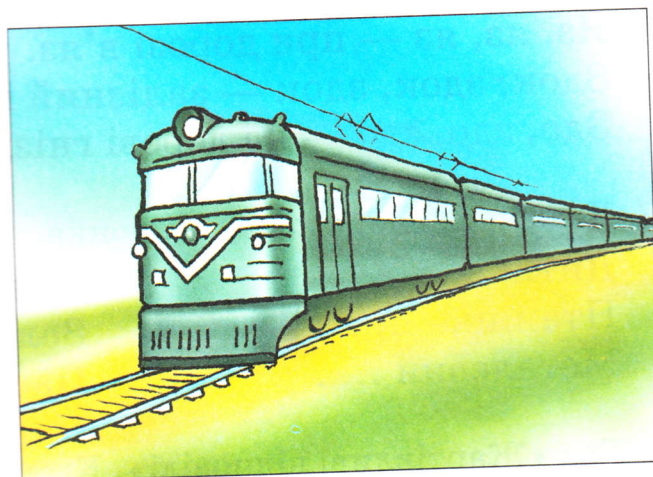
гарбуз

тепловоз

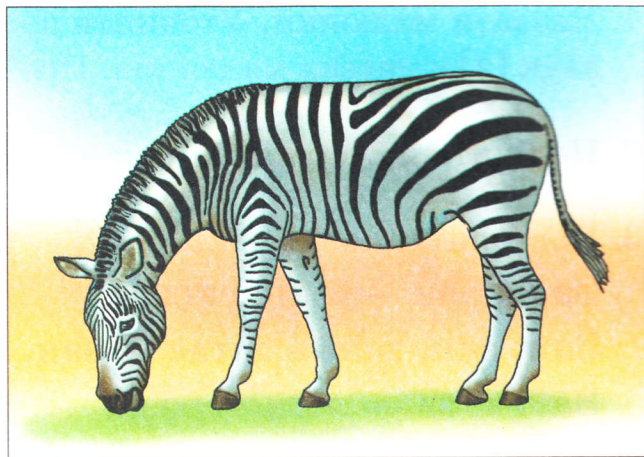
протигаз

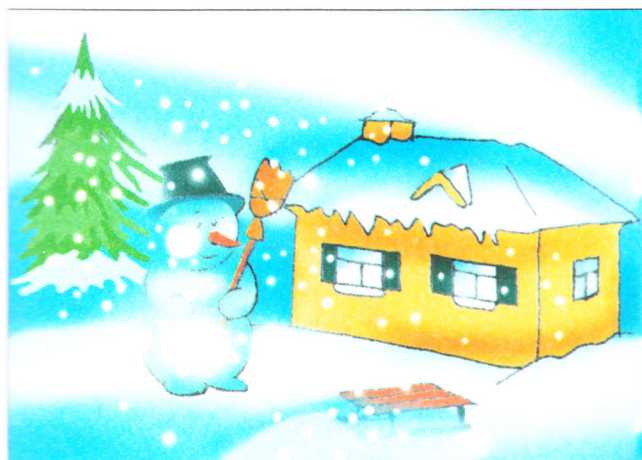
електровоз

земля

зебра

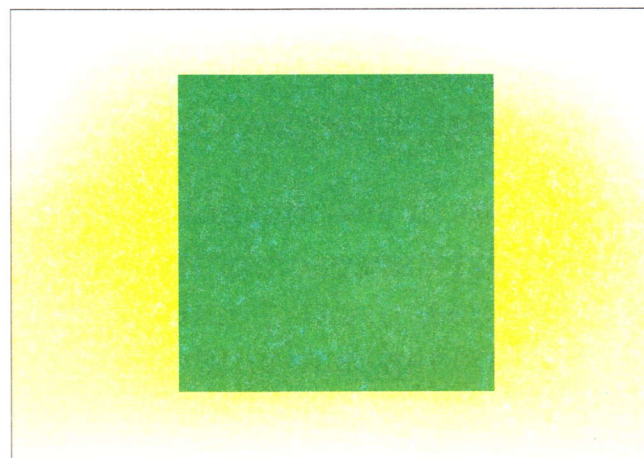
зима

зерно

зефір

зелений

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [з] у назвах малюнків. Прочитати назви малюнків. Згадати та назвати слова зі звуком [з]. Хто більше?

2. Гра «Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

3. Порахувати до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

4. Повторити чистомовки та скоромовки.

Зу, зу, зу — ми ведем козу. Зи, зи, зи — сіна підвези.

Озик, о́зик — їде возик. Зил, зил, зил — кислий кизил.

Зик, зик, зик — не показуй язик.

Зок, зок, зок — ліловий бузок.

Зон, зон, зон — на підвіконні вазон.

Ліза йде, кизил у возику везе.

Зорина і Назар зварили узвар.

5. Про який малюнок ця загадка?

Завжди в роті, а не проковтнеш.

(з, и, к, я)

6. Додати до слів (слова) назву малюнка.

Красивий запашний

Довгий червоний

Кислий червоний

Механічні правильні

Новий чотириколісний

Квітковий

7. Вивчити вірші.

Із в'язком соломи

подався я у сад

і яблуньку знайому

закутав геть до п'ят.

А. Качан

В лісі тихо-тихо,

золота пора:

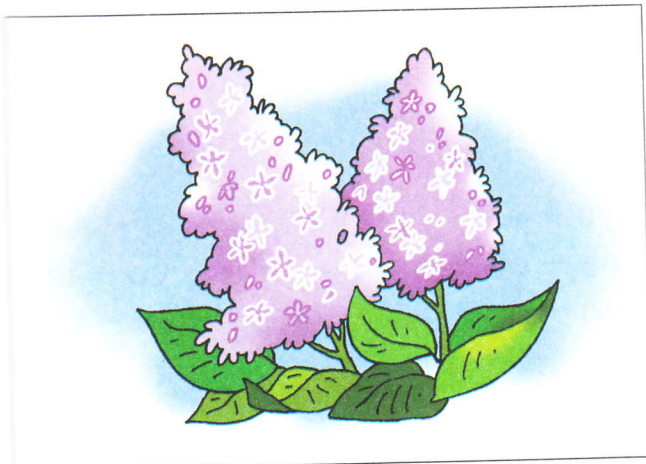
хто збира горіхи,

хто гриби збира.

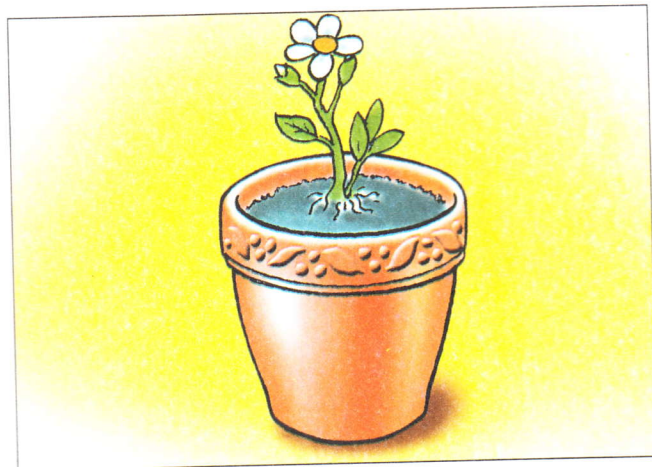
О. Орач

8. Гра «Жартівливі відповіді». Чому ви віддаєте перевагу?

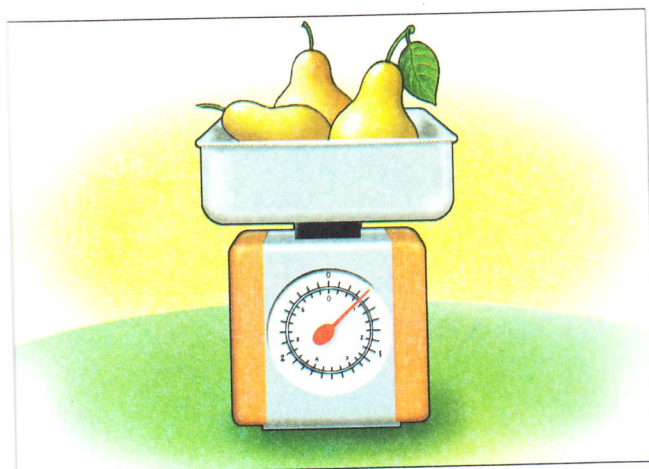
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

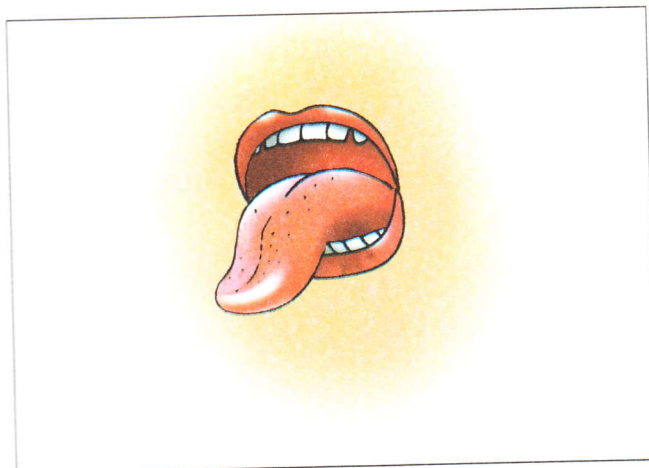
бузок

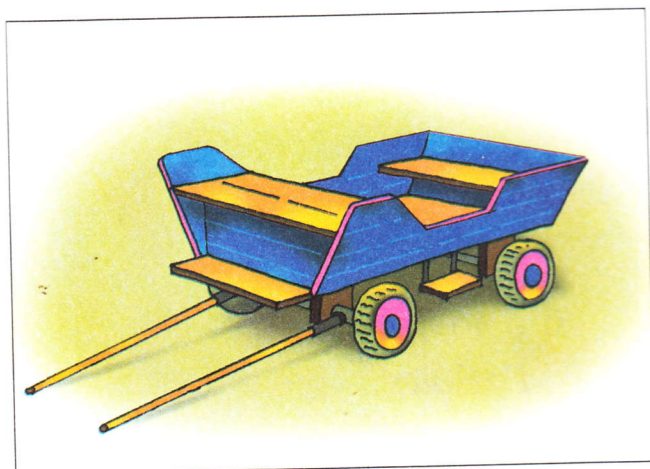
вазон

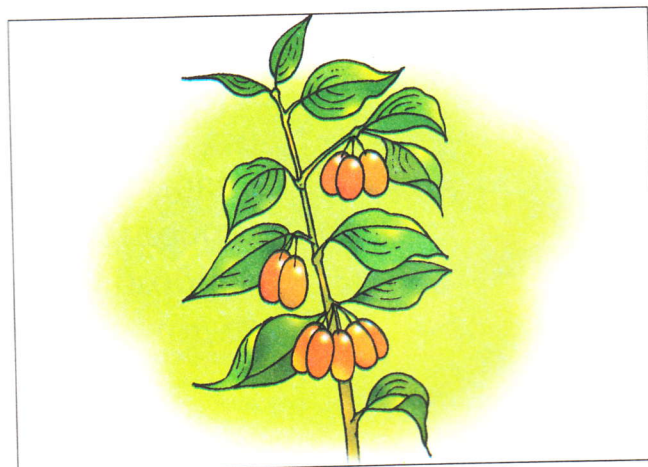
терези

язык

возик

кизил

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [з] у назвах малюнків. Прочитати назви малюнків.

Згадати та назвати слова зі звуком [з]. Хто більше?

Послухати та повторити склади:

аз – аз – аз	уз – уз – уз	уз – аз – із	ез – із – аз
оз – оз – оз	ез – ез – ез	ез – оз – из	из – уз – із
из – из – из	із – із – із	аз – оз – уз	оз – аз – уз

2. Повторити чистомовки.

Аз, аз, аз — одягніть протигаз.

Уз, уз, уз — виріс великий гарбуз.

Із, із, із — кінь тягне віз.

Из, из, из — діти збирали хмиз.

Оз, оз, оз — тягне вагони електровоз.

3. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).

Я збирав хмиз.

Я малював тепловоз.

Я одягнув протигаз.

Я заліз на віз.

Я зірвав гарбуз.

Я зустрів електровоз.

4. Про який малюнок ця загадка?

Повна хата горобців,

та нікуди вилетіти.

(буз, гар)

5. Вивчити вірш.

Верболіз

Возом віз

Не довіз,

верболіз.

з воза зліз:

Верболіз

верболіз

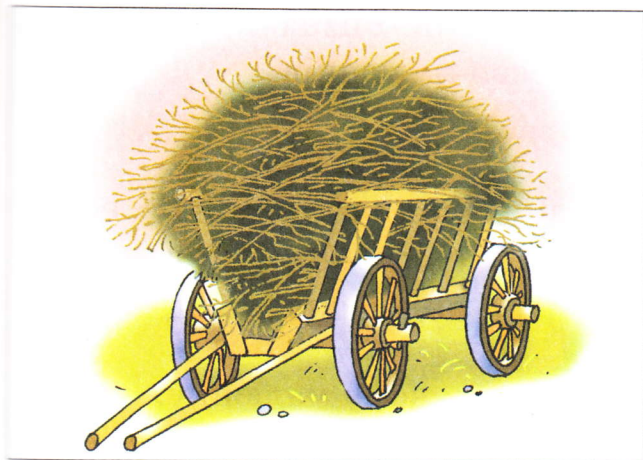
не довіз.

б'є до сліз!

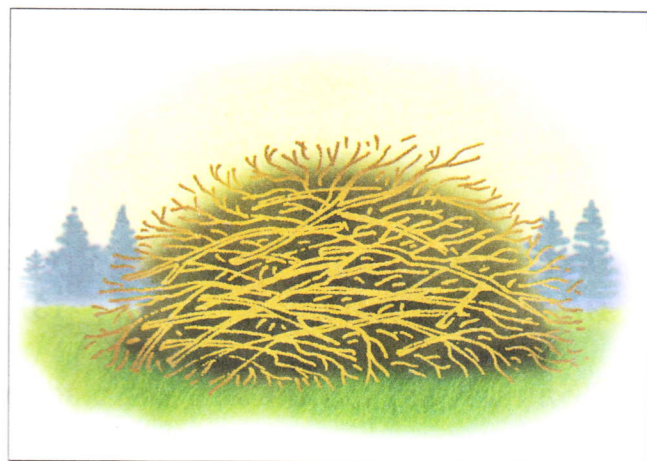
Г. Бойко

6. Гра «Жартівливі відповіді». Чому ви віддаєте перевагу?

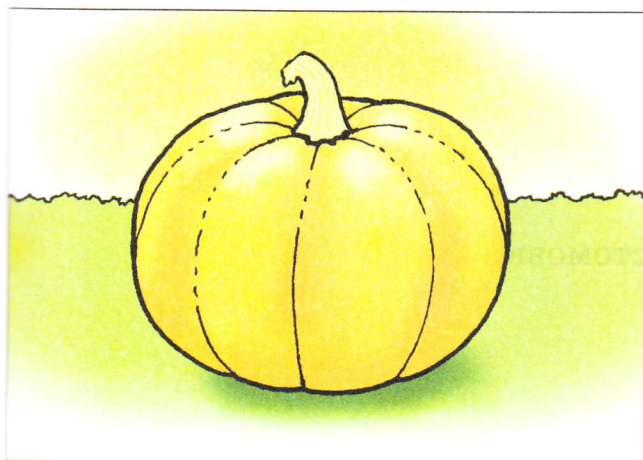
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

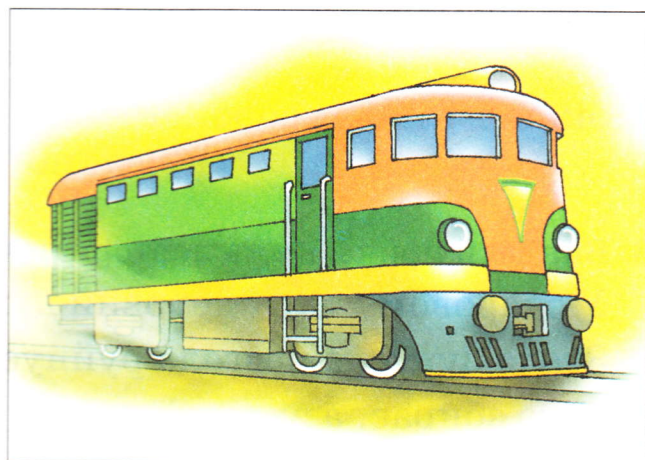
віз

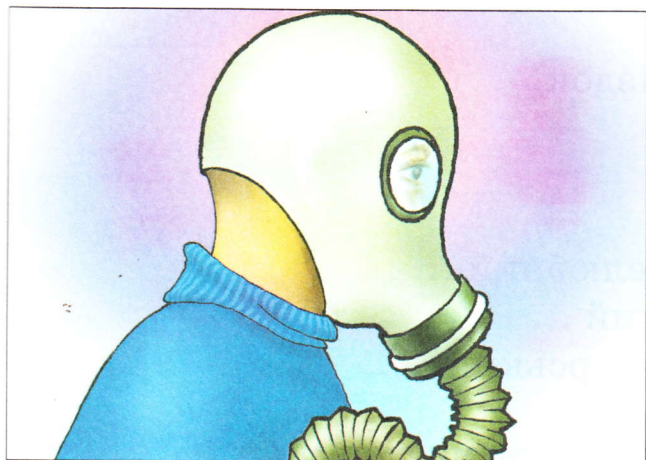
хміз

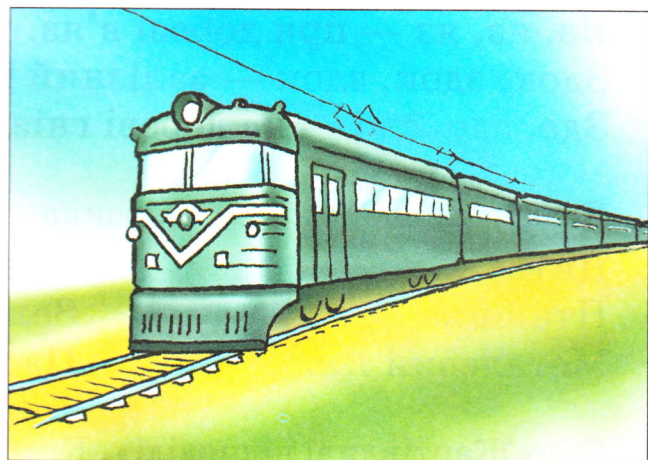
гарбуз

тепловоз

протигаз

електровоз

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [з] у назвах малюнків. Прочитати назви малюнків.

2. Послухати та повторити склади.

азд – азд – азд	узд – узд – узд	изд – азд – ізд – езд
озд – озд – озд	езд – езд – езд	езд – озд – изд – узд
изд – изд – изд	ізд – ізд – ізд	азд – озд – узд – ізд

3. Полічити до чотирьох те, що зображено на кожному малюнку.

4. Гра «Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

5. Про які малюнки ці загадки?

Полотно, а не доріжка,
біжить кінь — сороконіжка.
(ізд, по)

Без рук, без сокири
зроблена хатина.
(до, гніз)

6. Вивчити приказки та повторити чистомовки.

У здоровому тілі здоровий дух.

Згода будує, а незгода руйнує.

Літо збирає, а зима з'їдає.

Як корова язиком злизала.

Лаз, лаз, лаз — під водою водолаз.

Яз, яз, яз — при дорозі в'яз.

Здок, здок, здок — залізний гвіздок.

Здо, здо, здо — на дереві гніздо.

7. Додати до слова назву малюнка.

Дитяча

Працелюбний

Пташине

Зелений

Металевий

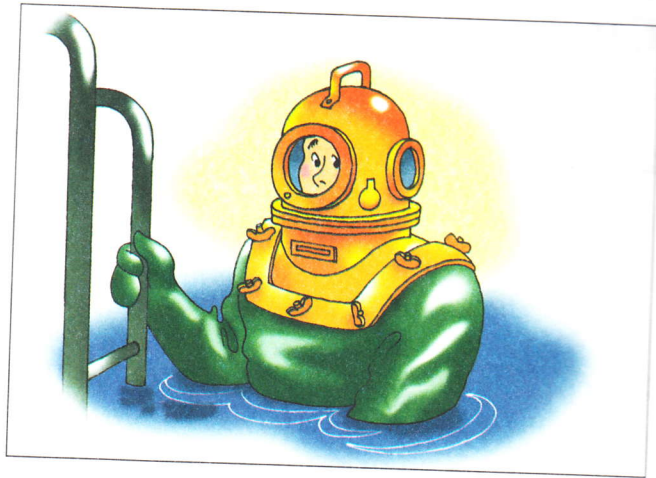
Пасажирський

8. Гра «Жартівливі відповіді». Ким або чим ви милуєтеся?

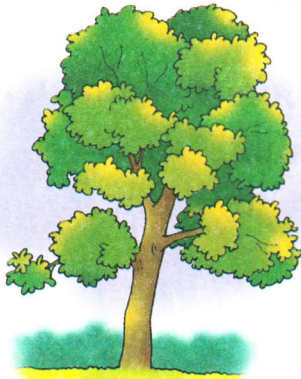
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

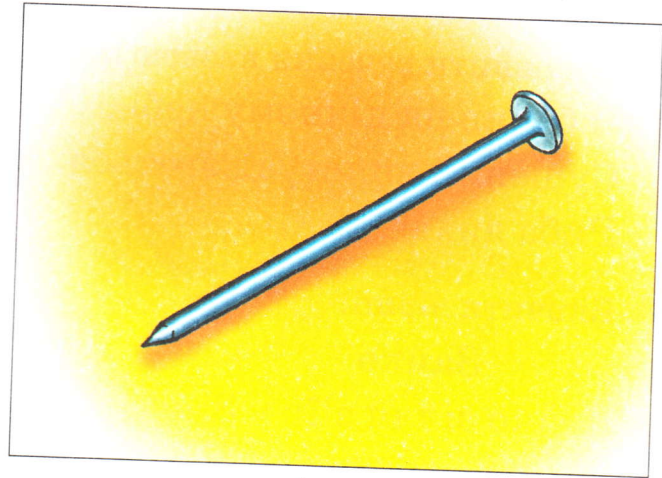
азбука

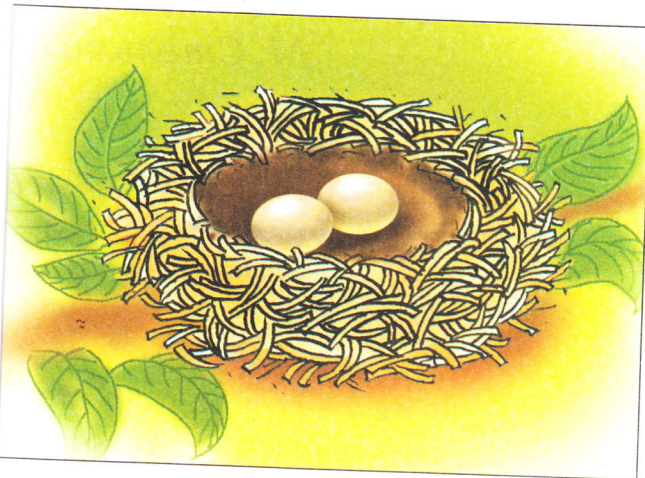
водолаз

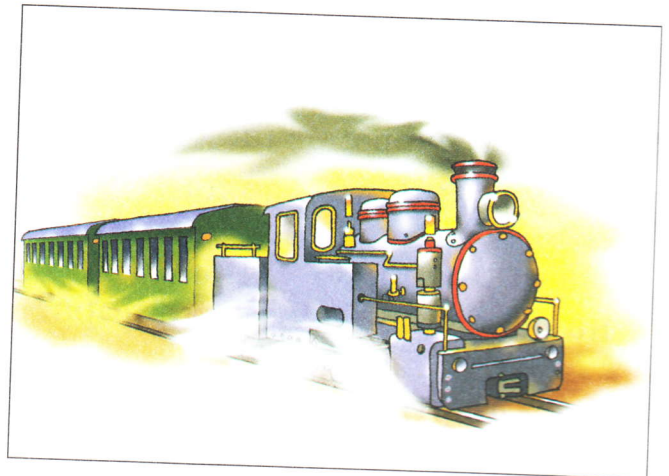
в'яз

гвіздок

гніздо

поїзд

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [з'] у назвах малюнків. Прочитати назви малюнків.

2. Послухати та повторити склади:

зі – зя – зі – зі

зьо – зі – зя – зя

зі – зю – зю – зе

зя – зі – зя – зя

зю – зьо – зьо – зя

зе – зі – зі – зю

зю – зя – зю – зю

зя – зі – зі – зю

зя – зе – зе – зі

3. Ігри: «Хто відгадає, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

4. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

5. Доповнити речення назвою малюнка.

Я бачив на нічному небі ...

З м'ячем гралась ...

Сушений виноград зветься ...

У гнізді сидів ...

Риба дихає ...

Зіна збирала ...

6. Вивчити вірші.

Зайко

Зайко зілля з'їв у Зіни,

захотів заїсти сіном.

Зіна зойкнула у снігах:

— Де ж узяти зайці сіна?

В. Ладигець

Чорногуз приймає душ

Там, де гнеться верболіз,

чорногуз в ставок заліз.

На птицю з верболозу

вітер трусить срібну росу.

М. Стельмах

7. Вивчити скоромовки.

Зозулі кували в зеленому лузі.

На білій березі біліє кора,

на березі озера велика нора.

З переляку, у тривозі,

я спіткнувся на дорозі

й прикусив собі язик.

8. Гра «Жартівливі відповіді». На (в) кому або чому ви хотіли б мандрувати? Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Прочитати слова. Уточнити їхнє значення. Визначити, де стоїть звук [з'] у цих словах.

2. Придумати речення з кожним наведеним словом.

3. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).

Я забрав знімок.

Я переказав зміст казки.

Я купив мазь.

Я злякав змію.

Я зібрав кору з берези.

4. Вивчити вірші.

Звідкіля береться хліб

Запитав у Зіни Гліб:

— А звідкіль береться хліб?

Розвела руками Зіна:

— Звідкіля? Із магазину.

Є. Бандуренко

Коза у лузі —

лоза у тузі.

Бери лозу —

і геть козу.

Г. Бойко

5. Вивчити прислів'я.

Друзі пізнаються в біді.

За рибою на дерево не лазять.

Знайомих багато, а друзів мало.

6. Переказати текст.

Зіна та Ліза гуляли на лузі, біля озера. Дівчатка збирали різні квіти. І ось вони побачили берізку.

Зіна та Ліза полізли на берізку. Але гілка зламалась, і Зіна та Ліза впали на землю.

Ось так берізка покарала їх.

7. Знайти серед наведених слів такі, що відповідають на питання:

а) який, яка, які?

б) що робити або зробити?

в) хто або що це?

г) як, де?

ЗІР	БЛИЗЬКО
ЗІВ'ЯЛИЙ	ВУЗЬКО
ЗІГНУТИЙ	СЛИЗЬКО
ЗІТХАТИ	НИЗЬКО
ЗІРВАТИ	ГРУЗЬКО
ЗІПХНУТИ	НОРВЕЗЬКИЙ
ЗІГРАТИ	ЗАПОРІЗЬКИЙ
ЗІДРАТИ	КУЗЬМА
КНЯЗЬ	ЗМІСТ
ЛІЗЬ	ЗМІЯ
ПЕРЕЛАЗЬ	ЗБІР
СКРІЗЬ	ЗЛІТ
ЗАВОЗЬ	ЗМІТАТИ
МОРОЗЬ	ЗНІМОК
ПАМОРОЗЬ	ЗМІНА
МАЗЬ	ЗЛІСТЬ

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук — [с] чи [з] — у назвах малюнків. Де він стоїть у цих словах?

2. Послухати та повторити склади.

са — за	аса — аза	ска — зна	ста — зва
со — зо	осо — озо	ско — зно	сто — зво
су — зу	усу — узу	ску — зну	сту — зву
си — зи	иси — изи	ски — зни	сти — зви
се — зе	есе — езе	ске — зне	сте — зве

3. Скласти з розрізної азбуки слова **коза** — **коса**, **каска** — **казка**. Порівняти їхній звуко-буквений склад, ввести ці слова у речення.

4. Про які малюнки ці загадки?

З рогами, з бородою,
хвіст зовсім куций.

Заколе, якщо злий.

(зел, ко)

Зелену траву косить,
їсти не просить.

(са, ко)

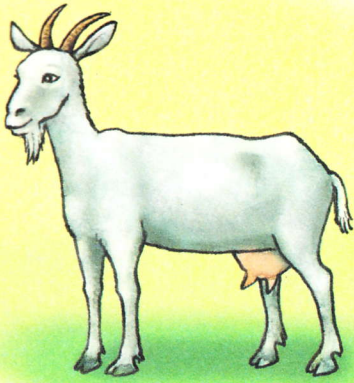
5. Вивчити вірш.

Весна

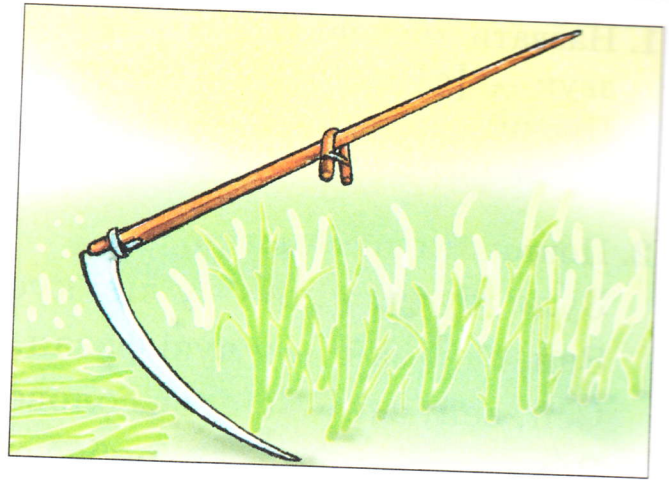
Іде весна ланами,
перелогами, лісами.
Де не ступить — з-під землі
лізуть проліски малі.
Розквітають в луках квіти,
зеленіють в лісі віти.
Все зелене, молоде,
за весною літо йде.

Н. Забіла

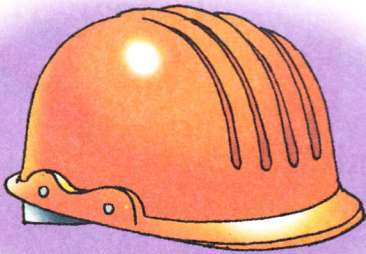
6. Гра «Жартівливі відповіді». Чого або кого у вас немає? Кого або що ви бачите на малюнку? Кому або чому ви віддаєте перевагу? Ким або чим ви милуєтеся? На (в) кому або чому ви хотіли б мандрувати? Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

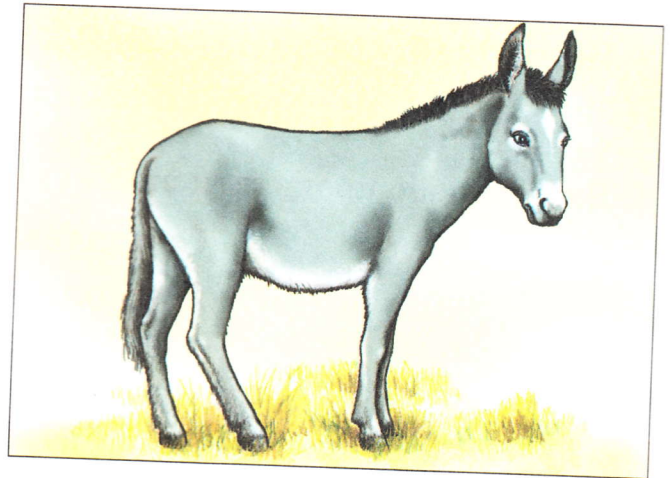
КОЗА

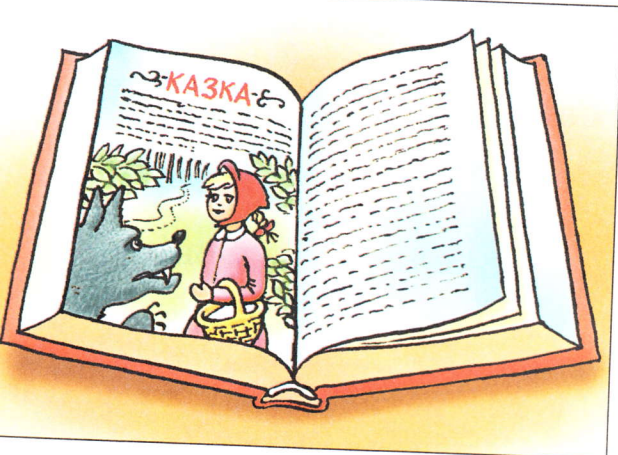
КОСА

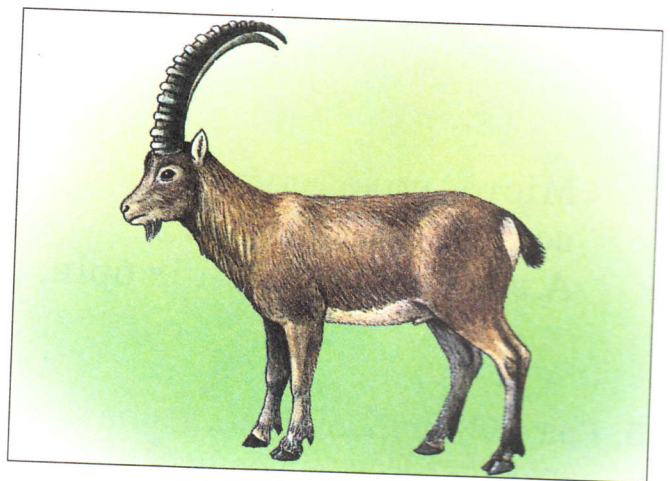
КАСКА

ОСЕЛ

КАЗКА

КОЗЕЛ

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук — [с] чи [з] — у назвах малюнків. Де він стоїть у цих словах? Прочитати назви малюнків. Яким одним словом можна назвати всі малюнки?

2. Повторити чистомовки.

Зу́ля, су́ля, зу́ля — у лісі кує зозуля.

Зан, сан, зан — у лузі фазан.

Сей, зей, сей — співає соловей.

Зо́ка, со́ка, зо́ка — стрибає сорока.

3. Додати до слова назву малюнка.

Білобока

Сіра

Зіркий

Співучий

Красивий

Голосистий

4. Вивчити або прочитати вірш.

Солдатський обеліск

Стоїть солдатський обеліск,
на обеліску сонця блиск.
Ти принеси сюди, як всі,
осінні айстри у росі.
Під обеліском зупинись:
солдатській славі поклонись.

Г. Бойко

Всюди сніг

Місто, поле і луги —
все засипали сніги.

А зима глядить з-під брів,

посила нам снігурів.

Від зорі і до зорі

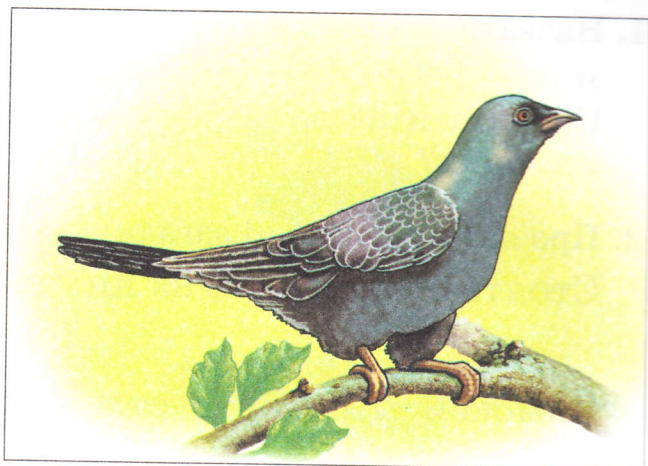
славлять зиму снігурі.

О. Бродський

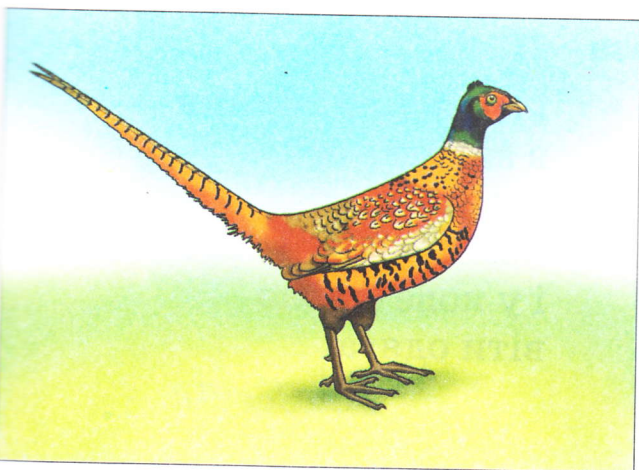
5. Гра «Жартівливі відповіді». Кого у вас немає? Кому ви віддаєте перевагу? Кого ви бачите на малюнку? Ким ви милуєтеся? Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

сорока

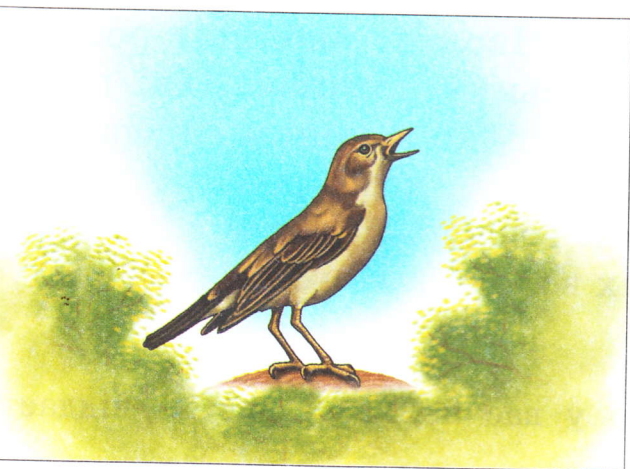
зозуля

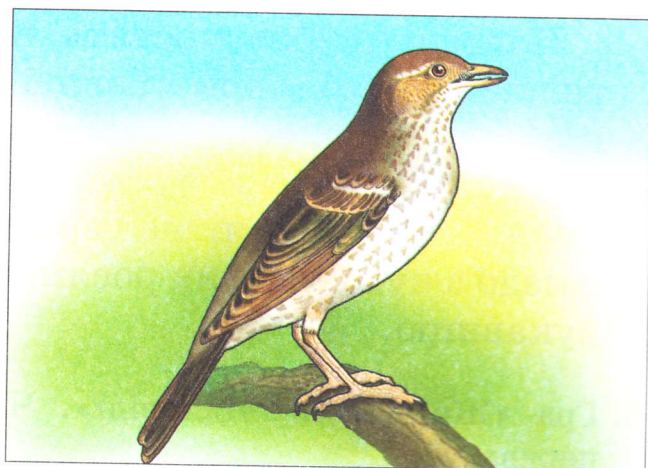
фазан

сокіл

соловей

дрізд

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук — [с] чи [з] — у назвах малюнків. Де він стоїть у цих словах? Прочитати назви малюнків. Яким одним словом можна назвати всі малюнки?
2. Про які малюнки ці загадки?
Стоять стовпи білі, на них шапки зелені.
(ре, бе, зи)
Зимою й літом красується зеленим цвітом.
(на, сос)
3. Вивчити вірш.

Береза

Білая береза
за моїм вікном
під пухнастим снігом
спить холодним сном.
І стоїть береза
в сонній тишині,

і горять сніжинки
в золотім огні.
А зоря ліниво
колом сновига
і у нове срібло
віти одяга.

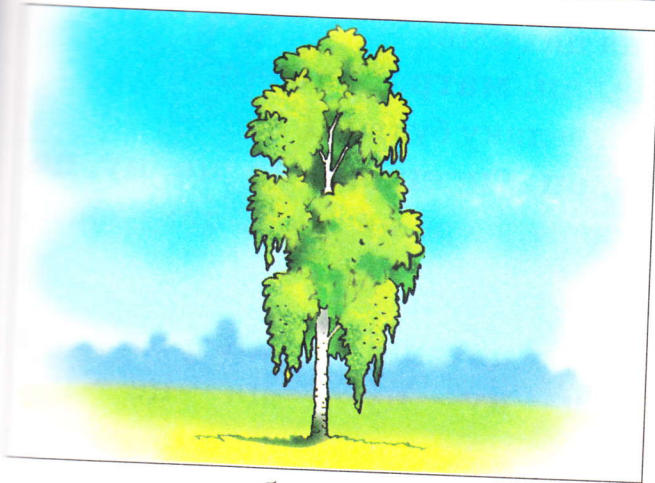
С. Єсенін

4. Переказати текст.

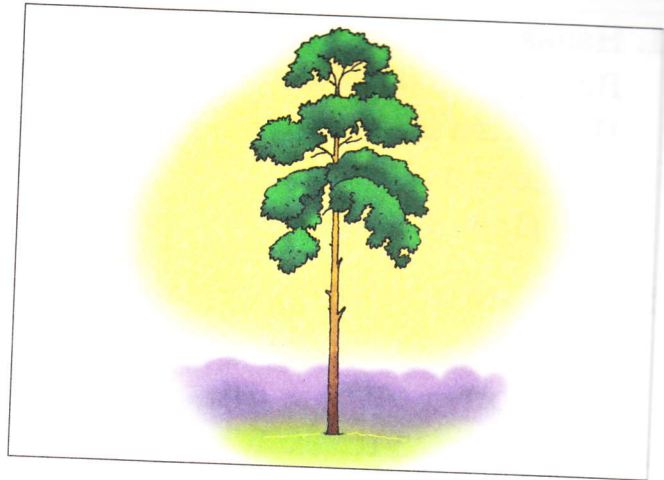
Пташині гнізда

Навесні птахи мостять гнізда. Іволги, зяблики роблять гнізда зі стеблинок трави і тоненьких лозинок. Їхні гнізда нагадують маленькі корзинки. Нерідко в стінки гнізда вони вплітають мох і кору того дерева, на якому роблять гніздо. Таке гніздо непомітне серед гілок дерев. Ремез мостить своє гніздо з пуху, довгих рослинних волокон. Його гніздо нагадує рукавицю.

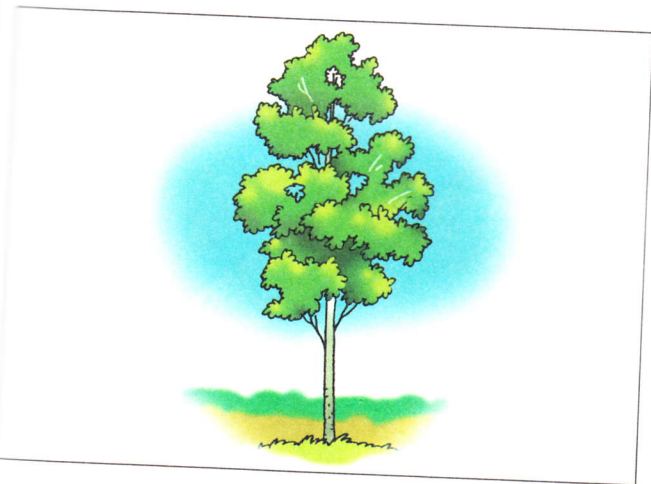
5. Гра «Жартівливі відповіді». Чого у вас немає? Чому ви віддаєте перевагу?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

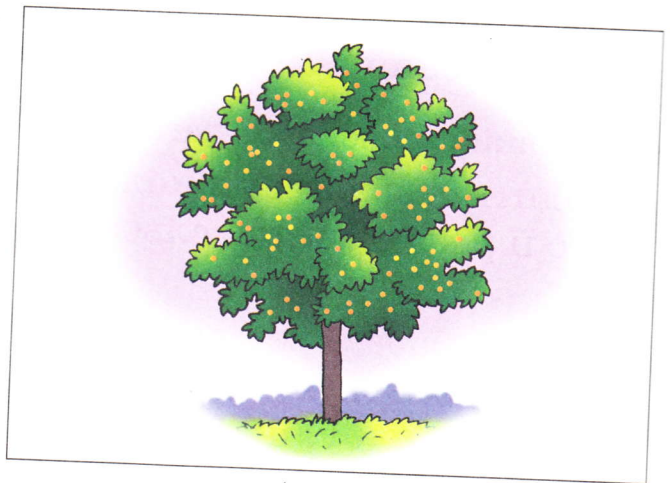
береза

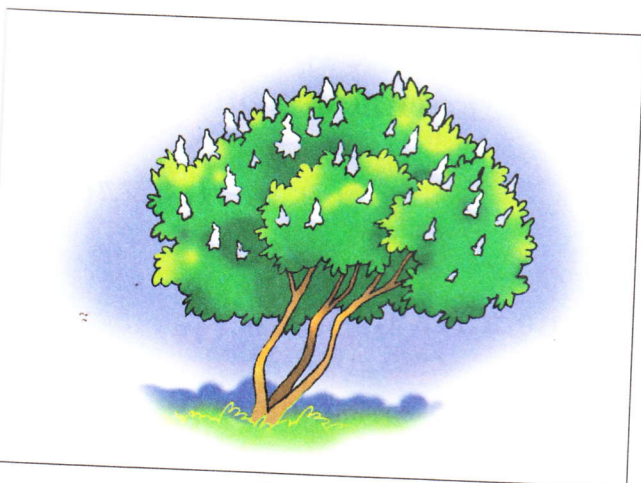
сосна

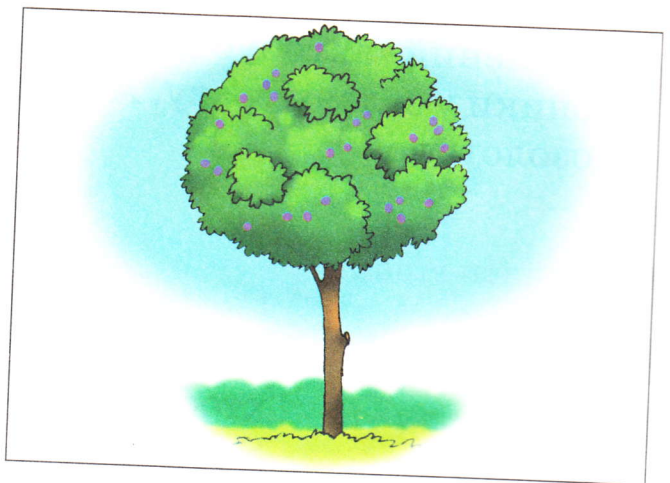
осика

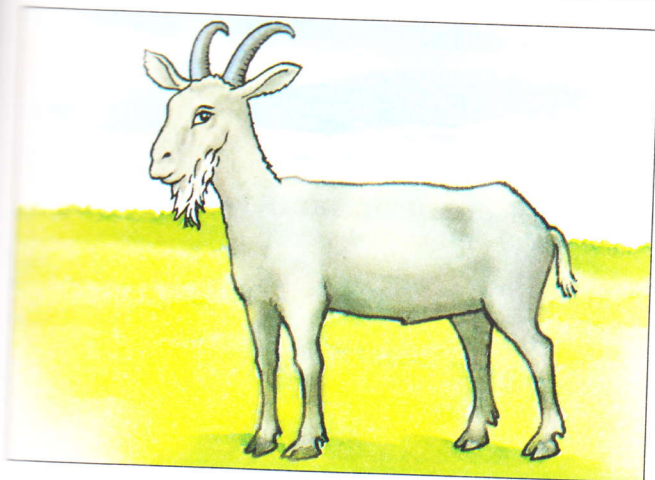
абрикос

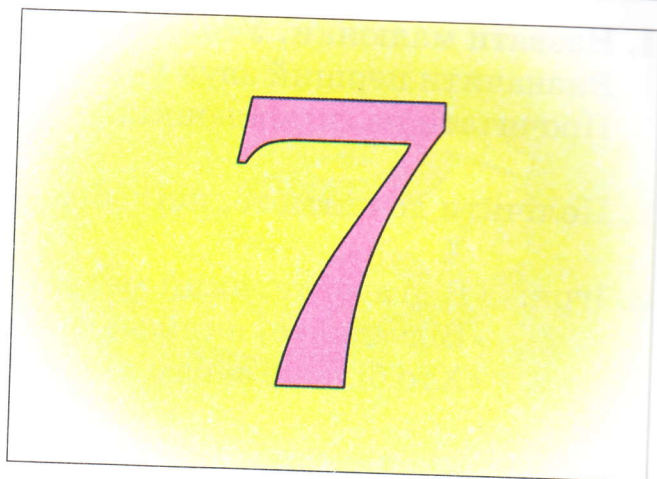
бузок

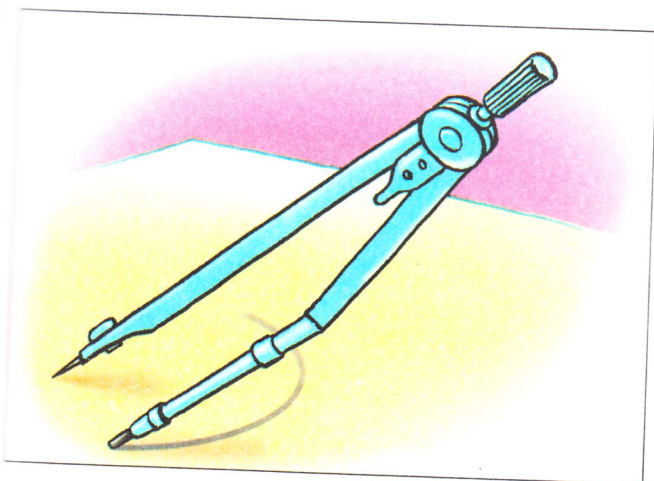
слива

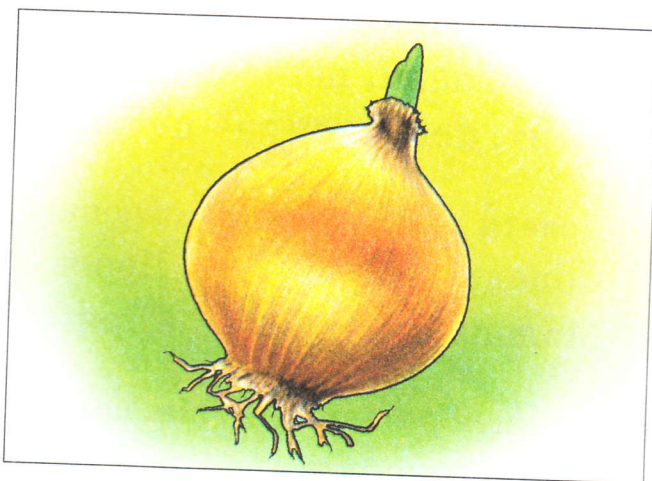
цап

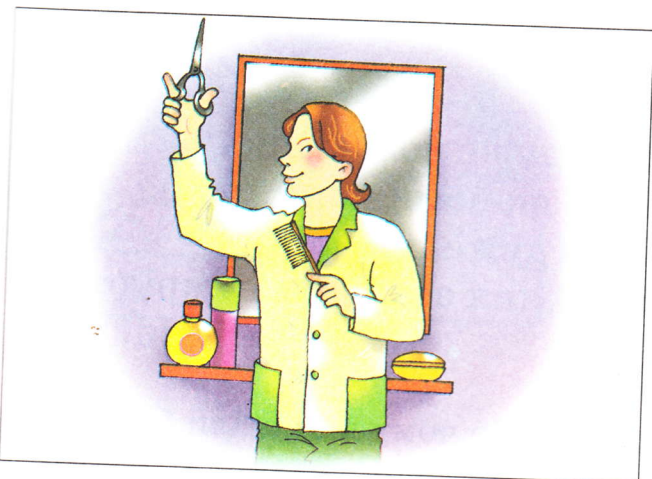
цифра

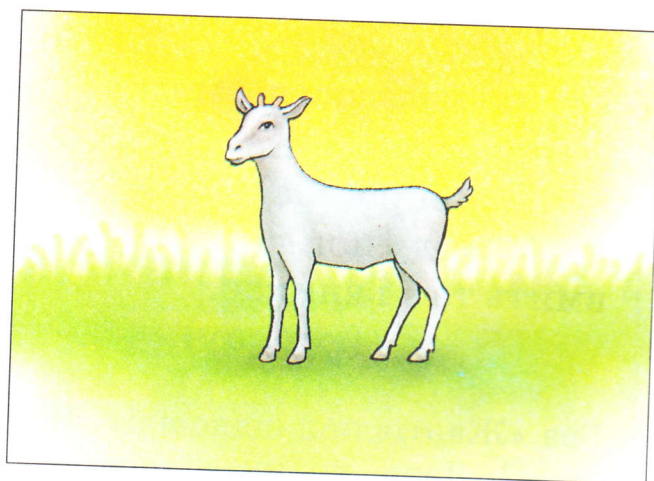
циркуль

цибуля

цирульник

цапеня

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів.
Визначити перший звук у назвах малюнків.
Прочитати назви малюнків.

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

4. Повторити чистомовки.

Цёрка, цёрка, цёрка — це цеберка.

Цёрка, цёрка, цёрка — це цукерка.

Ценя́, ценя́, ценя́ — це цуценя.

Цент, цент, цент — це цемент.

5. Додати до слова назву малюнка.

Солодкий ...

Дерев'яна ...

Смачна ...

Маленьке ...

Сірий ...

Прямокутна ...

6. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).

Я їла цукерки.

Я купив цукерницю.

Я складав цеглу.

Я поклав цукор у цукерницю.

Я купив цуценя.

Я налив воду у цеберку.

7. Про які малюнки ці загадки?

Білий солодкий
на полі виростає,
а як у воду покласти,
вмить там і зникає.

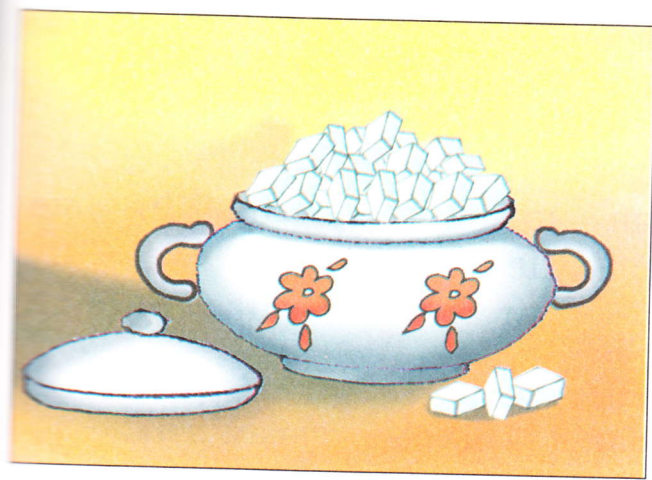
(кор, цу)

Я їх дуже люблю,
всіх знайомих пригощаю.

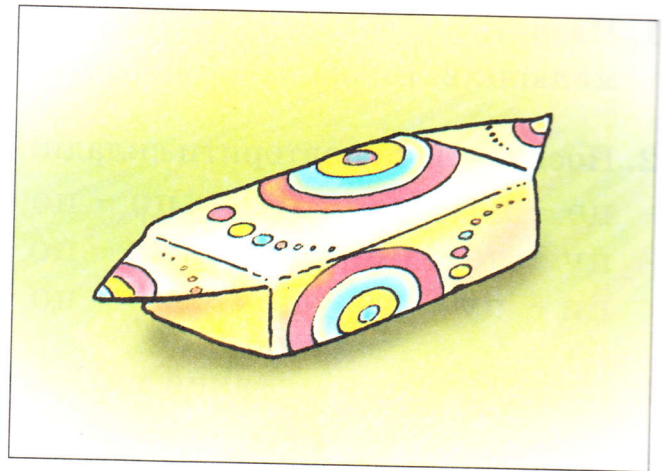
Діти дуже їм радіють
і про них завжди так мріють.

(кер, ки, цу)

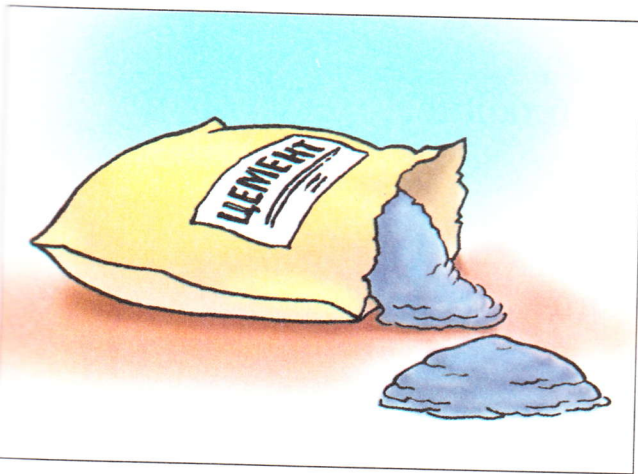
8. Гра «Жартівливі відповіді». На (в) кому або чому ви хотіли б мандрувати? Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

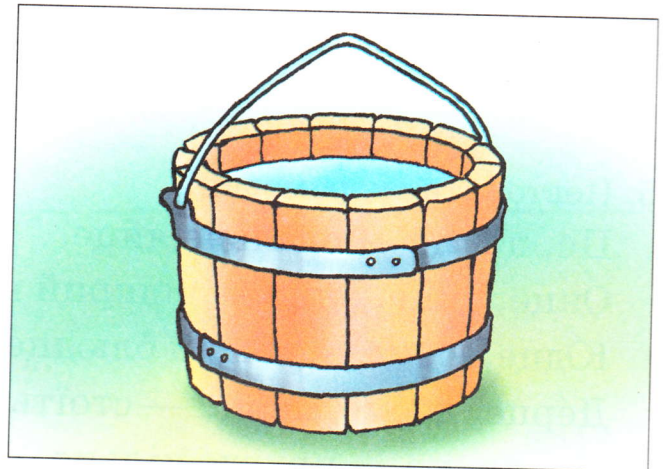
цукор

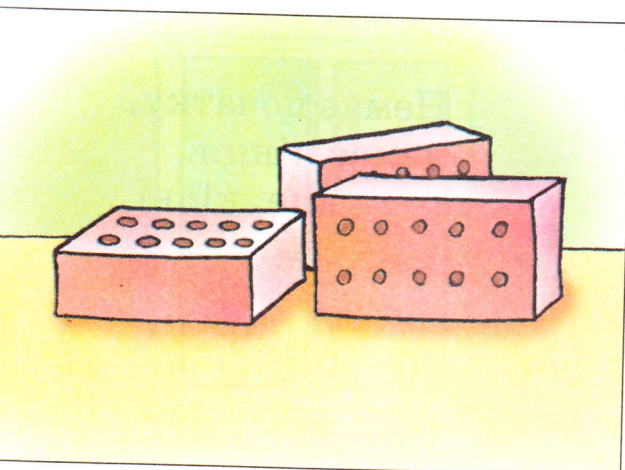
цукерка

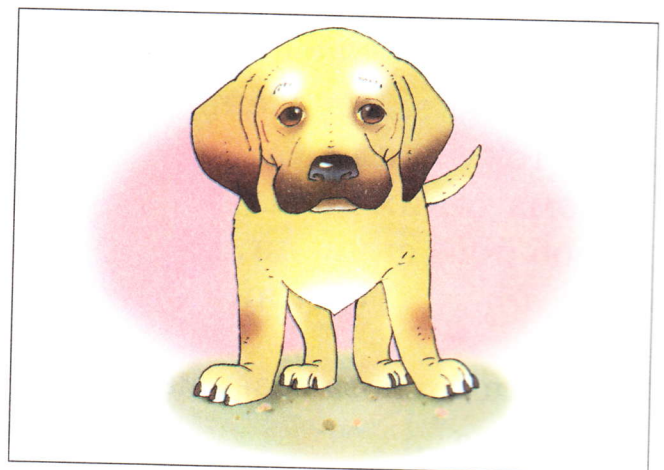
цемент

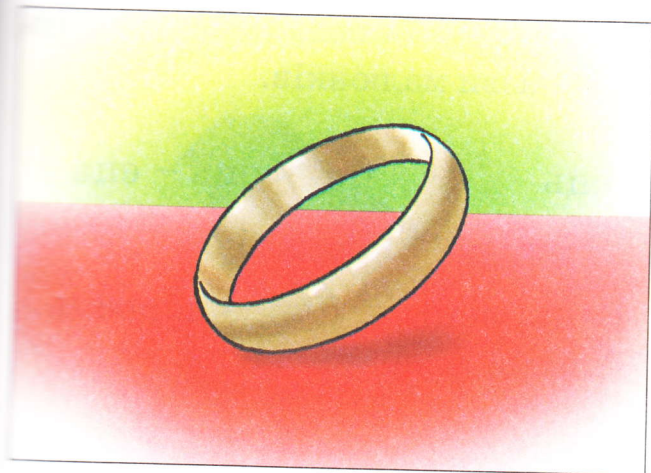
цеберка

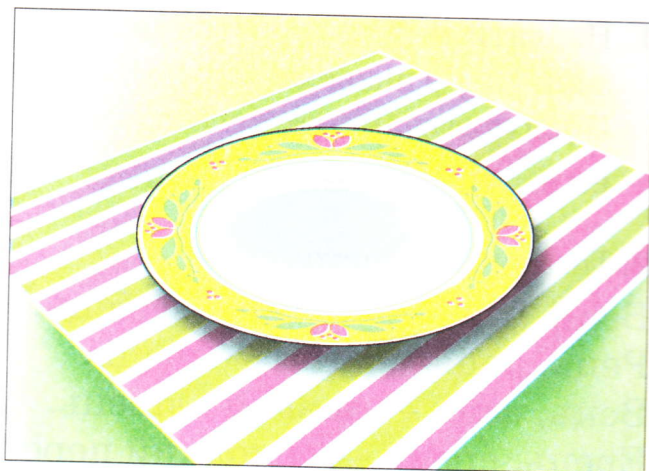
цегла

цуценя

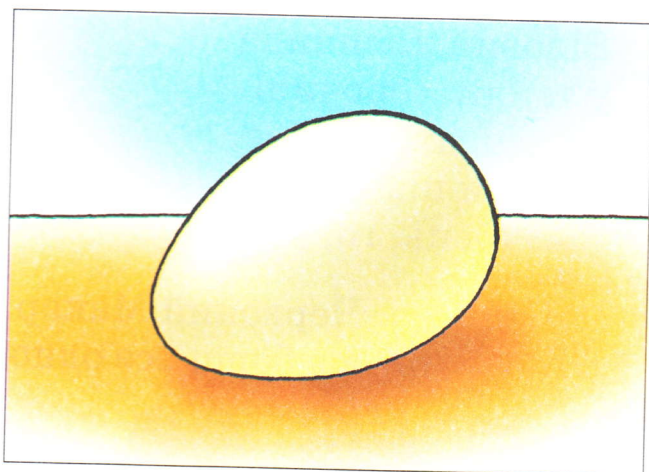
кільце

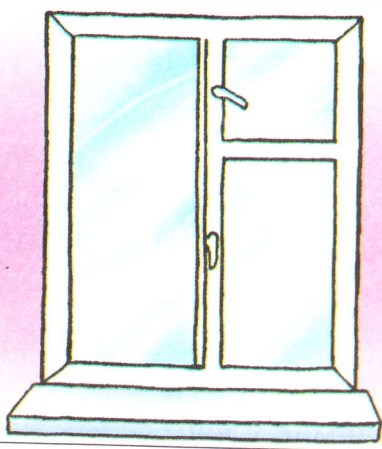
блюде

відерце

яйце

віконце

лице

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [ц'] у назвах малюнків. Прочитати назви малюнків. Послухати та повторити склади:

ець – ець – ець

ець – оць – ець

іць – оць – ець

2. Повторити чистомовки.

Бець, бець — малий горобець.

Рець, рець — стоїть борець.

Вець, вець — довгий олівець.

Ерець, ерець — солодкий перець.

Вець, вець — пливе плавець.

Алець, алець — це палець.

3. Про які малюнки ці загадки?

Бідовий хлопчина
у теплій сорочині
по дворах стрибає,
крихти підбирає.
(бець, го, ро)

Тонесенький хлопчик
Та й заліз у стовпчик,
І де носом поведе —
там заміточку кладе.
(вець, олі)

Червоний Макар по полю скакав,
а в борщ все одно попав.

(рець, пе)

4. Доповнити речення назвою малюнка.

На гілці сидить

У спортзалі займається

Показують один

У басейні плаває

На грядці виріс

У пенал поклали

5. Вивчити вірш.

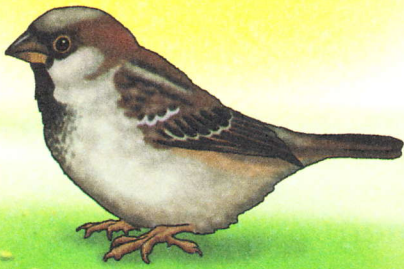
Олівець

Ось зелений олівець,
коли взять за цей кінець.

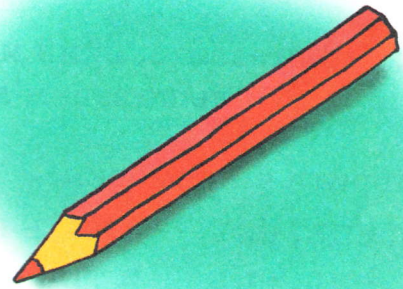
А як взять за цей кінець —
буде синій олівець.

Л. Первомайський

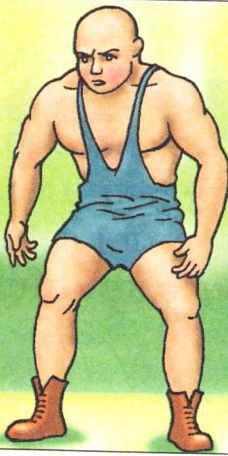
6. Гра «Жартівливі відповіді». Чого або кого немає у вас?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

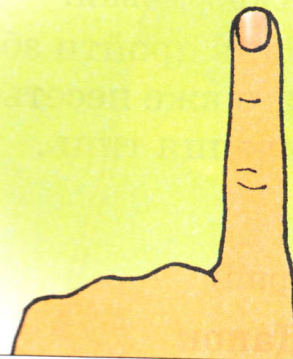
горобець

оливець

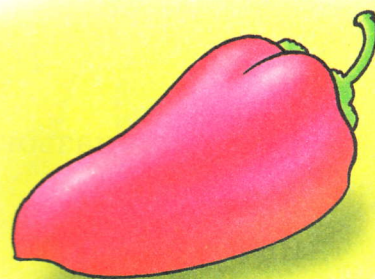
борець

палець

плавець

перець

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [ц'] у назвах малюнків. Прочитати назви малюнків.

2. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

3. Повторити чистомовки.

Ець, ець, ець — стоїть гарний хлопець.

Ець, ець, ець — я тримаю прапорець.

Ець, ець, ець — у сукні білий комірець.

Нець, нець, нець — мені купили гаманець.

Анець, анець, анець — у мене новий ранець.

Вець, вець, вець — охайний продавець.

4. Повторити скоромовки.

Тільки Гриць пройти збереться —
цап до нього вже несеться
і рогами хлопця тиць.

Скликає людей
студениця-криниця,
їм сили вернути
вміє криниця.

5. Вивчити вірші.

Цапок

Цапок водицю п'є з цеберка,
скубе травицю у садку.
Солодкий цукор та цукерка —
і це цапкові до смаку.

Н. Забіла

Вербиця

Біля хати, край городу
молода вербиця
на свою дівочу вроду
дивиться в криницю.

6. Доповнити речення назвою малюнка.

Гроші поклали у

Підручники поклали у

У руках малюка

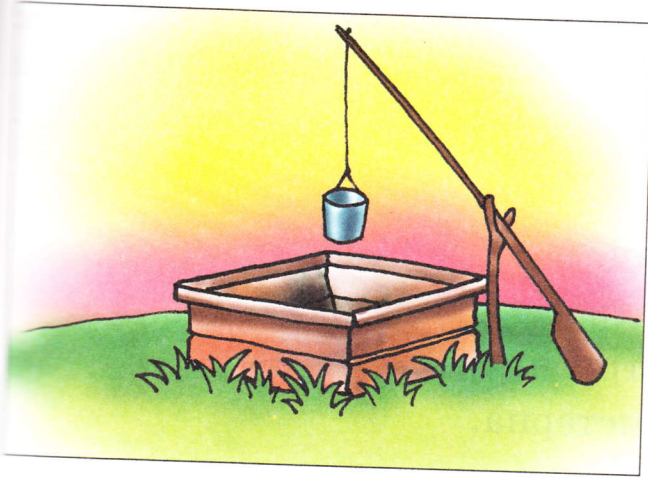
Фрукти продає

У сукні красивий

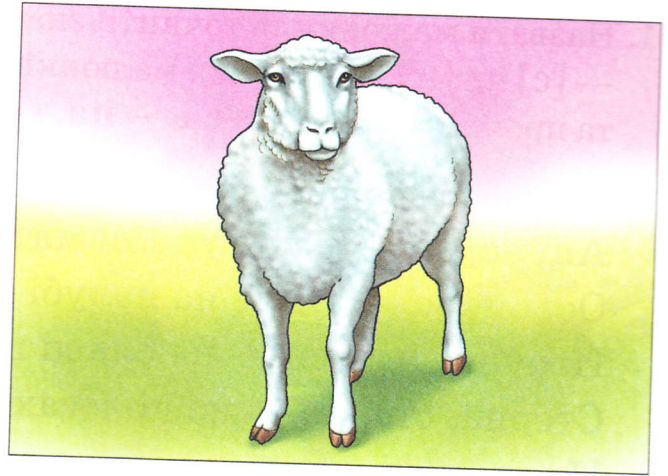
Стоїть ввічливий

7. Гра «Жартівливі відповіді». Чого або кого немає у вас?

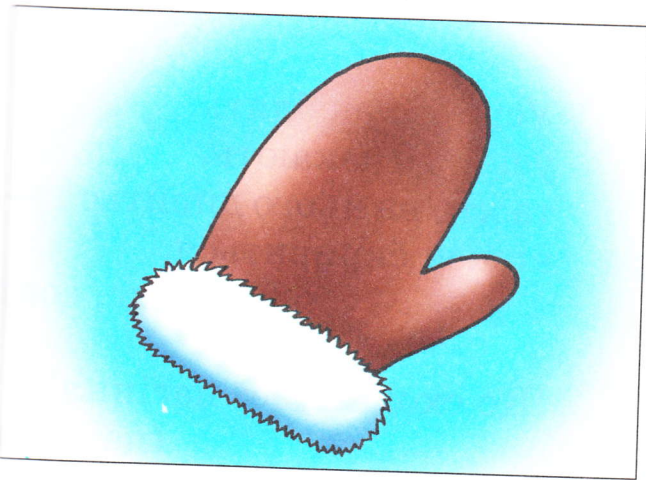
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

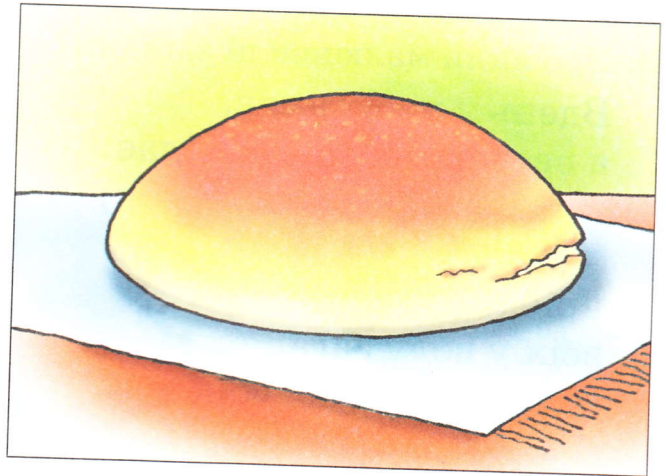
кринаця

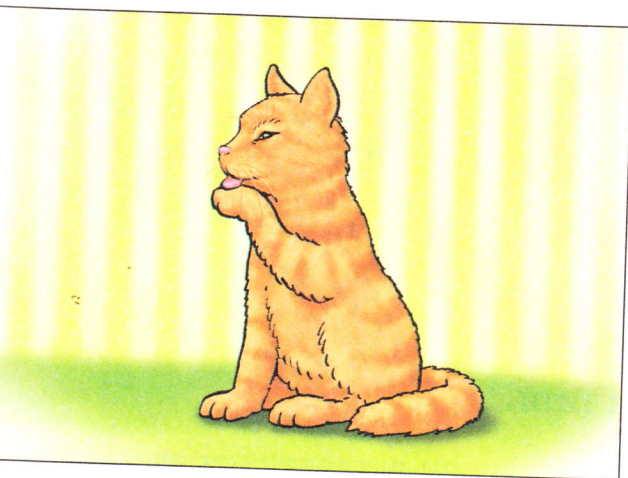
вівця

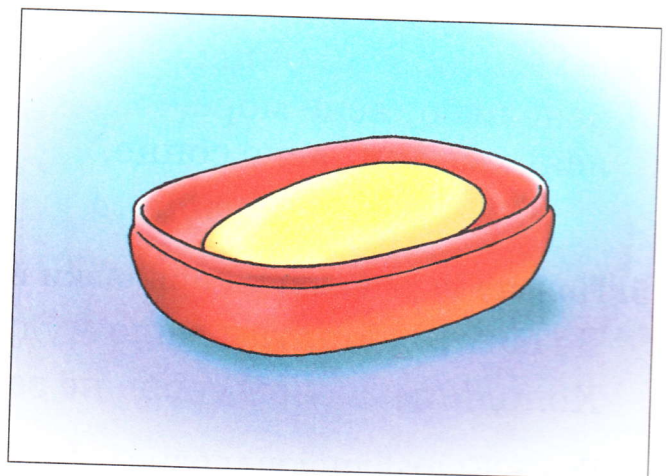
рукавиця

паляниця

киця

мильниця

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук — [с] чи [ц] — у назвах малюнків. Де він стоїть у цих словах? Скласти та прочитати склади: са — ца, со — цо, су — цу, си — ци, се — це.

2. Повторити чистомовки.

Ац, ас, ац — нам купили матрац.

Ос, оц, ос — гуляв на палубі матрос.

Їтруци, їтрусси — на блюді цитрусси.

Стёрна, стёрна — на колесах цистерна.

Цёна, сёна, цёна — велика сцена.

Онце, онсе, онце — сяє сонце.

3. Про який малюнок ці загадки?

Вдень у небі гуляє,
а ввечері на землю сідає.
(це, сон)

Усі його люблять,
усі його чекають,
та хто на нього дивиться —
кожен скривиться.
(це, сон)

Гріє, гріє, припікає,
всіх у воду заганяє.
(це, сон)

Що сходить без насіння?
(це, сон)

4. Вивчити вірші.

В час гарячий полудневий
виглядаю у віконце:
ясне небо, ясне море,
ясні хмарки, ясне сонце.

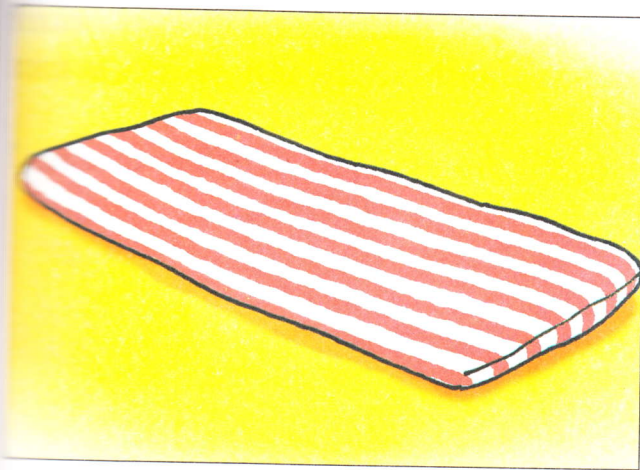
З неба дивиться сонце
мільйони літ.
Лле на землю сонце
і тепло, і світ.

Леся Українка

5. Пояснити та вивчити приказки й прислів'я.

Де багато слів, там мало мудрості.
Холодним словом серце не запалиш.

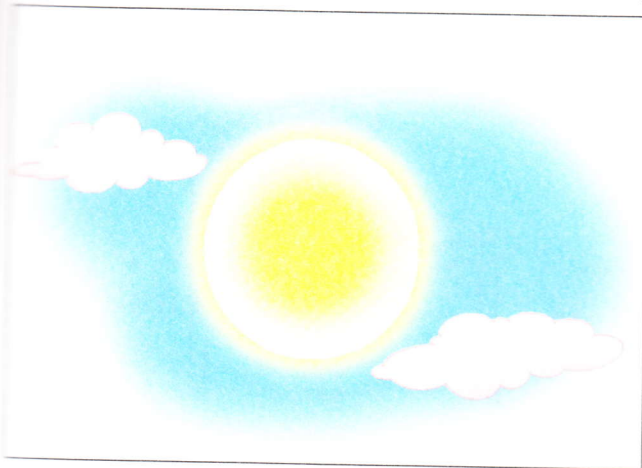
6. Гра «Жартівливі відповіді». Кому або чому ви віддаєте перевагу?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

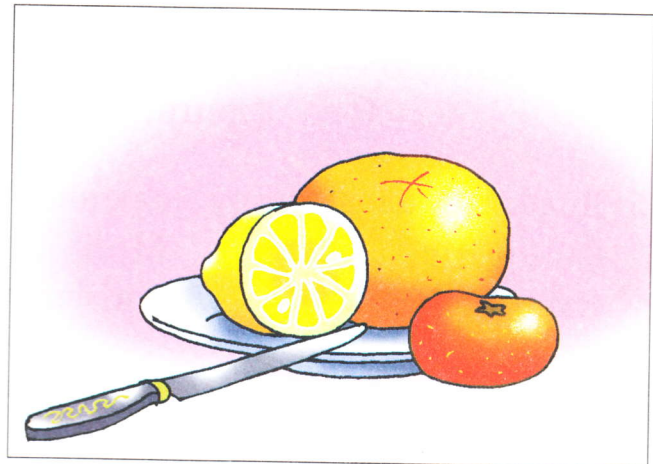
матрац

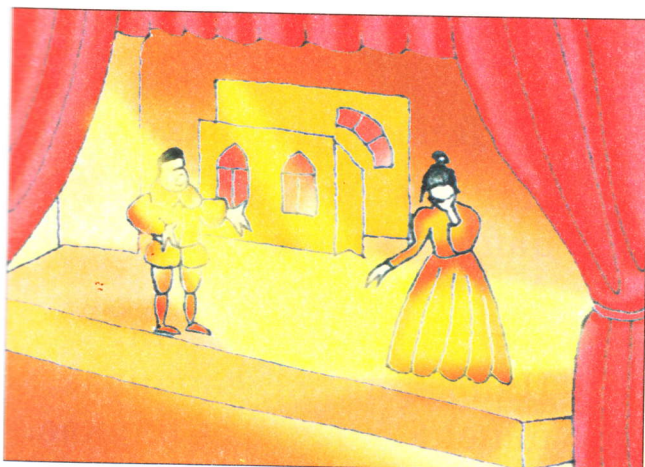
матрос

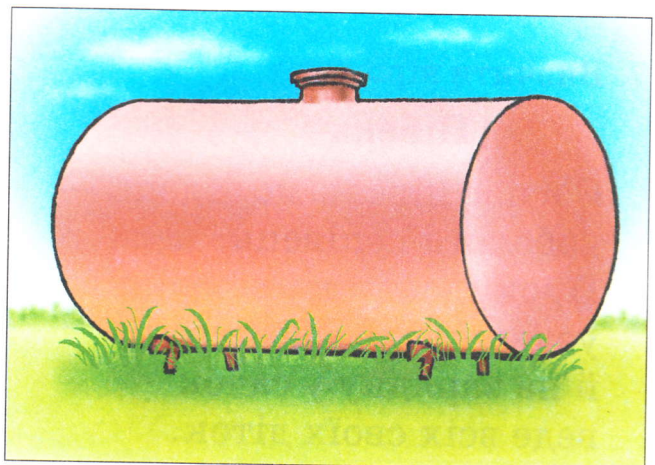
сонце

цитруси

сцена

цистерна

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук — [с, с'] чи [ц, ц'] — у назвах малюнків. Де він стоїть у цих словах? Прочитати назви малюнків.

Згадати та назвати слова зі звуками [с, с'], потім з [ц, ц']. Хто більше?

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Гра «Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

4. Про які малюнки ці загадки?

З ногами — без рук,
з боками — без ребер,
із сидінням — без живота,
зі спинкою — без голови.

(лець, сті)

Тисяча овець, а між ними
один баранець.

(ки, зір; сяць, мі)

5. Додати до слова назву малюнка.

Солоний ...

Молодий ...

Легкий ...

Смачний ...

Квітчастий ...

Досвідчений ...

6. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).

Я їв солоний оселедець.

Я поставив стілець.

Я приніс гостинець.

Я купив ситець.

Я дивився на місяць.

Я зустрів мисливця.

7. Вивчити вірші.

Півень

Є в нас півень-молодець —
роботяга і співець.

Прокидається він вранці,

узувається в сап'янці

й на зарядку у садок

веде всіх своїх діток.

М. Стельмах

Цап капусти захотів

Цап покинув теплий хлів:

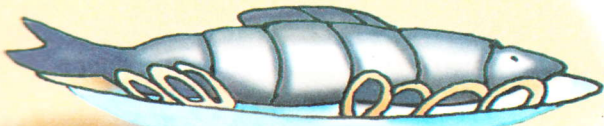
цап капусти захотів.

А за цапом цапеня
через поле навмання.

Цап вернувся, спочиває,

цапенятко ж десь блукає.

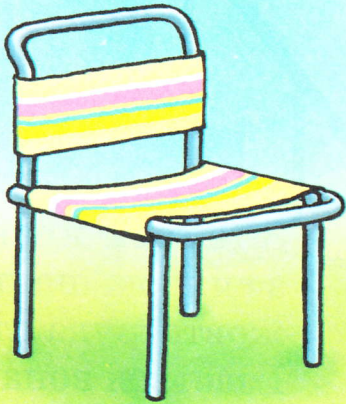
Г. Чубач

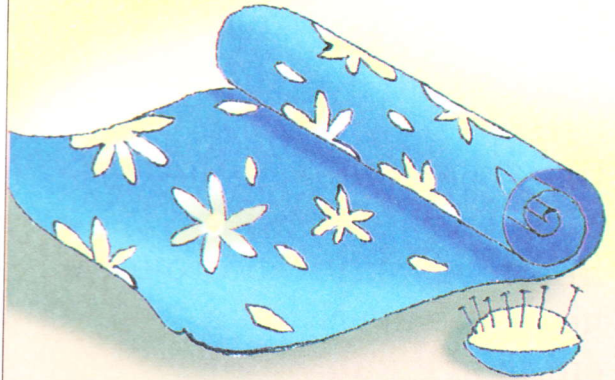
оселедець

місяць

стілець

ситець

мисливець

гостинець

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук — [с, с'] чи [ц, ц'] — у назвах малюнків. Де він стоїть у цих словах? Прочитати назви малюнків. Згадати та назвати слова зі звуками [с, с'], потім [ц, ц']. Хто більше?

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Ігри: «Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті», «Відгадайте, який малюнок я заховала».

4. Повторити чистомовки.

Ні́ця, ні́ця — спіла суниця.

Ні́ця, ні́ця — красива спідниця.

Ні́ця, ні́ця — маленька синиця.

Са́рка, са́рка — пістрява цесарка.

5. Про які малюнки ці загадки?

У зеленому лісочку
під мережаним листочком
червоніє невеличка
спіла ягідка ...

(нич, ка, су)

З темною краваткою,
з синьою шапкою —
жовтогруда птиця.
І зветься вона ...

(ни, си, ця)

6. Вивчити вірші.

Ірис

Мовить Гриць: «Цей ірис
називається "Кис-кис"».
Я «Кис-кис» просив у Гриця,
а прибігла мала киця.

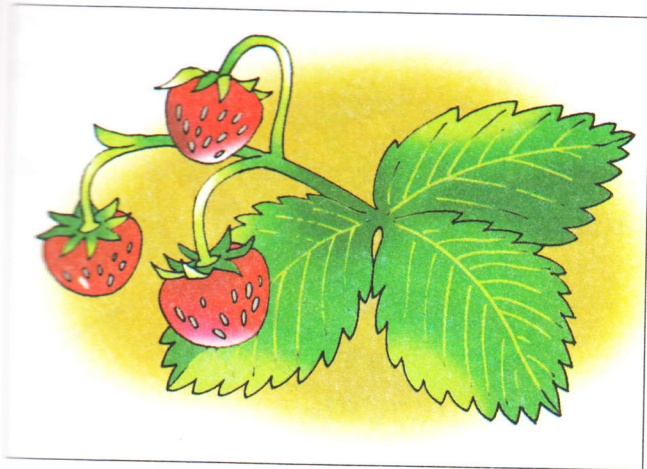
Г. Бойко

Олівець

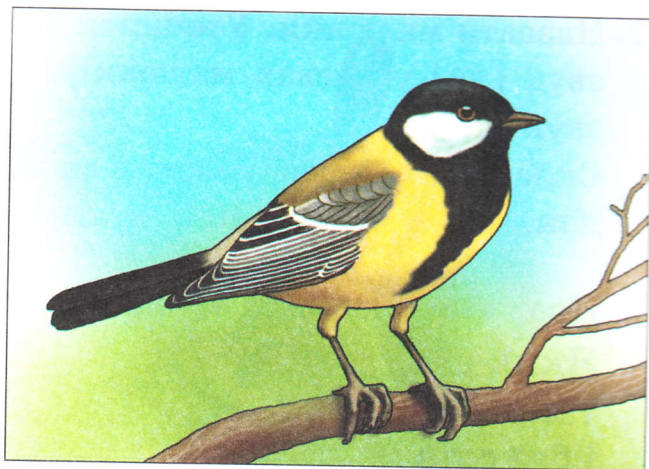
Є у мене олівець.
Він у мене молодець:
дім, дерева й літаки
намалює залюбки.

Г. Світлична

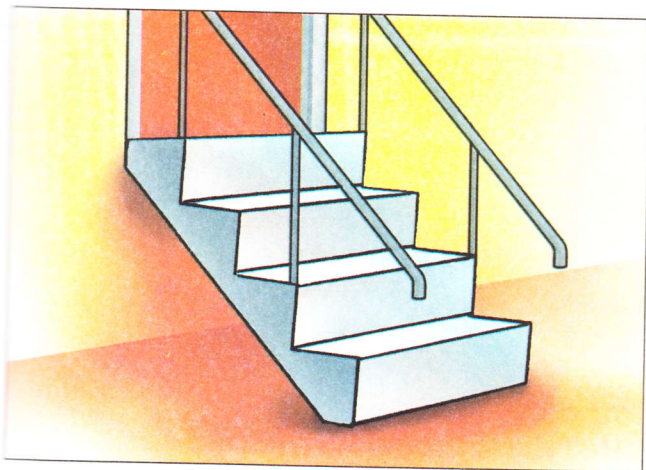
7. Гра «Жартівливі відповіді». На (в) кому або чому ви хотіли б мандрувати? Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

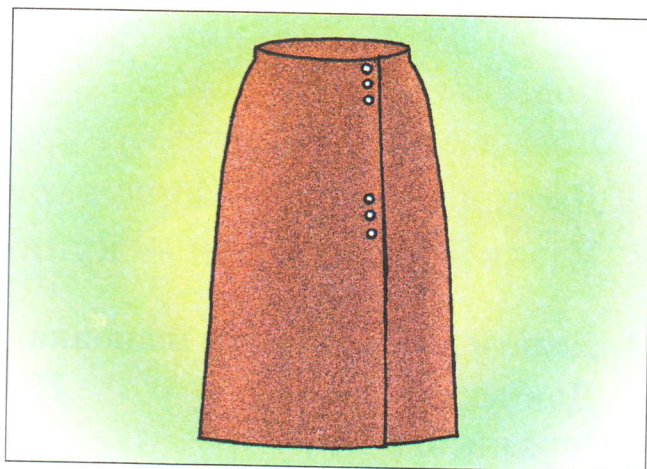
суниця

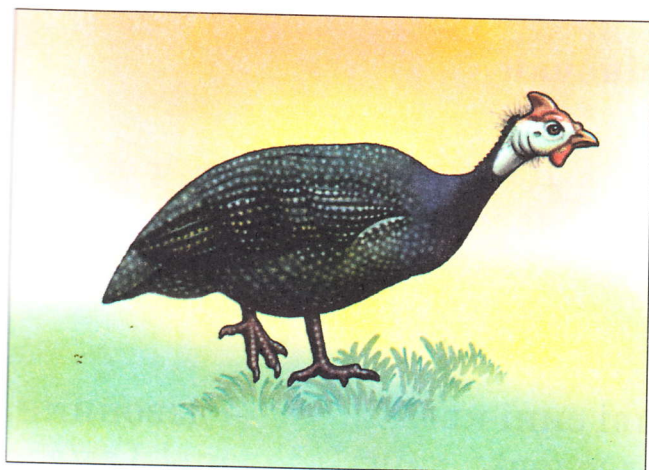
синиця

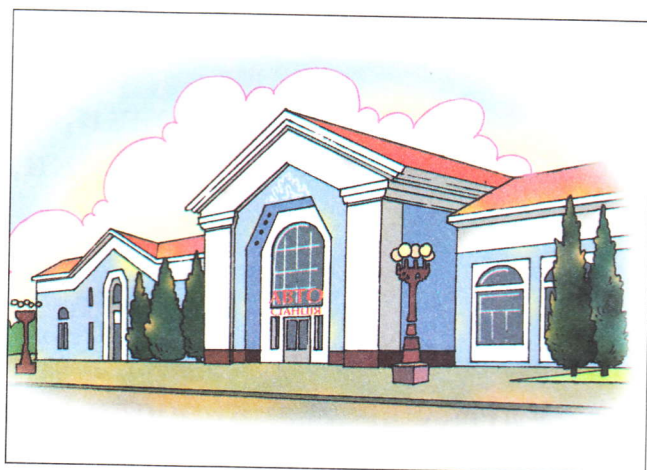
східці

спідниця

цесарка

станція

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [дз] у назвах малюнків. Показати букви, якими позначається звук [дз].

Скласти з розрізної азбуки та прочитати (або повторити) склади дзи, дза, дзу, дзе, дзо. Прочитати підписи під малюнками.

2. Про які малюнки ці загадки?

Який є,
таким покаже
і без слів
про все розкаже.
(ка, ло, дзер)

Росту я в полі,
струнка, як тополя.
Хто качани мої збирає,
узимку клопоту не має.
(дза, ру, ку, ку)

3. Повторити чистомовки.

Дза, дза, дза — росте кукурудза.

Дзот, дзот, дзот — збудували дзот.

Ўдзик, ўдзик, ўдзик — купили зелений гудзик.

4. Додати до слова назву малюнка.

Дзвінкий

Нове

Іграшкова

Золотиста

Настінні

Круглий

5. Вивчити вірші.

Дзвіночки

Ми дзвіночки,
лісові дзвіночки,
славим день.

Ми співаєм,
Дзвоном зустрічаєм
день!

П. Тичина

6. Переказати текст.

Улітку на лузі вирости красиві сині квітки. То — дзвоники. Вони на вітрі дзвенять: дзінь-дзелень, дзінь-дзелень! Гандзя плела з дзвоників віночок.

ДЗЬОБ

ДЗЮРКОТЛИВИЙ

ДЗЬОБИК

ДЗЮРКІТ

ДЗЬОБАТИ

ДЗЮРКОТІТИ

ДЗВІН

ДЗВЯК

ДЗВІНКІЙ

ДЗВЯКАТИ

ДЗІНЬ

ГЕДЗЬ

ДЗВІНОК

ГАНДЗЯ

ДЗЮДО

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Роздивитися малюнок. Дати дітям імена зі звуками [с, з].
На малюнку знайти та назвати слова зі звуками [с, с'; з, з'; ц, ц']. Хто більше? Записати ці слова на дошці.
2. Скласти оповідання за малюнком, використовуючи записані слова.
3. Прочитати або вивчити вірш.

Світає...

Дивлюсь, аж світає,
край неба палає.
Соловейко в темнім гаї
сонце зустрічає.
Тихесенько вітер віє,
стеги, лани мріють.

Між ярами над ставами
верби зеленіють.
Сади рясні похилились,
тополі по волі
стоять собі, мов сторожа,
розмовляють з полем.

Т. Шевченко

4. Переказати текст.

День блакитної весни

Ранньої весни, коли проліски тільки-тільки пробивають ковдру старого листя, входимо ми з Оленкою до лісу. Спостерегаємо, як подекуди розкидані великі зелені п'ятаки копитнику. Він і під снігом зеленів, і нині намагається зачерпнути світло та вологу.

Темною зеленню густо стелиться барвінок. Міцно тримаються одна одної стеблини. Торкаємо одну стеблину, а все товариство обзивається:

— О, це ви нас турбуєте? Ми давно не спимо. Ах, на сонці так добре!

— Грійтеся-грійтеся, — всміхається Оленка.

Пролунав дзвінкий короткий спів. То синиця, мов скрипаль струни, пробувала голос і збиралася вітати новий день блакитної весни.

За С. Носалем.

Господарчий двір

СВИСТЯЧІ ЗВУКИ

1. Роздивитися малюнок.

Дати дітям імена зі звуками [с, с'; з, з'; ц, ц'].

На малюнку знайти та назвати слова зі звуками [с, с'; з, з'; ц, ц']. Хто більше? Записати ці слова на дошці.

2. Усно скласти оповідання за малюнком, використовуючи записані слова.

Записати це оповідання у зошит.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Відгадай: Загадки, прислів'я, приказки та скоромовки у дитячому садку / Упоряд. Л. В. Гураш, Г. Г. Ключева, А. М. Богуш. — К.: Рад. шк., 1981.
2. Дидактичний матеріал для логопедичних занять / Г. Й. Блінова, Л. Й. Бернацька, Г. П. Забовська та ін. — К.: Рад. шк., 1985.
3. Дьоміна І. Й., Жильцова О. Л., Винокур А. С. Дидактичний та ігровий матеріал у логопедичній роботі. — К.: Рад. шк., 1962.
4. Парамонова Л. Г. Говори и пиши правильно. — СПб.: Дельта, 1996.
5. Рау Е. Ф., Рождественская В. И. Исправление недостатков произношения у школьников. — 3-е изд., перераб. и доп. — М.: Просвещение, 1969.
6. Савченко М. А., Смирнова Л. О. Виправлення вад вимови в учнів молодшого шкільного віку. — К.: РУМК спецшкіл, 1979.
7. Соколенко Н. И. Дидактический материал по исправлению недостатков произношения у детей: Альбомы 1—4. — М.: Просвещение, 1972.
8. Успенская Л. П., Успенский М. Б. Учись правильно говорить. — М.: Просвещение, 1995.
9. Хрестоматия по логопедии: В 2 т. / Под ред. Л. С. Волковой. — М.: Гуманит. издат. центр ВЛАДОС, 1997.